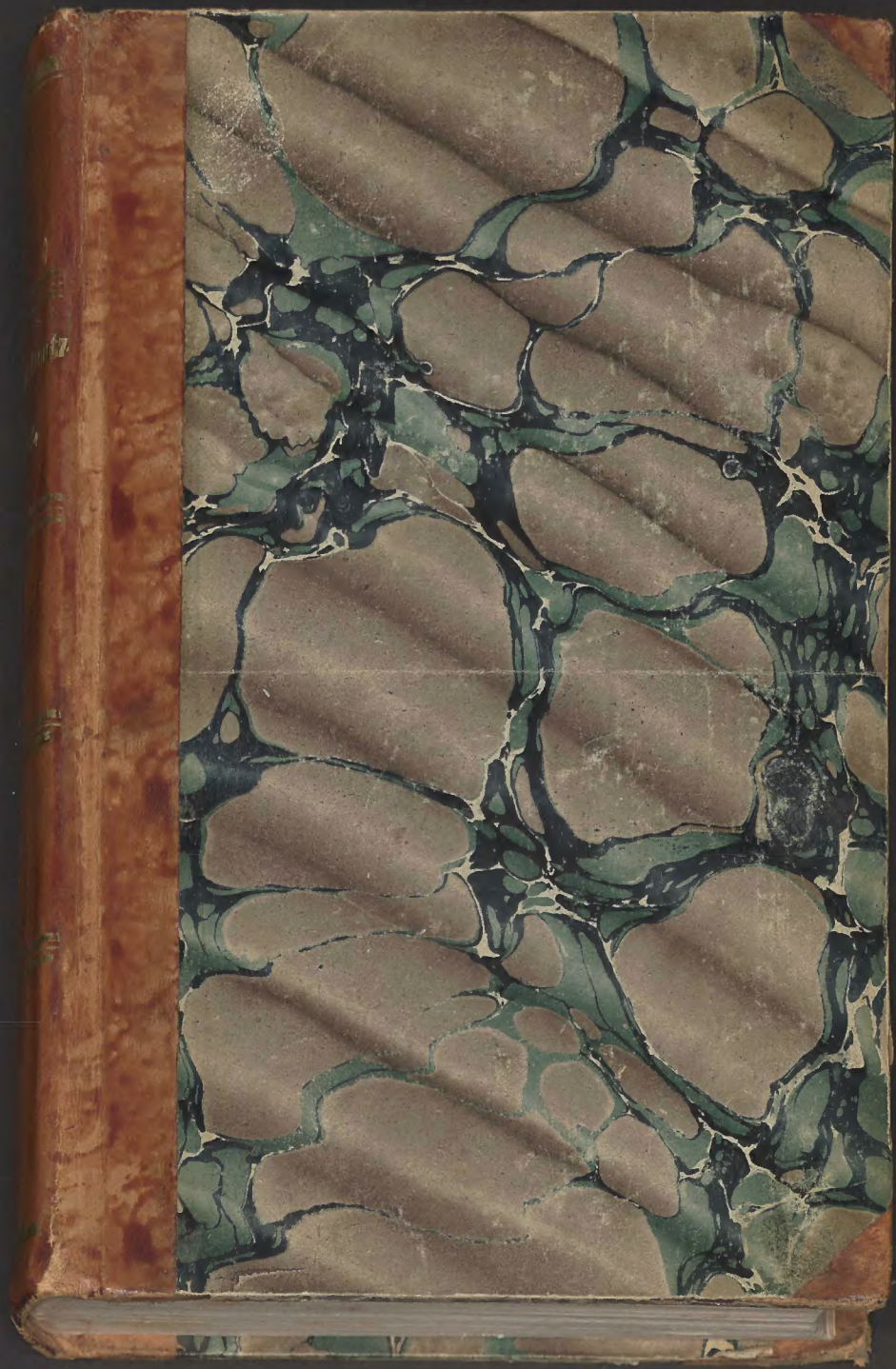
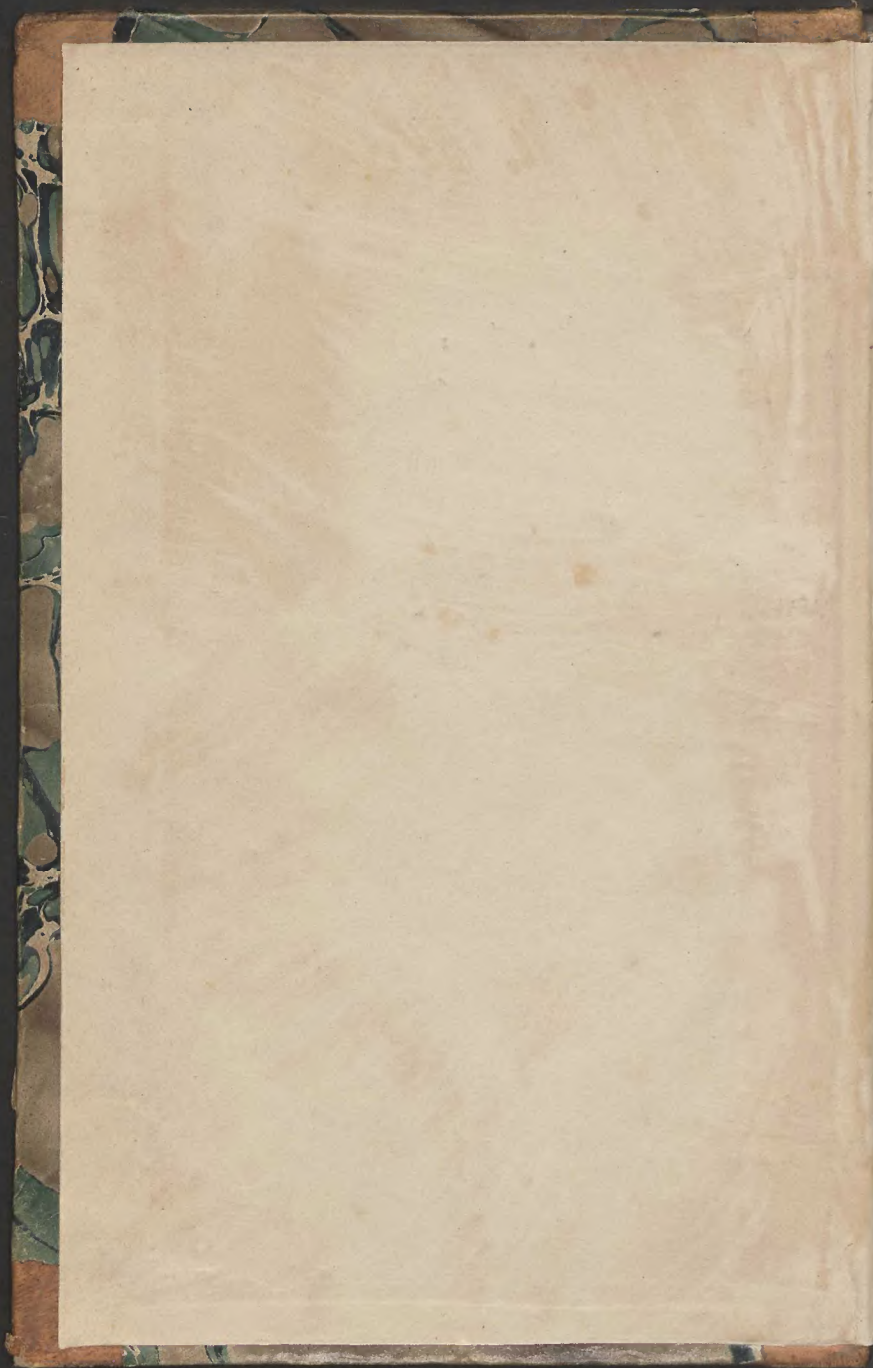
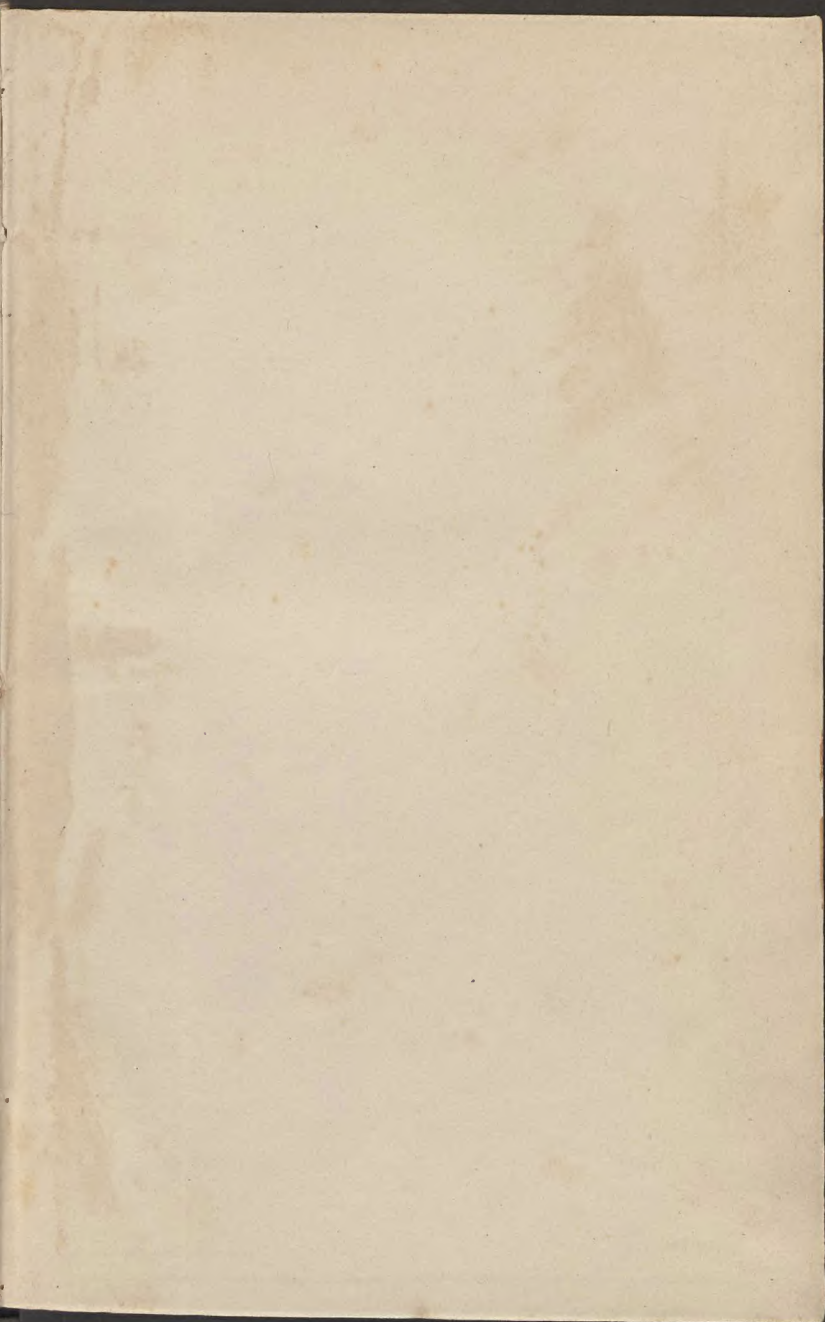
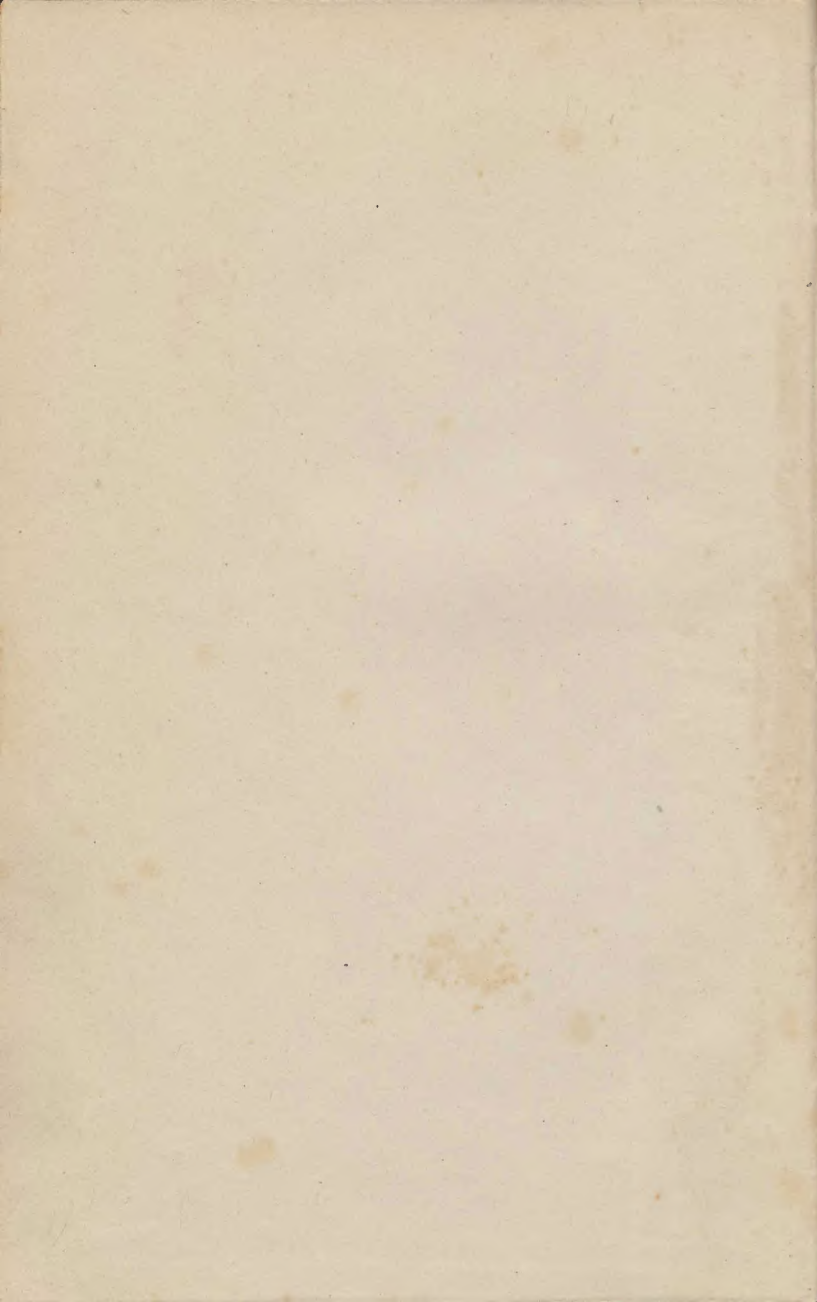

S a g a e r.

Sagaer,

fortalte

af

Brnjolf Snorrafon og Kristian Arenhen.

Landslækasafn

Kjøbenhavn.

Chr. Steen & Søn's Forlag.

Trykt hos Kgl. Hofbogtrykker Bianco Luno.

Ergebnis

1871/72

Ergebnis der Revision der Rechnung

Handwritten signature

Ergebnis

Ergebnis der Revision der Rechnung

Ergebnis der Revision der Rechnung

Sagaer,

fortalte

af

Brynjolf Snorrason og Kristian Arenzen.

Første Samling.

Kjøbenhavn.

Chr. Steen & Søn's Forlag.

Trykt hos Kgl. Hofbogtrykker Bianco Luno.

1849.

Capitulum

1816

Legatione Britannica in Athenis

John Smith

London

Printed by J. Smith, at the British Museum

Printed by J. Smith, at the British Museum

1816

Indhold.

Side.

I. Ragnar Lodbrog og hans Sønner.	1.
II. Lomsvifterne	51.
III. Gunleg Drømtunge og Helga den Fagre	131.
VI. Thorsten Stangbug	179.
V. Hakon Harekøsen	195.

I.

Hagnar Lodbrog og hans Sønner.

1.

M a g n a r.

Ragnar var en Son af den mægtige danske Konge Sigurd Ring.

Han var stor af Væxt, skøn, viis, ædel og tapper.

Han laa bestandigt paa Soen og feidede.

Seier fulgte ham overalt.

2.

Magnar og Thora Borghjort.

Der regjerede en herlig Jarl i Gotland ved Navn Herrod.

Han havde en Datter ved Navn Thora.

Hun blev kaldet Borghjort formedelst hendes overordentlige Skjønhed.

Farlen lod bygge sin Datter et Jomfrubur i Nærheden af sin Borg.

Han sendte hende en Dag en særdeles smuk lille Lyngorm.

Hun lagde den paa Guld i en Kiste.

Se! Den voksede tilligemed Guldet, hvorpaa den laa. Kisten blev den snart for lille.

Den lagde sig da udenom den.

Tilslidst blev endog Jomfruburet den for trangt.

Den lagde sig saa udenom det, Halsen rørte ved Hovedet.

Ingen turde nærme sig Jomfruburet for den, undtagen den Mand, der bragte den den Dre, den behøvede til hvert Maaltid.

Farlen sørgede derover.

Han lovede den, der dræbte den, den uhyre Mængde Guld, hvorpaa den hvilede, og sin deilige Datter.

Rygtet herom gik vidt om Land.

Ingen dristede sig imidlertid til Bedriften.

— Rygtet kom ogsaa Ragnar for Dre.

Han var dengang femten Vintre gammel.

Han sagde Intet dertil.

Han lod sig imidlertid gjøre lodne Buxer og en lodden Kappe.

Han dypede dernæst disse Klædningsstykker i Beg.

En Sommer seilede han til Gotland.

Han lagde sine Skibe en Aften i en Lonvig ikke langt fra Jarleborgen.

Lidlig om Morgenens reiste han sig, iforte sig Buxerne og Rappen, tog et stort Spyd i Haanden og gik fraborde.

Han væltede sig derpaa i Sandet paa Stranden.

Han tog dernæst Bladnaglerne ud af Spydet.

Han gik saa op til Jarleborgen.

Alle sov endnu.

Han ilede til Jomfruburet.

Han stak til Ormen med Spydet.

Han ryffede det til sig igjen.

Han stak anden Gang til den. Spydet traf den dødeligt i Ryggen.

Ormen vred sig, saa Odden gik af Skafstet.

Den krympede sig i Dødskampen, saa Jomfruburet skjælv.

Thora vaagnede ved Gnyet og ilede ud.

Hun saae den vældige Helt vandre bort.

Hun raabte: „Hvo er Du, og hvad søger Du?“

Han standsede og kvad:

„Livet jeg voved,

deilige Kvinde,

stjondt jeg kun femten

Vintre saa svinde!“

Han gif derpaa ned til sine Skibe.

Thora Borghjort stirrede efter ham.

Hun vidste ei ret om det var et Menneske, hun havde seet og talt med, saa vældig var han.

Hun gif derpaa ind i sin Hal igjen og lagde sig atter til at sove.

Om Morgenens saae man Ormen ligge død med en stor Spydsod i Ryggen.

Jarlen lod Odden rykke ud af Saaret.

Den var saa tung, at kun Faa kunde føre den.

Jarlen lod paa Thoras Raad et Thing sammenfalde. Den, som havde Skastet, der passede til Odden, skulde faae den lovede Belønning.

Rygtet herom kom til Ragnars Skibe.

Han drog med alle sine Mænd til Thinget.

Der var kommet en uhyre Mængde sammen.

Ragnar stillede sig med sine Følk noget fra de Andre.

Jarlen spurgte, om Noget af de Tilstedeværende havde Skastet, der passede til Odden.

Han lod derpaa Odden bære frem.

Da den kom til Ragnar, passede den i hans Spydskaft.

Ragnar ægtede derpaa Thora.

Han drog hjem med hende til sit Fædrerige

Han elskede hende høit.

De fik to Sonner. Den ældste hed Grit, den yngste Agnar. De vare store, smukke og stærkere end de fleste andre Mænd.

Thora blev syg og døde.

Hendes Død gif Ragnar saa nær til Hjerte, at han satte Mænd til at bestyre sit Rige tilligemed sine Sonner og drog som før i Leding.

3.

Ragnar træffer Krage.

En Sommer styrede Ragnar til Norge, hvor han havde mange Frænder og Venner. En Aften lagde han ind i en lille Havn ved Lindesnæs.

Om Morgenens gif hans Madsvende iland for at bage Brød.

De fik Die paa en lille Gaard.

De gif derhen.

De traf en Kjarling.

Hun sagde, hun hed Grima og eiede Gaarden, der hed Spangarhede.

De bade hende hjælpe sig med Brødbagningen.

Hun svarede, hendes Hænder nu vare altfor stive dertil; der havde imidlertid været den Tid, hun ogsaa kunde tage Haand i med; men hendes Datter Krage, der var ude at vogte Gaar, kom snart hjem, hun kunde da hjælpe dem.

Da Krage saa, at der vare komne mange store Skibe, toede hun sig, skjondt Rjarlingen havde forbudt hende det.

Madsvendene gjorde Jld.

Krage kom hjem.

Hun var deilig at skue. Hendes Haar var saa fagert som Silke og Guld og naaede til Jorden.

Madsvendene studsede ved Synet af hende.

„Er denne understjonne Mo din Datter, Grima?“ spurgte de. „Meget ulige ere I. Du er grim og hendes Lige i Skjønhed have vi aldrig set.“

Grima svarede: „Der var ogsaa den Tid, da Mændene stirrede paa mig!“

Madsvendene hade den deilige Krage ælte Deigen, selv vilde de bage.

Deres Dine vare imidlertid aldrig fra hende, saa Brødet brændtes.

Da de kom til Skibene, flagede Alle over, at de havde forrettet deres Dont saa slet.

De undskyldte sig med, at de havde set en Mo,

der var saa deilig, at de ikke havde kunnet vende deres Dine fra hende.

Ragnar mente, hun kunde ikke være saa skjon som Thora Borghjort havde været.

Madsvendene paastode, hun gav hende Intet efter i Skjonhed.

Ragnar sagde: „Jeg vil sende Mænd, som forstaae at skjonne, iland. Er det da saa, som I fortælle, skal Eders Feil være Eder tilgivet.“

Han befalede saa Mænd at gaae iland, der, hvis Krage syntes dem saa smuk som Madsvendene havde sagt, skulde bede hende drage til ham. For imidlertid at prove, om hun var ligesaa klog som skjon, maatte hun hverken komme paaflædt eller nogen, mæt eller sulken, med Følge eller ene.

Mændene drog til Spangarhede.

De maatte saae Madsvendenes Ord.

De bragte hende da Ragnar's Bud.

Krage overtænkte Kongens Ord og hvorledes hun skulde gjøre dem Fyldest.

Grima mente, den Konge ikke maatte være rigtig i Hovedet, saaledes at forlange ugjorlige Ting.

Krage sagde: „Det maa lade sig gjøre, siden han har befalet det! — I Morgen tidlig skal jeg komme!“

Om Morgen tidlig sagde Krage til Rjærtingens gamle Mand, Ase: „Du har et Net, deri vil jeg

svøbe mig, udenom det lader jeg saa mit Haar falde: jeg er da ikke nogen og dog ikke paaflædt. Jeg vil bide i en Løg, jeg er da hverken sulten eller mæt. Din Hund skal følge mig, jeg er da ei ene og har dog ingen Vedsager."

Krage vandrede saaledes ned til Skibene.

Da Ragnar blev hende vaer, spurgte han, hvem hun var.

Hun svad:

„Lydig den store,
vældige Konge
kommer den ringe,
fattige Me,
nogen ei, flædt ei,
sulten ei, mæt ei,
ikke med Følge,
ene dog ei!"

Han bad hende komme ombord.

Han maatte først love hende og hendes Rejsefælle fredelig Behandling.

Da hun kom i Forrummet paa Kongeskibet, rakte Ragnar sin Haand ud imod hende.

Hunden bed ham i den.

Ragnars Mænd løb da til og sloge en Buestreng om dens Hals, saa den døde.

„Daarligt holdt I Freden, I lovede!“ sagde Krage.

Ragnar førte hende op paa Skandsen med sig.

Han kvad:

„Lad mig paa Leiet,
deilige Kvinde
flynge min Arm om
dit yndige Liv!“

Hun kvad:

„Lad mig med Gren
drage tilbage!
Gi har den Fattige
andet end den!“

Han bad hende saa drage med sig.

Hun svarede: „End først din Reise! Dit Sind kan
maaskee imidlertid forandres.“

Ragnar kaldte derpaa paa sin Skatmester og bød
ham fremtage den guldbaldyrede Kjortel, Thora Borg-
hjort havde eiet.

Ragnar bød Krage den med disse Ord:

„Tag denne Kjortel,
virket af Thoras
snehvide Fingre
herligt med Guld! —

Riær var hun Ragnar
 Lodbrog til Døden —
 Smyk dine deilige
 Lemmer dermed!"

Krage kvad:

„Ei tor jeg tage
 Kjortlen med Guldet,
 Thora har baaret,
 Drot, i din Hal!
 Kulsort i Badmel
 vogter ved Stranden
 fattige Krage
 Gedernes Flok."

„Er Du imidlertid ved din Tilbagekomst af samme
 Sind som nu" — vedblev hun — „vil jeg drage med
 Dig!"

Ragnar svarede, hans Sind vilde ei forandres.
 Krage vandrede derpaa hjem.
 Ragnar drog tilføes.

4.

Ragnar henter Krage.

Ragnar landede en Aften atter i den lille Havn ved Spangarhede.

Han sendte strax Mænd til Krage for at bede hende komme til ham.

Hun lovede at komme næste Morgen.

Hun stod tidlig op, gik til Gubbens og Kjarlingens Seng og sagde, hun agtede sig bort. „Jeg veed“, tilføiede han — „at I dræbte min Fostersader Heimer. Den ene af Eders Fremtidsdage derfor blive værre end den anden!“

Krage gik derpaa ned til Skibene.

Hun blev vel imodtagen.

Om Aftenen sagde Ragnar, han ønskede, hun skulde sove ved hans Side.

Hun svarede: „Nei, Du skal drikke Bryllup med mig, naar Du kommer hjem i dit Rige!“

5.

Ragnar ægter Krage og avler Sonner
med hende.

Saa snart Ragnar kom hjem, holdt han Bryllup.

Da han kom i Seng med Krage, vilde hun und-
drage sig hans Favntag. „Det vil ei gaae godt, om
jeg ei maa raade!“ sagde hun.

Ragnar fulgte imidlertid sin Villie.

Efter ni Maaneders Forløb fødte Krage en Dreng.
Han havde Brust istedetfor Ben.

Han blev overøst med Vand og kaldet Jvar.

Han fik Tilnavnet Benløs.

Han blev større, smukkere og klogere end nogen
Anden.

Han maatte lade sig bære paa Stænger.

Siden fødte Krage Ragnar Bjorn, der fik Tilnav-
net Jernside, Hvitfærk, der blev kaldet den Rasse, og
Rognvald.

De bleve vældige Mænd.

De fulgte bestandigt den klogere Jvars Raad.

6.

Ragnars Sonner ove Bedrifter.

Ragnars to Sonner med Thora Borghjort, Grif og Agnar, vare da drabelige Mænd, der hver Sommer laae ude med Krigsskibe og vandt Hæder.

En Dag spurgte Ivar Bjørn og Hvitsærk, hvor længe de skulde sidde hjemme uden at erhverve sig Navnfundighed.

De svarede, de vilde følge hans Raad i dette som i alt Andet.

„Vi skulle da bede vor Fader om Skibe og Folk!“ sagde Ivar.

De droge saa i Røding.

De havde stedsse Seier.

Da de havde bestaaet mange Kampe og vundet meget Gods og mange Folk, sagde Ivar, de maatte prøve en større Bedrift end dem, de hidtil havde øvet. De skulde drage mod det store Offersted Hvitaby, som Mænge, selv deres Fader, forgjæves havde søgt at erobre. Folkene der havde to Troldkvier, som de troede paa, hvis Broden altid havde jaget Angriberne paa Flugt.

De styrede saa did.

Da de havde naaet Land, lode de deres unge Broder Rognvald blive ved Skibene for at holde Vagt over dem med en Deel af Mandskabet, da de ikke troede ham en saa farlig Dyst, som de her ventede sig, vogen.

De fyldte saa deres Hær.

Ivar blev baaren paa et Skjold.

Da de nærmede sig Borgen, løste Beboerne deres Troldkvier.

De styrtede brolende frem.

Ivar lagde Pil paa Bue.

Han skød Troldkvierne, saa de segnede dode om.

— Den unge Rognvald havde imidlertid hverken Rist eller No nede ved Skibene.

Han tog til Orde: „De Mænd ere lykkelige, der kunne have saadan Skjæmt som mine Brødre! De have ladet mig blive tilbage for ene at hofte al Hæderen! — Nu skulle vi Alle gaae op!“

Han ilede saa med sine Mænd til Kampen.

Efter at have stridt tappert en Tid, faldt den unge Rognvald.

De andre Brødre trængte ind i Borgen.

Borgmændene maatte flygte.

Brødrene stak Ild paa Byen og uedbrød Borgmuren.

Med meget Gods vendte de saa tilbage til deres Skibe.

7.

Ragnar trolover sig med den svenske Kongedatter Ingeborg.

Det var Venfskab mellem Ragnar og den mægtige, flogede men onde Kong Giften i Sverrig.

De besøgte hinanden flifteviis hver Sommer.

En Sommer drog Ragnar til Upsal, hvor Giften havde fit Gæde.

Giften's Datter, den deilige Ingeborg, flænkede for Kongerne.

Ragnars Mænd talte indbyrdes om, at Ragnar burde beile til den fævre svenske Kongedatter og flille sig ved Bondepigen Krage.

En af dem forebragte ham det.

Det endtes med, at han trolovede sig med Ingeborg.

— Paa Hjemreisen lod Ragnar fin Hær gjøre Holdt paa en aaben Plads i en Skov i Nærheden af hans Borg.

Han forbød der enhver af fine Mænd under Livs- straf at tale om, hvad der var foregaaet i Upsal.

Han drog derpaa ind i fin Borg.

Han satte sig i sit Høisæde.

Han havde ei siddet der længe, før Krage kom ind i Hallen, satte sig paa hans Skjød, slyngede Armene om hans Hals og spurgte ham om Tidender.

Han svarede, han havde ingen at fortælle.

Da de siden vare gaaede i Seng, spurgte Krage ham atter om Nyt.

Hun fik samme Svar som for.

Hun gav sig saa til at snakke om forskjellige Ting.

Ragnar afbrød hende og sagde, han var træt og søvnig.

„Saa vil jeg sige Dig Tidende“ — sagde hun — „siden Du ingen vil sige mig! Det kalder jeg Tidende, at en Konge sætter sig en Hustru, uagtet han har en iforveien!“

„Hvo har fortalt Dig det!“ udbrod Ragnar.

„Beholde skulde dine Mænd Liv og Lemmer!“ vedblev Krage. „Ingen af dem har sagt mig det. Men der sad tre Fugle i Træet over Eders Hoveder i Skoven, de have fortalt mig det! — Det beder jeg Dig om, at Du ikke iværksætter din Plan, thi jeg vil nu fortælle Dig, at jeg ei er en ringe Bondedatter. Min Faders Lige er aldrig fundet, og min Moder var den skønneste og viseste af alle Kvinder. Jeg er en Datter af Sigurd Fafnersbane og Brynhild Budles-

datter. De avlede mig paa Hindarfjeld. Mit Navn er Aslog.

Dg hun fortalte ham saa sin underfulde Skjebne. Dermed forholdt det sig saaledes:

Aslaug blev opdraget hos Brynhilds Fostersfader, Heimer, i Hlymsdale. Da Sigurd var bleven dræbt paa Brynhilds Anstiftelse af hendes Mand, Gunnar, og hun havde dræbt sig med et Sværd for at følge sin elskede Sigurd, var Aslog tre Vintre gammel. Heimer lod sig da gjøre en stor Harpe, som kunde tages fra hinanden og sættes sammen igjen. I den lagde han den lille Aslog tilligemed meget Guld og Sølv. Forklædt som Tigger vandrede han saa bort med Harpen fra Hlymsdale. Han drog viden om Land. Naar han kom til et Vandfald, som ei laae i Nærheden af noget beboet Sted, tog han Harpen fra hinanden og toede Barnet. Han havde en Løg, som han gav hende at spise af, der var i Besiddelse af den Egenskab, at man længe kunde leve af den. Naar Barnet 'græd slog han Harpen, saa taug hun, thi han besad vidunderlig Færdighed paa Harpe. Han kom omsider hid til de nordiske Lande. Han tog ind paa Spangarhede. Gubben var i Skoven. Kjerlingen spurgte, hvem han var. Han sagde, han var en Tigger og bad om Husly, Kjerlingen tændte Ild for ham. Han satte Harpen op i 'Eadet hos sig.

Kjærlingen stirrede ofte hen paa Harpen, thi Iligen af et kostbart Klædebon staa frem af den. Heimer varmede sig ved Ilden. Kjærlingen blev vaer, at en kostbar Guldring kom frem under hans Pjalter. Da han havde faaet Aftenmad, fulgte Kjærlingen ham hen til en Byglade, hvor han kunde sove om Natten. Han havde Harpen med sig. Da Gubben træt kom hjem ud paa Astenen, havde Kjærlingen ikke sørget for Noget til ham. Han udbrod mismodig: „Stor er vor Ulykke! Jeg arbejder hver Dag mere end jeg kan udholde, og Du tager Dig Intet for!“ Kjærlingen svarede: „Vær ei vred, min Gamle! — Vi ere maa-skee snart lykkelige for alle vore Levedage!“ Gubben stirrede paa hende. Hun vedblev: „Her er kommet en gammel Mand, der har meget Guds.“ Gubben sagde: „Ild synes det mig at svige de Faa, som komme her!“ Kjærlingen udbrod: „Længe vil Du være ringe, naar saaledes enhver Bedrift synes Dig uhyre! — Vælg nu et af to: enten dræber Du denne Mand, der vistnok har været en vældig Kæmpe, men nu er gammel og overvældet af Træthed og Sovn, eller jeg tager ham til Mand og jager Dig bort eller dræber Dig — ømt nok talte han til mig!“ Gubben var svag. Han tog sin Dxe og sleb den. Kjærlingen fulgte ham derpaa ud i Bygladen. Heimer snorkede høit. „Anfald ham nu raadt!“ — sagde Kjærlingen

— „og lob saa hurtigt bort; thi Du vil ikke kunde holde Stand imod ham, saaer han Haand i Dig!“ Hun tog derpaa Harpen og lob bort med den Gubben hug Heimer et valdigt Saar. Han slap saa Dreng og styrtede bort. Heimer vaagnede. Han vred sig i Dødskampen, saa Jorden rystede, Stolperne brast og Huset styrtede sammen. Gubben traf Kjørlingen. Hun brød Harpen op. „Det gaaer nu som ofte“ — udbrød hun — „at det er ilde at svige den, som troer En — vi have faaet et Barn at forføre!“ De trøstede sig imidlertid ved Guld og Sølv. De spurgte Møbarnet, af hvad Art hun var. Det svarede ikke. „Vi skulle kalde hende Krage efter min Moder“ — sagde Grima — „og give hende ud for vor Datter.“ „Det vil Ingen troe“ — svarede Gubben — „vi ere begge meget grimme, og saa deiligt et Barn har jeg aldrig for set!“ „Jeg vil rage Haaret af hende“ — sagde Grima — „og besmore Hovedet med Tjære. Hun skal sættes til det værste Arbeide. Saa vil hun nok komme til at ligne os. Kausse Folf ogsaa troer, jeg har været en deilig Kvinde i mine unge Dage!“ Alslog talede aldrig, saa Gubben og Kjørlingen troede, hun var stum. Saaledes var Alslog voxet op paa Spangarhede.

„Jeg er frugtommelig“, vedblev Alslog. „Jeg vil føde en Dreng. En Drm vil ligge om hans Die.

Han skal opkaldes efter min Fader, Ormens berømte Bane. Hvis det ikke sker saa, drag da kun til Sverrig!"

Det gik som Aslog havde forudsagt.

Drengen blev baaren ind i Hallen og lagt i Ragnars Rappeskjod.

Han befalede, han skulde kaldes Sigurd efter sin herlige Morfader, hvis Mærke han bar i sit Die.

Han fik Tilnavnet Orm i Die.

Ragnar trak en Guldring af sin Finger og vilde give ham den i Ravnfæste.

Drengen vendte den trodsigt Ryggen.

Da sagde Ragnar: „Det vil blive en stolt Helt, der vil foragte Guldet!"

Ragnar affod saa fra Reisen til Sverrig.

Alle fik nu at vide, at Krage var Aslog, en Datter af Sigurd og Brynhild.

8.

Erk og Agnar dræbes i Sverrig.

Da Ragnar ikke kom til Upsal igjen, syntes Giften, der var tilføiet ham og hans Datter stor Bange, og Venfæbet mellem Kongerne var dermed brudt.

Erif og Agnar traf en stor Hær sammen og udrustede Skibe til et Tog mod Sverrig.

Da Agnars Skib blev skudt af Kullerne, kom det ud af dem, en Mand stod iveien og blev dræbt.

Uagtet dette flette Varsel droge Brødrene affted.

De fore frem med Hærskjold i Sverrig.

Kong Gisten lod Krigspilen udgaae over hele sit Rige.

Men en uhyre Hær leirede han sig i en Skov, paa Sletterne foran hvilken de Danske stode.

Han havde en Troldko Sibylja, som han troede paa og offrede til. Naar den begyndte at brøle, bleve Fienderne forvirrede og gave sig til at slaaes indbyrdes.

Kong Gisten talte til sine Folk: „De Danskes Hær er ikke en Trediedel saa stor som vor! Trediedelen af vor Hær skal nu gaae imod dem. Derpaa skulle vi pludselig anfaldе dem fra alle Sider med Nesten, Sibylja i Spidsen.“

Det skete saa.

Erifs og Agnars Folk angreb hinanden indbyrdes.

Run Brødrene holdt sig.

Koen stangede en Mængde ihjel.

Overmagten var desuden altfor stor.

Erik og Agnar vare stedse forrest i Fylkingen og gik ofte igjennem Gistens Rækker.

Agnar faldt.

Da Erik saae det, kæmpede han som en Fortvivlet.

Tilfældt blev han overmandet og taget tilfange.

Da bød Gisten standse med Striden.

Han tilbød Erik Fred og desuden sin Datter tilægte.

Erik kvad:

„Ei vil jeg Mo
i Bod for min Broder! —
Over min Død ikke
græder en Moder!

Planter i Jorden
Epydenes Skare,
lad mig paa dem til
Einherier fare!

Giv mine herlige
Kæmper blot Freden,
glad deres Hovding
vandrer da heden!”

Gisten sagde: „Du har faaret det, som er værst for os begge! Dit Dnske skal imidlertid blive opfyldt!”

Eriks Mænd fik Fred.

Spyd bleve saa satte i Jorden.

Erik kvad:

„Gi paa et stoltere
Leie det givet
blev nogen Hovding at
udaande Livet!“

Erik gif hen til Spydene, tog en Ring af sin
Haand, kastede den til sine Mænd og kvad:

„Bringer til Aslog
Ringen den røde,
siger, at Thora=
sonnerne døde.

Da vil vor smækkre
Stedmoder sage
for sine herlige
Sønner det klage!“

Han blev saa hævet op paa Spydene.

En Ravn kom flyvende med Skrig.

Erik kvad:

„Over mit Hoved
Blaaravnen skriger,
efter mit Adsel
graadig den higer.

O, utaknemlig
 har den forgjettet,
 at jeg paa Balen
 tit den har mættet!"

Han lod derpaa sit Liv med megen Mandighed.

9.

Aslog egger sine Sonner til at hevne deres
 Stedbrødre.

Grifs Mænd droge nu hjem.

Magnar var til Kongestevne.

Aslogssønnerne vare i Leding endnu.

Grifs Mænd tovede tre Nætter, inden de gik for
 Aslog.

Hun sad i sit Højsæde med et Linflæde over sine
 Ansæer og sit lange deilige Haar løst, hun vilde til
 at kæmme sig.

De fortalte hende Stedsonnernes Død.

De gave hende Grifs Ring og sagde, hvad han
 havde kvædet, da han gav dem den.

Hun græd, hendes Taarer vare blodige og haarde
som Hagl.

Det var baade første og sidste Gang, man saa
hende græde.

— Alsøgs Sønner kom hjem.

Alsøg gik til deres Hal med Sigurd Drm i Die,
der dengang var tre Vintre gammel.

De fortalte hende Rognvalds mandige Død.

Hun kvad:

„Gi vil jeg klage!
Havde han levet,
storre hans Hæder
ikke var blevet!“

Hun fortalte dem saa Agnars og Eriks Fald i
Everrig og eggede dem heftigt til at hevne det.

Svar vilde ikke vove sig imod Eistsens Trolldom.

Alsøg vilde saa gaa bort.

Da udbrod Sigurd Drm i Die:

„Gi skal Moder sørge!
Jeg om trende Nætter
skaffer gode Skibe,
dertil tappre Mænd!“

Alsøg sagde: „Man mærker, Du er Sigurd Faf-
nersbanes Datteren! — Vi kunne imidlertid ikke
undvære dine Brodres Bistand!“

Da kvad Bjørn:

„Hjertet kan due,
om endog Munden
maler lidt mindre end
Sigurds har gjort.
Ikke jeg elsked
Agnar og Eri
mindre end Sigurd,
om jeg end tav!“

Nu kvad Hvitserk:

„Lader os skyde
Skibe paa Bølge,
lader os heise
Seilet i Naa!“

Da kvad Ivar:

„Nu er det kommet
saavidt, at Ivar
med sine tappre
Brødre maa gaae!

Hoit I mig skulle
bære paa Skjoldet
foran vor Fylking
Evensken imod!

Enten jeg falder,
 eller Kong Gisten
 bøder ei mindre
 end med sit Blod!"

10.

Kong Gisten fældes.

Sigurds Fosterfader udrustede Skibe og samlede Mandskab for ham. Hans Udrustning var færdig efter tre Nætters Forlob, som han havde lovet. Han havde fem velbemandede Skibe.

Da fem Natter vare forløbne, vare Bjørn og Svitsfærk færdige. De havde fjorten Skibe.

Efter syv Nætters Forlob var Ivars og Alslogs Udrustning tilende. De havde hver ti Skibe. Ivar havde desuden en Rytterhær til at sende landvejs.

Da Alslog horte dette, sagde hun: „Naar en Landhær kan gjøre Nytte, vil jeg kunne skaffe en stor tilveie!"

Ivar svarede: „Ikke skal nu Tiden udtræffes dermed! Vi skulle fare med de Folk, vi have!"

Aslog sagde, hun vilde drage med for at see, hvor stor Glid de anvendte paa Høven.

Ivar svarede: „Du kommer ikke paa vore Skibe! Du kan, om Du vil, anføre Landhæren!“

--- Da de to Hære siden stødte sammen, fore de frem i Sverrig med Hærskjold, brændte og myrdede for Fode væk.

Rong Gisten lod Krigspil udgaae over hele sit Rige.

Med en stor Hær rykkede han saa frem mod de Danske.

Sibylja blev løsladt og løb brølende i Epidsen for de svenske Fylkinger.

Ivar bød sine Folk gjøre stor Larm med Vaaben og Raab, for at de saalidt som muligt skulde høre det lede Trolldyrss Brølen.

Han befalede dernæst sine Mænd at bære ham imod Roen og kaste ham paa den, naar den var nær nok.

Han lod sig saa give en vældig Bue.

Sibyljas Brølen overdøvede imidlertid al de Danskes Larmen.

Alle undtagen Brodrene begyndte at slaaes indbyrdes.

Ivar spændte sin Bue.

Sibylja fik en Pil i hvert Øie.

Den styrtede nu hovedfulds frem.

Ivar blev da kastet paa den.

Hvert Been i den brødes, og den styrtede dod om.

Ivar bod saa sine Mænd tage sig op.

Hans Stemme lod som en Torden over Haren.

Den indbyrdes Strid ophørte strax.

Bjorn og Hvitserk gif djærvt gjennem de svenske
Fylfinger.

Kong Gisten faldt med de fleste af sine Folk.

Rogle undkom.

De Tiloversblevne fik Fred.

11.

Usløgssonnerne hærje i Syden.

Usløg drog saa hjem til Danmark.

Hendes Sonner — Sigurd Orm i Die med —
beslattede at hærje paa Syden.

De erobrede alle store Borge, hvor de kom frem.

— De fik at høre om den vældige Bisfilsborg.

De beslattede at angribe den.

De leirede sig paa Gletterne omkring den.

Dens Hovding var netop borte med meget Folk.

Den første Dag efter deres Ankomst opfordrede

de Borgens Besætning til at overgive den, de skulde da faae Fred.

Svaret lod, Borgen lod sig ikke indtage.

Næste Dag stormede Brødrene den ogsaa forgjæves.

De gjorde hver Dag i Lobet af en halv Maaned unyttige Forsøg paa at indtage den med forskjellige Krigspuds.

De besluttede saa at drage bort.

Da Borgmændene mærkede det, gif de ud paa Borgmuren, udbredte kostbare Tæpper og fagre Klæder, Guld og Kleudier paa den, spottede Ragnarssounerne, raabte Krigsraab, sloge paa Skjoldene og eggede Brødrene til Strid.

Ivar blev saa syg af Harmen derover, at han ikke kunde røre sig. Han laa hen uden at mærke et Ord.

Brødrene maatte da tove.

Endelig bød Ivar sine Brødre komme til sig med de vise Mænd i Hæren.

Han spurgte dem saa, om de havde udtænkt noget nyt Raad at indtage Borgen med.

De svarede Alle, naar han ei kunde finde paa noget, var Alt forgjæves.

Da sagde Ivar: „Jeg har fattet en Plan. Naar Natten kommer, skulde vi alle lønligen bryde op og drage hen til den store Skov, der er her i Nærheden. Enhver skal der binde sig en Dragt Brænde. Dermed skulde

vi saa gaae mod Borgen, lægge det paa alle Sider om den og stifte Ild deri. Vi skulde derpaa anfælde Borgen med Balthynger."

De gjorde saa.

Murene gave efter for Ilden.

Med Balthynger gjorde Usløgsønnerne sig dernæst Nabuinger i dem.

Rampen begyndte nu.

De Fleste af Borgmændene faldt.

Resten flyede.

Ragnarsonnerne dræbte hvert Menneskebarn i Borgen, brændte den og drog med rigt Bytte videre.

De ødelagde næsten enhver Borg i hele Syden.

Der fandtes ei saa lidet et Barn, at det ei kjendte deres Navne.

De vilde ei lade af, før de kom til Romaborg, hvis berømmelige Rygte var kommet dem for Øre.

De vidste imidlertid ei noie, hvor langt der var til denne for Storrelse, Folkemængde og Rigdom navnkundige Borg.

De havde ikke tilstrækkelig Føde til deres store Hær.

De standsede derfor ved Lunaborg for at overveie Toget til Rom.

Da kom der en ærværdig gammel Mand i Pjalter

til dem, der sagde, han var Tigger og havde faret vidt om Land.

Ragnarsonnerne udbød: „Du maa da kunne fortælle os mange Lidender!“

„Ikke skulle I spørge mig om noget Land“ — svarede den Gamle — „som jeg ikke skal kunne fortælle Eder om!“

„Da skal Du sige os“ — tog Brodrene atter til Orde — „hvor langt der er herfra til Romaborg!“

Den Gamle svarede: „Se I disse gamle Jernsko, jeg har paa Fodderne, og de opslidte, jeg bærer paa min Ryg! Da jeg drog fra Romaborg, bandt jeg de opslidte paa mine Fodder. Begge Par vare dengang nye. Paa Veien dervfra har jeg været siden!“

Disse Ord bragte Ragnarsonnerne til at opgive deres Forehavende.

De droge saa hjem.

12.

Ragnar seiler mod England.

Medens Sønerne saaledes føre viden om, sad Faderen hjemme i sit Rige.

Rygtet om Sønnernes vældige Bedrifter kom ham for Øre.

Han havde da ikke længere No paa sig.

Han lod bygge to uhyre Skibe, saakaldte Knorrer, og samlede meget Mandskab til dem.

Dette spurgtes omkring i Nabolandene. Der blev holdt Vagt alle vegne, hvis Ragnar skulde angribe.

Aslog spurgte sin Husbond, hvor han agtede sig hen.

Ragnar svarede: „Til England!“

Da udbrod Aslog: „Din Færd synes mig ufor-
sigtig. Raadeligere vilde det være at have flere min-
dre Skibe, saa vanskelig som England tilmed er at
anlobe!“

Ragnar svarede: „Det er ei noget Nytt at indtage
et Land med mange Skibe! Men dertil har man ei
hørt Mage at angribe et Land som England med to

Skibe! — Ikke skal mit Rygte være ringere end mine
Somers!"

Da Beiret blev gunstigt, drog han ned til Stranden.
Alslog fulgte ham.

Hun var vemodig stemt.

Hun rakte ham ved Afskeden en Kjortel.

Hun kvad:

Gisjet hvor Lindesnæs
hæver sit Hoved
bød Du mig Thoras
herlige Bærk,
her hvor i Danmark
Bogene fuse
byder til Gjengjæld
jeg Dig en Særk.

Kjærligt har Alslogs
Hænder den vævet,
o, under Bon til
Gudernes Flok.
Sværdene lyne! —
ei de Dig saare:
Hustruens Kjortel
skjerner Dig nok!

Ragnar gif ombord.

Han kvad:

Herligt er Livet!

Seilene heiser!

Ud paa det store,

fortladne Hav!

13.

Ragnars Dod.

Ragnar styrede nu til England.

Der reiste sig en hæftig Storm.

De to Knorrer sønderfloges mod Landet.

Hæren reddede sig dog.

Ragnar indtog alle Byer og Borge paa sin vei.

De Mænd, den engelske Konge, der hed Elle, havde sat til at vogte sit Land, bragte ham Bud om Indfaldet.

Han stævnedes alle Mænd til sig, der kunde bære Skjold og ride Hest.

Han fik en frygtelig Hær.

Han bød sine Folk ikke at bære Baaben paa den fiendtlige Hovding, da det maaskee var Ragnar Lod-

brog, og de, hvis de dræbte ham, aldrig vilde faae Fred for hans Sonner.

Hærene stødte sammen.

Istedet for Brynje var Ragnar iført Kjortelen, Aslog havde givet ham ved Afskeden i Danmark; han havde intet andet Dækningsvaaben end en Hjelme.

Med Spydet, der havde dræbt Ormen om Thora Borghjorts Jomfrubur i Gotland, i Haanden gif han igjennem de engelske Fylkinger.

Skjolde, Brynier og Hjelme flaktes af hans Hug.

Alle Vaaben gled derimod af ham.

Hans Hær var imidlertid meget mindre end den engelske.

Den maatte tilsidst bukke under for Overmagten.

Alle Ragnars Folk faldt.

Ragnar blev flemt mellem Skjolde.

Man spurgte, hvo han var.

Han svarede ikke.

Da sagde Kong Elle: „Kaster ham ned i en Orme=gaard! Siger han da Noget, hvoraf I kunne mærke, at det er Ragnar Lodbrog, tager ham saa hurtigt op.“

Det skete.

Ikke en Orm hestede sig paa ham.

Elles Folk sagde: „Det er en vældig Helt! Vaaben bed ei paa ham i Slaget, og nu røre Ormene ham ikke!“

Elle bød sine Mænd trække Kjortelen af ham.

Da heftede Drmene sig ved ham paa alle Sider.

Han sagde: „Grynne vilde nu Grisene, om de vidste, hvad Galten led.“

Han kvad derpaa sin Evanesang:

„Djærvt har jeg svunget,

Sværdet i Striden!

Drmen jeg fælded,

mættede Ravn.

Derfor, imedens

Liderne svinde,

aldrig i Norden

glemmes mit Ravn!

Nu har mig Drmen

støkket til Dode.

Odin mig byder

hjem til sin Hæl.

Leende døer jeg.

Glad som Einherie

Al snart med Aser

drikke jeg skal!”

Sonnerne faae Bud om Faderens Død.

Nu mærkede Kong Elle hvem han havde omkommet.

Han lod et Skib udruste og vel bemandede.

Han satte en tapper og viis Mand derover.

Han bød ham drage til Ivar og hans Brødre og bringe dem Efterretning om Faderens Død samt nøie lægge Mærke til, hvad Indtryk denne Tidende gjorde paa hver især af Sonnerne.

Denne Reise tyktes Alle farlig.

— Ragnars Sonner vare imidlertid komne tilbage fra deres Tog i Syden.

Elles Mænd kom til deres Borg.

Ivar laa i Højsædet. Hvitfærk den Rasse og Sigurd Orm i Die sade ved Brætspil. Bjørn Jernside stod og skrabede et Spydstøft.

Sendebudene hilfede Ivar med Verbødighed.

Han spørger dem om deres Grinde.

De begyndte at fortælle.

Hvitfærk og Sigurd holdt strax op at spille og lyttede.

Bjørn lænede sig til sit Spydstøft.

Ivar udspurgte dem omhyggeligt.

Da de kom dertil, at Ragnar sagde: „Grynte vilde nu Grisene, om de vidste hvad Galten led!“ fattede Bjørn saa haardt om Spydskaftet, at der blev Mærke i det efter hans Haandtag.

Da Sendemændene havde endt, svang Bjørn Spydet saa stærkt, at det sprang i to Stykker. Hvitserk krystede en Tavlbrikke, han havde slaaet og holdt i Haanden, saa haardt, at Blod udsprang under hver Regl. Sigurd Drm i Die skræbde en Regl med en Kniv, Kniven stod i Benet uden at han mærkede det. Ivar spurgte paa det Noiagtigste om Alt: han var snart rød, snart bleg; Mærkerne svulmede frygteligt i hans Pande.

Hvitserk tog til Orde: „Lad Hevnen strax begynde med Kong Elles Sendebud!“

Ivar sagde: „Det skal ei skee! De skulle fare i Fred! Og mangle de Noget, skal jeg give dem det!“

15.

Elles Sendebud komme tilbage.

Sendebudene kom tilbage og berettede Kongen Udfaldet af deres Grinde.

Da sagde Elle: „Enten behove vi at frygte Ivar eller Ingen!“

16.

Bjorn, Hvitfærk og Sigurd drage mod Elle.

Da Elles Sendebud vare reiste bort, holdt Brødrene Raad.

Bjorn, Hvitfærk og Sigurd vilde drage imod Eng-land.

Ivar sagde: „Ingen Deel vil jeg have deri. De Skibe, som jeg raader over, skulle blive tilbage med Undtagelse af mit eget. Det gif Ragnar som man kunde vente. Han beredte sin Sag slet i Begyndelsen. Han havde ingen Grund til at angribe Elle. Jeg

vil modtage Boder for hans Drab, om jeg kan faae dem."

Hans Brødre bleve forbittede.

De sagde: „Aldrig ville vi begaae den Nedrighed! Viden have vi faret om i Verden og dræbt manges sagesløs Mand, og nu skulle vi ikke hevne vor Faders Død!"

— De tre Brødre samlede nu Folk.

Da det spurgtes, at Ivar ikke billigede og understøttede Foretagendet, fik de imidlertid mindre Mandskab.

De drog desuagtet til England.

17.

De tre Brødre flaaes af Elle.

Da Brødrene kom til England, lod Elle Luren gjalde.

Han rykkede med en tallos Hær imod dem.

Ivar deeltog ikke i Slaget.

Brødrene maatte flygte.

18.

Ivar forliger sig med Elle.

Ivar drog til Kong Elle. Han sagde: „Jeg er kommen for at underhandle om Forlig med Dig. Da jeg seer, at jeg ikke er dig voksen, synes det mig bedre at modtage den Hæder, Du maaskee maatte ville tilstaae mig, end gaae til Grunde med mine Mænd!“

Elle svarede: „Lidet raadeligt skal det være at troe Dig! Du taler ofte skjont, medens Du tænker paa Svig!“

Ivar vedblev: „Mine Fordringer til Dig ere ei store. Opfylder Du dem, sværger jeg Dig, aldrig at stride imod Dig. Du skal give mig saameget Land, som en Dgehud kan omfatte!“

„Ikke seer jeg, at det kan blive mig til Meen!“ svarede Elle og indrommede ham det Forlangte.

19.

Ivar i England.

Ivar skaffede sig nu en Hud af en gammel Oxe, lod den blode og tre Gange strække. Derpaa lod han den skjære i saa smalle Strimler som muligt og Haar-siden adskille fra Kjødsiden.

Han lod den saa udbrede paa en Slette.

Se! Han fik Plads til en stor Borg.

Han byggede derpaa den uhyre Lundunaborg.

Han var meget gavmild. Folk tyede desuden til ham formedelst hans store Klogskab. Kong Elle lod ham ordne mange af Rigets Sager og fattede efterhaanden Tillid til ham.

20.

Ivar sviger Elle.

Ivar havde tilfidsst faaet saamegen Indflydelse i England ved sin Rundhaandethed og Klogskab, at Folk lovede at sidde stille, om han end angreb Elle.

Han sendte da Bud til sine Brødre at de skulde samle en Hær.

De gjorde det og styrede saa med den til England.

Da Elle fik Bud derom, samlede han Folk.

Han fik imidlertid kun saa, da Ivar havde draget Mængden fra ham.

Ivar drog til ham og sagde: „Jeg skal holde min Ed! Ja, jeg vil drage til mine Brødre og se at bevæge dem til at vende tilbage!“

Han drog saa til sine Brødre men eggede dem til Kamp.

Da han kom tilbage til Elle, sagde han: „Mit Foretagende var forgjeves! Jeg skal imidlertid, som jeg har svoret, ikke stride imod Dig, men med min Hær være en rolig Tilskuer til Slaget!“

Rampen begyndte.

Elle og hans Hær flygter.

Elle blev fangen.

Ivar kom til.

„Vi skulle nu mindes vor Faders Dod!“ sagde han. „En Drn skal riftes i Elles Ryg!“

Saaledes omkom Elle.

21.

Ragnarsonnernes Død.

Derefter drager Bjørn, Hvitsærk og Sigurd hjem til deres Rige.

Ivar blev i England og herskede derover.

Fra nu af drog hver særskilt med sin Hær og herjede paa forskjellige Lande.

Usløg var imidlertid bleven en gammel Kone.

— Da Hvitsærk den Nafte engang hærjede i Østerleden, fik han saa stor Overmagt imod sig, at han maatte bukke under og blev fangen. Han bød dem saa gjøre et Baal af Mandehoveder og brænde sig derpaa.

Da Usløg hørte dette, kvad hun:

„Kampernes Hoveder
redt blev til Leie
hissæt i Øst for min
herlige Dreng.
Vel maa hans Moder
hæve sin Stemme.
Hvo er vel død paa en
stoltere Seng!“

— Af Sigurd Drm i Die kom en stor Kt. Harald Haarfager, den første Konge, der havde Gnevælde over Norge, nedstammede fra ham.

— Fra Bjorn Jernside nedstammede ligeledes mange store Mand.

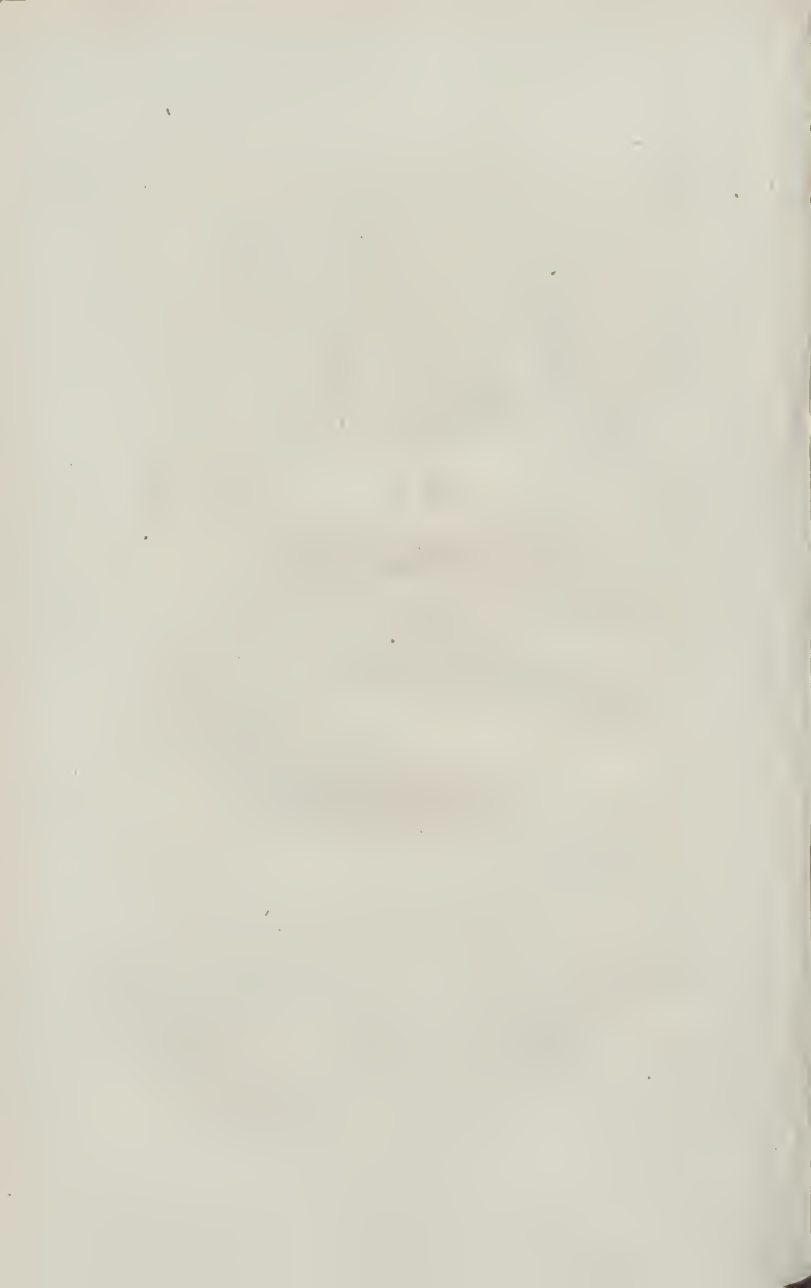
— Ivar herskede over England til sin Død.

Anmærkning.

Efter de Digte i den ældre Edda, der handle om Sigurd Fafnersbane, har han intet Barn med Brynhild — se oldnordiske Sagn, fortalte af denne Bogs Forfattere efter den ældre Edda! .

II.

Domsøvfingerne.

1.

Palnatøke.

Medens Harald Blaatand regjerede i Danmark, levede der i Tysen en Mand ved Navn Tøke. Han var gift, hans Kone hed Thorvor. Tøke havde tre Sønner, den ældste, Nage, og næstældste, Palner, med sin Hustru, den yngste, Tjølner, med en Frille. Efter Tøke og Thorvors Død spurgte Tjølner, der var sneedig og ondskabsfuld, sine Brødre, hvormegget af Arven de tiltænkte ham. De svarede, de vilde skjenke ham den tredie Del af Løsoret men intet af Jordegodset. Han krævede imidlertid Tredjedelen af Alt. Brødrene sagde, det blev ved deres Bestemmelse. Med Tredjedelen af Løsoret drog Tjølner saa forbitret til Kong Harald. Han blev hans Hirdmand og Raadgiver. — Nage var en vældig Hovding. Han laa hver Sommer ude paa Krigstog og havde Seier næsten overalt hvor han kom. Han stod i næsten ligesaa stor Anseelse i Danmark som Kongen; der holdtes intet

Gilde uden han blev indbudet dertil ligesaavel som Kongen og sit anselige Gaver. Hjolner siger til Harald, at han vilde ikke ansees for Enkefonge i Danmark, saalænge Aage levede. Aage var Ven med Ottar Jarl i Gotland. Engang drog han efter Indbydelse til Jarlen med en stor og god Drage og en Snekke, besatte med hundrede veludrustede Mænd. Da Harald spurgte dette, udsendte han ti Skibe med firehundrede Mænd med den Befaling, at de skulde passe Aage op paa Hjemreisen fra Gotland og om muligt dræbe ham og alle hans Mænd. Aage beilede paa Gotland til Ottars Datter Ingeborg og fik Ja. Med gode Foræringer fra Jarlen begav Aage sig siden paa Hjemreisen. Han kom til Sjælland. Han gik iland og lod opslaae Telte. Han anede intet Dødt. Her overfaldt Kongens Mænd ham. Han faldt med alle sine Folk. Kongen mente nu, han var Enkefonge i Danmark. Han tilegnede sig Dragen, Snekken og alt det øvrige Bytte, hans Mænd havde taget fra Aage. Hjolner syntes, han nu havde hevnet sig paa Aage, fordi denne ikke vilde give ham saameget af Urven efter Faderen, som han fordrede. — Da Valner spurgte Aages Død i Fyen, lagde han sig tilfængs af Sorg derover. Han raadførte sig med en viis og rig Mand ved Navn Sigurd, der var hans og Aages Gøstbroder, hvorledes han skulde stræbe efter

Hevn. Sigurd sagde, han vilde drage til Gotland
 og beile for ham til Ottar Jarls Datter Ingeborg,
 det Giftermaal vilde være ham til stor Jorffremmelse.
 Med et Skib og tredsindstyve Mænd drog Sigurd
 saa til Gotland. Han blev godt modtagen af Ottar
 Jarl. Han forebragte ham snart sit Grinde og soiede
 til, at Palner næsten var ved at døe af Sorg over
 Hages Drab, og at dette Giftermaal bedst vilde lindre
 hans Harm. Jarlen mente, man maatte overveie den
 Sag. Enden blev imidlertid, at Ingeborg lovedes
 Palner. Brylluppet skulde staae i Fyen, da Sigurd
 sagde, at Palner var for udmattet til at drage til
 Gotland; Ottar lovede at komme did. Sigurd drog
 saa tilbage. Palners Sind lettedes meget ved Efter-
 retningen herom. Der blev nu foranstaltet et præg-
 tigt Bryllupsgilde hos Palner. Ottar Jarl indfandt
 sig med et talrigt Folge. Palner og Ingeborg gif i
 Seng sammen. Ingeborg faldt snart i Sovn. Da
 hun vaagnede, fortalte hun Palner, hun havde drømt,
 hun stod og slog Bæven, da faldt' en Rendegarnssten
 ned, jeg tog den op — se! det var et Menneſkehoved,
 og jeg kjendte Hovedet. Palner spurgte, hvis det da
 var. Hun svarede: „Harald Blaatands.“ „Denne Drøm
 er bedre end ingen!“ sagde Palner. Med anſelige
 Gaver drog Ottar Jarl fiden hjem. Palner og Inge-
 borg elſkede hinanden høit.

Efter kort Tids Forlob fik de en Son, som de kaldte Palnatøke. Han blev tidlig forstandig og vennefæl. Han lignede Ingen saameget som sin Farbroder, Aage. Palner døde, medens Sønnen endnu var meget ung. Denne bestyrede da alle Eiendommene i Forening med Moderen. Saa snart han blev gammel nok dertil, drog han om Sommeren i Røding og hærjede vidt om Land. — En Sommer laa han med tolv velbemandede Skibe i Vikingsfærd. Han kom til Bretland og agtede at hærje der. En aldrende Jarl ved Navn Stefner herskede over Landet. Han havde en eneste, forstandig og vennefæl Datter, som hed Olof. Olof overtalte i Forening med sin Fosterbroder Bjørn sin Fader til at indbyde Palnatøke til Gilde, modtage ham med store Hædersbevisninger og love ham Tilholdssted der i Landet, for at han ikke skulde hærje. Palnatøke gik ind derpaa. Ved Gildet beilede han til Jarledatteren. Deres Bryllup blev strax holdt. Palnatøke fik Jarlsnavn og Halvdelen af Bretland. Han blev der den Sommer og Vinteren derpaa. Den følgende Vaar beredte han sig til at drage tilbage. Han sagde til Bjørn, at han i hans Fraværelse skulde staae den gamle Stefner Jarl bi i at styre Bretland: doer Jarlen skal Du passe Nøget til jeg kommer tilbage, det er ikke usandsynligt, at jeg bliver noget borte. Derpaa drog han med sin Hustru til Fyen.

Han opholdt sig nu der. Han blev anseet for den mægtigste og forstandigste Mand i Danmark efter Kongen. — Engang drog Harald Blaataand omkring i Landet. Palmatofe indbød ham til sig. Kongen drog til Gildet med meget Folk. Undervejs opstod et stærkt Uveir. Harald tog da ind til en fattig Bonde ved Navn Atle den Svarte. Det var Aften. Hans Datter Wsa, der blev kaldet Syæsa, som var en stor og mandig Kvinde, gif og vartede op. Kongen syntes godt om hende. Han sagde til Bonden: „Du sparer Intet for os uden din Datter!“ Bonden svarede, det anstod sig ikke for ham at ligge hos en saa simpel Pige. Kongen sagde, han skulde faae hans Benskab, hvis han sviede sig efter hans Dnske. Enden derpaa blev, at Harald laa hos Syæsa om Natten. Dagen efter horte Uveiret op. Kongen reiste videre efter at have givet Bonden og hans Datter gode Gaver. Han var saa til Gilde hos Palmatofe. I Begyndelsen af den følgende Vinter mærkede Atle den Svarte, at Datteren var frugtfuld. Han kaldte hende da i Enrum og spurgte, hvo der var Skyld deri. Hun svarede: „Kongen.“ Siden fødte hun en Dreng, som blev kaldet Evend, Tre Sommer efter drog Kongen atter til Hjem til Gilde. Han kom ogsaa til Palmatofe. Atle den Svarte var imidlertid død. Wsa havde næsten Intet at leve af. Hun kom til Palma-

toke med sin Son. Palnatoke sagde til hende: „Du skal gaae djærvt ind for Kongen ved Drifkebordet med Drengen og sige frit ud: Her bringer jeg Dig din Son! — Jeg skal nok staae Dig bi.“ Hun gjorde saa. Kongen udbrod: „En duundristig Kvinde er Du! Understaa Dig ikke oftere at komme med Eligt, om Du vil beholde hele Lemmer!“ Palnatoke sagde da: „Noden tvinger hende, Herre! Det er ingen Skjoge men en brav Kvinde, om end af ringe Æt!“ Misfornoiet udbrod Kongen: „Gi ventede jeg af Dig, Palnatoke, at Du vilde paabyrde mig den Sag!“ Palnatoke gjenmaeledede: „Jeg skal ikke uleilige Eder videre dermed! — Men jeg vil behandle Drengen som din eneste Son!“ Ved Kongens Bortreise, kom Palnatoke som sædvanligt med Foræringer til ham. Han afflog dem. Gjølner bad ham imidlertid ikke saaledes at beskæmme den mest ansete Hovding. Han tog saa derimod men takkede ikke derfor. Palnatoke tog nu Æsa og Svend til sig. Han fattede stor Kjærlighed til Drengen og opfostrede ham som havde det været hans Son. Paa samme Tid fødte Dlof en Son, som blev kaldet Mæge. Han voksede da op sammen med Svend. — Da Svend blev femten Aar gammel, sendte Palnatoke ham med tyve anseelige Mænd til hans Fader. Han skulde gaae ind i Hallen for Harald, sige, han var hans Son, hvad enten

nu Kongen syntes godt eller ilde derom, og sordre, at han skulde anerkjende ham derfor. Han gjorde saa. Harald udbrød: „Du slægter din Modreneæt paa og er en værdig Son af Syæsa!“ Dertil svarede Svend: „Velan, Du vil ikke vedgaae, at Du er min Fader! — Jeg vil dog bede Dig om tre bemandede Skibe. Det er da ikke formeget forlangt af en Fader, thi min Fader er Du. Palmatofe, min Fostersfader, vil sikkert give mig Ligesaaameget!“ „Det synes mig“ — svarede Kongen — „at være en god Handel at kjøbe Dig bort dermed! — Kom saa aldrig mere for mine Dine!“ Svend fik da tre ikke videre gode Skibe og hundrede ikke heller synderligt udmærkede Mænd. Dermed drog han tilbage til Palmatofe og fortalte ham, hvorledes det var gaaet. Denne sagde: „Det kunde man vente sig af Harald og ikke bedre!“ Han gav saa Svend tre gode Skibe og hundrede dygtige Mænd. Han raadede ham dernæst til at drage ud paa Krigstog den Sommer med sine Skibe og Folk og hærje af alle Kræfter paa de mere affides Dele af Danmark. Svend gjorde saa, han drog frem med Jern og Ild. Der opstod en stor Rinnren blandt Bønderne, som han overfaldt. Det kom Kongen for Dre. Han fortrod nu, at han havde udrustet Svend og sagde, man kunde se af hans Fremfærd, at han slægtede sin Modreneæt paa. Om Høsten begav Svend sig paa Hjemreisen

til Fyen med meget Gods, som han havde taget i sin Faders Rige. Underveis opkom en heftig Storm. De Skibe, Svend havde faaet af Faderen, forliste med hele deres Mandskab. Næste Vaar raadede Palmatofe Svend til at drage til Faderen og fordre sex bemandede Skibe af ham. — Ikke skal Du søge at belægge dine Ord men tale ham haardt til! Svend fulgte sin Fosterfaders Raad. Harald udbrod: „Til Dindt brugte Du hvad jeg forrige Sommer gav Dig! — Fræk er Du, at Du atter tør fordre Noget af mig!“ „Ei vil jeg drage bort herfra“ — svarede Svend — „før jeg faaer hvad jeg forlanger. — Og hvis jeg ikke faaer det, vil min Fosterfader give mig Folk, og det skal da komme til at gaae ud over dine Mænd!“ Da sagde Kongen: „Velan da, Du skal faae sex Skibe og tohundrede Mænd, men kom saa aldrig mere igjen!“ Palmatofe gav Svend atter Ligesaa meget. Han raadede ham derpaa til at hærje paa Danmark heftigere end forrige Sommer med sin større og bedre Hær, men andre Steder. Svend fører saa frem med Hærskjold Nat og Dag i Sjælland og Halland. Det blev berettet Kongen. Han lod det imidlertid gaae hen. Om Efteraaret drog Svend hjem til Fyen og tilbragte Vinteren der. Om Vaaren sagde Palmatofe til sin Foster søn: „Du skal nu drage til din Fader med hele din Hær og forlange tolv bemandede Skibe.

Hvis han ikke vil give Dig dem, skal Du udbyde ham til Slag paa stand med de tolv, Du har! Tiltal ham endnu langt haardere end før!" Svend gjorde saa. Kongen sagde: „Din Rige i Frækhed kjender jeg neppe! Du vover at komme til mig, skjondt Du er en skjændig Røver. Ikke er Du min Son!" „Tilvisse er jeg din Son!" svarede Svend — „men ikke skaaner jeg Dig derfor. Hvis Du ikke giver mig hvad jeg forlanger, skal Du slug slaæes med mig!" „Banskkelig er Du!" — udbryder da Kongen — „Dit Sind synes rigtignok at vidne noget om, at Du ikke er af saa ganske ringe Slægt! — Jeg kommer da til at lade Dig faae din Billie. Men drag saa bort af mit Rige og kom her aldrig mere, saalænge jeg lever!" Da Svend kom tilbage til Palnatøke, sagde denne: „Du udfører mine Raad vel! — Du skal nu hærje paa hele Danmark med Undtagelse af Jyæn. — Jeg vil imidlertid seile til Bretland med tolv Skibe. Imod Slutningen af Sommeren skal jeg komme til Dig med meget Mandskab, thi det aner mig, at Kongen ikke længer vil taale, at Du saaledes anfælder hans Rige". — Svend var dengang atten Vintré gammel. Folk flygtede nu vidt og bredt fra til Kongen og bad ham hurtigt frelse dem. Han lod saa halvtredsindstyve Skibe udruste. Ud paa Høsten mødte han Svend en Aften silde i en Vig ved Bornholm.

Hele den følgende Dag stredes de. Ved Nattens Frembrud vare to af Haralds og tolv af Svends Skibe ryddede. Svend lagde da sine Skibe ind i Vigen. Kongen lod sine lænke sammen tværs over Mundingen af Vigen, Stavn ved Stavn, for at Svend ikke skulde undslippe. — Samme Aften kom Palnatoke fra Bretland med fireogthve Skibe til Bornholm, lagde til under et Ræs paa den anden Side af Vigen og tjældede over sine Skibe. Han gif ene iland. Han havde en Bue i Haanden og et Pilefogger paa Ryggen. Kongen var ogsaa gaaet iland med Fjølner og nogle andre Mænd. De sad i en Skov foran en Jld. Palnatoke kom did. Han blev en Tidlang staaende stille. Derpaa lagde han en guldbombunden Pil paa Strængen og skød den tværs igjennem Kongen. Han gif derpaa tilbage til sine Skibe. Kongen var strax styrtet død om. Fjølner gif hen, drog Pilen ud af Liget og stak den til sig. Han sagde, man skulde sige, Kongen var bleven skudt i Elaget om Dagen: det vilde være hæderligst. Palnatoke kaldte thve Mand til sig og sagde, at han vilde drage til sin Fosterson. De gif saa fra Skibene tværs over Ræsset. Palnatoke sagde til Svend: „Vi skulle nu gaae ombord hos Eder, derpaa lose alle Skibene fra hinanden, binde Aukrene foran Forstavnene, have Bygter under Teltene og saa roe saa heftigt som muligt

imod Kongens Flaade for at slippe ud!" Han talte ikke om, at han havde dræbt Kongen. De gjorde nu saa. Tre af Haralds Skibe bleve borede i Sænk og kun de af deres Besætning, der kunde svømme, reddede sig iland. Svend roede nu gjennem denne Abning ud til Palnatokes Flaade. Da det blev lyst, lagde Palnatoke og Svend imod Kongens Flaade Tidenden om Haralds Død spurgtes nu. Da talte Palnatoke til Kongens Mænd: „Vi ville nu sætte Eder to Vilkaar. Enten skulle I holde Slag med os og lade Nyffen raade, eller sværge Svend Troskab og tage ham til Konge over Danmark. Efter nogen Raadslagning valgte Haralds Mænd det Sidste. Palnatoke og Svend droge saa igjennem hele Danmark. Overalt lod Palnatoke holde Thing. Svend blev alle vegne kaaret til Konge. Haralds Lig blev ført til Roeskilde og jordet der. — Svend vilde strax næste Vinter drikke Arveøl efter sin Fader. Han indbød først Palnatoke og Gynboerne dertil. Men Palnatoke svarede, at det ikke var ham beleiligt den Vinter: „min Svigersfader, Stefner Jarl i Bretland er død, jeg maa derfor nødvendigviis drage did og tiltræde Riget“. Arveøllet blev da opsat. Om Høsten seilede nu Palnatoke til Bretland med sin Flaade, efter at have sat sin Søn, Aage, over sine Eiendomme og anbefalet ham til Kongen. Sommeren efter sendte Kong Svend

tolv Mænd til Palmatofe i Bretland for at indbyde ham til Arveol. Det var næsten kommet saavidt, at Palmatofe skulde reise. Da bad han pludselig Kongens Mænd takke Svend for Indbydelsen, han befandt sig imidlertid ikke vel og havde ogsaa altfor meget endnu at gjøre i Bretland til at kunne drage bort den Sommer. Da de tvende Udsendinge vare reiste bort, forlod Sygdommen strax Palmatofe. Næste Sommer var Svend nodt til at holde Arveollet — Arveol skulde nemlig driffes inden tre Vintres Forlob. Han sendte atter de samme tolv Mænd til Palmatofe i Bretland og lod sige, at han skulde have hans Brede, hvis han nu ikke kom. Palmatofe svarede, at Kongen kun skulde berede Gildet, han vilde komme den Høst. Gjæsterne kom til Arveollet. Man satte sig til Driskebordet om Aftenen. Palmatofe var endnu ikke kommen. Svend lod Højsædet og Plads for hundrede Mænd paa den lavere Bænk staae til Palmatofe og hans Følge. Man begyndte at drikke. — Palmatofe var tilligemed Bjørn den Bretske med tre Skibe og hundrede Mand, Halvdelen Danske, Halvdelen Britter, seilet fra Bretland. Gildesaftenen kom de did hvor Kongen var. De lagde Skibene til Leie, Forstavnene fra Land og Aarerne mellem Kortollene. Palmatofe gif derpaa op til Kongens Gaard med alle sine Mænd. Han gif ind i Hallen op for Svends

Høisæde og hilste ham. Kongen viste ham til Sæde. Da der var blevet druffet en Stund under megen Munterhed, gif Hjolner hen for Kongen og talte nogen Tid sagte med ham. Svend blev rød i Ansigtet, Alarnerne svulmede i hans Pande. Hjolner rakte saa Kongens Kjertesvend, der stod foran hans Bord, en guldomvunden Pil og befalede ham at bære den for hver Mand i Hallen og spørge om Noget vedkjendte sig den. Kjertesvenden gif fra Kongens Høisæde ind efter i Hallen, derpaa gif han udefter langs den lavere Bænk. Da han kom for Palmatofe, svarede denne: „Hvi, skulde jeg ikke kjende min egen Pil! Giv hid!“ Der blev Larm i Hallen. Kongen tog til Orde: „Hvor skiltes Du ved denne Pil sidst, Palmatofe?“ Palmatofe svarede: „Oste har jeg været soielig imod Dig; og hvis det tykkes Dig større Hæder, at jeg siger det i en stor Forsamling end naar Jaa ere tilstede — saa velan: jeg skiltes ved den paa Buestrængen, da jeg skjed den gjennem Livet paa din Fader!“ „Stander op, alle Mænd“ — raabte da Kongen — „griber Palmatofe og hans Folgesvende og dræber dem, nu er brudt alt Venstreb mellem mig og Palmatofe!“ Da sprang alle Mænd i Hallen op. Der blev stor Larm. Palmatofe fik draget sit Sværd. Det første, han gjorde, var at klove Hjolner ned i Skuldrene. Ingen vilde anfælde ham, saa yndet var han. Alle

hans Mænd kom ud af Hallen undtagen en Britte af Bjørns Følge. Da han savnedes, sagde Palnatøke: „Det var det mindste, man kunde vente! — Lad os nu ile saa hurtigt som muligt til vore Skibe, der er intet andet for!“ „Gi vilde Du saaledes lobet fra en af dine Mænd, Palnatøke!“ — raabte Bjørn —, „og det skal jeg heller ikke! Lidet håderligt vilde det være!“ Han ilede derpaa tilbage til Hallen. Kongens Folk spillede Boldt med den bretske Mand og fastede ham over deres Hoveder. Bjørn greb ham, fastede ham paa sin Ryg og lob ud med ham af Hallen. Han gjorde det mest for Wrens Skyld, han kunde nok begribe, at Manden maatte være død, hvad der ogsaa var Tilfældet. Palnatøke og hans Folk ilede nu til deres Skibe og grebe til Aarerne. Det var bældørkt og stille. De standsede ikke for de kom til Bretland. Kongen forsøgte at sætte efter Palnatøke, men opgav det snart og vendte misfornøiet tilbage til Arveollet.

2.

Palnatofe faaer Fylket Jom i Bindland af Kong Burislaf og anlægger Søborgen Jomsborg der.

Næste Sommer døde Palnatofes Kone Dlof. Efter hendes Død syntes Palnatofe ikke længere om Bretland. Han satte saa Bjorn til at styre Riget og drog paa Vikingstog med tredive Skibe. Han hærjede den Sommer paa Skotland og Irland og erhvervede sig baade Gods og Hæder. I tolv Sommer laa han saaledes ude. Den trettende drog han til Bindland med fyrretyve Skibe for at hærje der.

Da Bundernes Konge, som hed Burislaf, spurgte hans Ankomst, blev han meget ilde tilmode, da han havde hørt, at Seieren næsten bestandigt fulgte ham og sendte derfor Mænd til ham, der skulde tilbyde ham Fred og Vennskab og Fylket Jom, mod at han lovede at hjælpe Kongen med at forsvare Landet. Palnatofe modtog Tilbudet.

Han lod strax i Jom anlægge en stor og stærk Søborg, som blev kaldet Jomsborg. I den lod han gjøre en Havn, der var saa stor, at den kunde rumme trehundrede Langskibe. Der var anbragte Jernporte

for dens Indløb, over hvilket der var en stor Stenhvælving med et stort Kæstel paa, hvori der var Balshynger.

3.

Palnatøke giver Love for Jomsborg.

Efter vise Mænds Raad gav Palnatøke Love for Jomsborg, for at den skulde stige i Kraft.

Ingen maatte optages i Borgen, der var ældre end halvtredsfindstyve og yngre end atten Aar. Ingen maatte være der, som veg for en ligendrustet Mand. Ingen maatte mæle et ængsteligt Ord eller yttre Tegn til Frygt, hvor sort det end saae ud. Alle, som gave sig i det Samfund, skulde love at hevne hverandre som Brødre. Ingen maatte udbrede Rygter, Palnatøke skulde først fortælle alle Tidender. Ingen Kvinde maatte være i Borgen. Ingen maatte uden Palnatøkes Tilladelse være mere end tre Nætter borte fra den. Alt Byttet, de gjorde, skulde deles. Palnatøke skulde raade over Alt som den Øverste.

4.

Somsvikingerne.

Disse Love bleve holdte.

Hver Sommer drog Somsvikingerne ud og hærjede paa forskjellige Lande.

De bleve ansete for de ypperste Krigere, næsten Ingen i den Tid holdtes for deres Jævnninger.

5.

Besætes Born.

Over Bornholm herskede dengang en Mand ved Navn Besete. Hans Kone hed Hildigun.

De havde tre Born, to Sønner, Bue med Tilnavnet den Tykke og Sigurd, som kaldtes Kappe, og en Datter ved Navn Thorgunna.

Bue var ikke nogen smuk Mand, men af et rasht Udseende, han var hestig af Sind, stormodig, uhyre

stærk, og i alle Henseender en vældig Helt, han talte ikke ret meget.

Sigurd Rappe var en smuk, beleven og ras Mand, men dog ogsaa vanskelig at omgaaes og ordknapp.

6.

Palnatokes Son, Aage, ægter Besetes Datter
Thorgunna, og avler med hende Bagn.

Kong Evend beilede til Thorgunna, der dengang alt havde været gift og var Enke, for Palnatokes Son Aage, som Kongen vedblev at behandle paa det Bedste, uagtet Bruddet med Faderen.

De bleve gifte sammen.

De fik en Son ved Navn Bagn.

Han blev den velvorne og skønneste Mand, man kunde se for sine Dine, særdeles fortrinlig i Legemsfærdigheder og tidlig udmærket i Alt. Allerede i en meget ung Alder var han uhyre balstyrig og vanskelig at komme ud af det med. Da han var ni Vin-

tre gammel, havde han alt dræbt tre Mænd. Øste var han paa Bornholm hos sin Bedstefader, Besete.

Alf alle sine Frænder kunde han bedst lide Bue og agtede mest paa hans Ord.

7.

Strutharalds Born.

Over Sjælland herskede en Jarl ved Navn Harald, der blev kaldet Strutharald, fordi han havde en Hat, hvorpaa der var en stor Strut af brændt Guld. Hans Kone hed Ingigerd.

De havde dengang tre Born, to Sonner, Sigvald og Thorkel, og en Datter, Tofa.

Sigvald var hoi af Væxt og rask af Udseende, han var meget bleg og havde en styg Næse, men delige Dine.

Thorkel var høiere end enhver anden Mand og kaldtes derfor den Høie.

Begge Brødrene vare stærke og forstandige.

8.

Sigvald og Thorkel seile til Jomsborg og
 plundre underveis paa Bornholm Besetes rigeste
 Gaard.

Sigvald og Thorkel udrustede to Skibe. De vilde
 drage til Jomsborg og se at blive optagne der.
 Deres Fader bestyrkede dem i deres Forsæt, da de
 spurgte ham til Raads derom. „Det er paa Tiden“,
 sagde han — „at I forsøge Eder!“ De bade ham saa
 om Reisepenge og Godevarer. Men han svarede:
 „Enten maa I selv skaffe Eder hvad I behøve eller
 blive hjemme!“ Med hundrede udsøgte Mænd begave
 de sig paa Veien. De kom til Bornholm. Der lan-
 dede de, trængte ind i Besetes bedste Gaard, rovede
 Kvæg, Godevarer og meget Andet og droge dermed
 tilbage til deres Skibe. De seilede saa videre til
 Jomsborg.

9.

Sigvald og Thorkel optages i Jomsborg.

Sigvald og Thorkel lagde til udenfor Borgporten.

Palnatøke gif, som han pleiede naar Nogen ankom, med mange Mænd op i Kastellet over Indlobet til Havnen og spurgte, hvo der styrede Skibene.

Sigvald svarede: „Jarl Strutharalds Sonner. Vi onste at optages blandt Eder tilligemed de af vore Mænd, som J finde værdige dertil.“

Palnatøke raadspurgte sine Stalbrodre.

De bade ham raade.

Han lod saa luffe op.

Sigvald og Thorkel roede derpaa ind.

Deres Mandskab blev saa prøvet efter Bestemmelsen i Jomsborg.

Halvdelen blev antagen.

Resten maatte drage tilbage.

— Ingen stod i hoiere Anseelse hos Palnatøke end Strutharalds Sonner.

10.

Strid mellem Besete og hans Sonner og Strutharald.

Da Besete fik at høre, at hans rigeste Gaard var plyndret af Strutharalds Sonner, faaer han først sine Sonner til at forholde sig rolige og reiser dernæst til Kong Svend og foredrager ham Sagen. Denne sagde: „Vær rolig for det Første! Jeg vil sende Bud til Strutharald og spørge, om han vil bøde for sine Sonner.“ Med den Bæst drog Besete hjem. Svend sender nu strax Mænd efter Harald. Denne kom. Kongen bad ham erstatte Besete det rovede Gods. Han svarede: Han havde endnu ikke faaet Penge til at give i Boder for unge Mennesker, der tog nogle Koer og Faar til Føde for sig! Da sagde Kongen: „Saa kan Du drage hjem! Men Du maa nu selv vogte Dig og dit Gods for Besetes Sonner. Jeg vil ikke have mere med den Sag at gjøre, da Du ikke vil følge mit Raad. Det aner mig imidlertid, at Du har valgt det Bæste!“ Jarlen svarede: „Jeg skal nok vogte mig selv. Jeg er slet ikke bange for Besete og hans Sonner.“ Derpaa reiste han hjem. Besete og hans Sonner spurgte hvad der var forefaldet mellem Kon-

gen og Strutharald og Jarlens sidste Ord. Besetes Sønner droge saa med tre store Skibe, besatte med tohundrede veludrustede Mænd til Sjælland og udplyndrede tre af Strutharalds rigeste Gaarde. Derefter seilede de hjem. Dette blev snart berettet Jarlen. Han mindes nu hvad Kongen havde spaaet ham. Han sendte saa Mænd til Svend og bad ham forlige dem og domme dem imellem. Men Kongen svarede: „Harald Jarl skal nu raade sig selv, eftersom han ikke før, da Sagen endnu ikke var kommet saavidt som nu, vilde lyde mit Raad.“ Da Strutharald fik denne Bested, sagde han: „Vi maa da hjælpe os selv!“ Han drog saa med ti veludrustede Skibe til Bornholm og udplyndrede tre af Besetes Gaarde, der ikke vare ringere end de, hans Sønner havde udplyndret paa Sjælland. Derpaa drog han hjem. Da Besete efter kort Tids Forløb spurgte dette, drog han strax igjen til Kongen. Denne tog vel imod ham. Han foredrog ham Sagen. „Jeg frygter“ — sagde han — „at denne Sag vil give Anledning til Strid mellem Landets Folk, hvis Du ikke snarest muligt lægger Dig imellem.“ Kongen svarede: „Jeg skal snart drage til Isorething. Did vil jeg byde Harald Jarl. I skulle der slutte Forlig efter gode Mænds Raad og vor Bestemmelse. Du farer vel med din Sag.“ Derefter drog Besete hjem igjen. Da Thing-

tiden kom, drog Kongen med halvtredsindstyve Skibe til Thinget. Strutharald kom med tyve, Besete med tre — hans Sonner vare ikke med. Besete opslog sine Telte nede ved Eoen ved det Sund, som stødte op til Thingstedet, Strutharald høiere oppe, Kongen imellem dem. Ud paa Aftenen kom ti Skibe seilende fra Strutharalds Bopæl, der ikke var langt fra Thingstedet. De kastede Anker. Ansørerne gik iland med deres Mandskab. De ilede strax hen til Thingstedet. Guldtvæbnede og sylkede gik de fraskft frem paa Thinget. Se! Det var Besetes Sonner. Bue var iført en prægtig guldbesat Klædning, der tilhørte Strutharald. Han havde Jarlens Hat med den kostbare Guldstrut paa Hovedet. Han tog til Orde: „Det er nu mit Raad, Jarl Harald, hvis Du kjender det, Du ser skikke paa os, at Du maudigt søger at tage det tilbage; jeg er rede til at kæmpe med Dig!“ Kongen gik imellem. Han fordrede, at de skulde lade ham domme i Sagen. Bue vilde imidlertid beholde Jarlens Prydelser tilligemed to Kister, fulde af Guld, han ligeledes havde frtaget Strutharald. Kongen svarede: „Du er for haard! Lad det gaae med Guld-kisterne, for dem skal Harald da have tilsvarende andet Gods, men Du maa give ham hans Prydelser tilbage; det vilde være en stor Banære for ham ikke at faae sin Fædersdragt tilbage.“ Enden derpaa blev, at Bue

afførte sig Klæderne, og Kongen skulde dømme dem imellem. Foruden det ovenfor Fortalte om Guld-
fisterne og Prydelserne bestemte Svend saa, at Strutharald skulde give Sigurd Kæppe sin Datter, Tosa, tilægte, men kun de tre udplyndrede sjællandske Gaarde i Medgift. Begge Parter vare meget tilfredse med denne Afgjørelse. Besete gav Sigurd Trediedelen af sine Eiendomme. Man drog strax fra Thinget til Strutharald, hvor Brylluppet blev holdt med megen Pragt og Hoitidelighed. Tosa drog saa hjem med Besete og hans Sønner til Bornholm.

11.

Bue og Sigurd optages i Jomsborg.

Kort Tid efter lod Bue sig forlyde med, at han vilde drage til Jomsborg og søge sig Hæder der. Sigurd vilde drage med ham, omendskjøndt han saa nylig var bleven gift. Brodrene udrustede da to Skibe. De vilde saavidt muligt gjøre Alt ligesom Strutharalds Sønner. De kom til Jomsborg.

Palnatøke, Sigvald og Thorkel gik frem paa Stenhvælvingen.

Bue fremførte sit Grinde.

Da tog Sigvald til Orde: „Hvorledes have I og min Fader afgjort Eders Mellemværende, inden I forlode Danmark?“

Bue svarede: „Saameget er der foregaaet imellem os, at det vilde blive for vidtløftigt her at fortælle, men Udfaldet blev, at Kong Evend forligede os.“

Da sagde Balnatofe til Gomsvifingerne: „Ville I vove det paa disse Mænds Ord? — Meget tilbøielig er jeg forresten til at tage imod dem, thi jeg venter, at det vil vise sig, at der er Faa iblandt os, som ere deres Ligemænd!“

Gomsvifingerne svarede: „Vi ønske, Du optager disse Mænd i vort Forbund, hvis Dig saa synes. Kommer siden Noget dem angaaende for Dagen, som vi nu ikke vide, skal det som alt Andet være underkastet din Dom.“

Der blev nu luffet op.

Bue og Sigurd lagde ind.

Deres Mandskab blev saa prøvet.

En Trediedel maatte drage hjem.

12.

Bagn optages i Jomsborg.

Da Bagn Aagesen var bleven tolv Vintre gammel, kunde Folk neppe længer holde det ud med ham. Hans Frænder besluttede da, at hans Fader skulde give ham et Langskib og halvhundrede Mænd og hans Bedstefader ligesaameget. Ingen af Mændene var ældre end tyve eller yngre end atten Aar. Bagn forlangte intet Videre, han sagde, han behøvede ikke Mere, Levnetsmidler og hvad han forresten brugte skulde han nok selv skaffe sig.

Han drog saa hjemmefra med sine unge Mænd. Han seilede strax langsmed de danske Kyster, hug Strandhug uden Skaansel og rovede Klæder og Vaaben. Derved fik han i Overflod hvad han behøvede.

Han drog saa til Jomsborg.

Han kom dertil ved Solens Opgang.

Palnatoke, Sigvald, Thorkel, Bue og Sigurd gif ud paa Stenhvælvingen og spurgte, hvo det var.

Bagn spurgte igjen om Palnatoke var i Kastellet.

Palnatoke sagde: „Det er mig! — Men hvo ere disse Mænd, der fare saa foragtigt frem?“

Bagn svarede: „Ei vil jeg fordolge mit Navn!

Jeg hedder Bagn og er din Sønneson. Jeg er kommen hid for at give mig i Eders Samfund, da jeg ikke var videre god at komme ud af det med hjemme og mine Frænder syntes at have faaet nok af mig!"

"Troer Du da, Frænde", sagde Palmatofe — "at Du her vil være let at komme ud af det med?"

Bagn svarede: "Øiet er der for mig, Frænde, om Du ikke vil kunne styre mig saaledes, at jeg kan være i dine raske Mænds Samfund! Og jeg venter, at Du vil modtage os hæderligt, da vi ere komne til Eder!"

Palmatofe spurgte saa Jomsøvingerne: "Tykkes det Eder raadeligt at tage imod min Frænde Bagn?"

Bue sagde: "Det er mit Raad, skjøndt Bagn skatter mig høiest af sin Slægt, at han aldrig kommer her indenfor Borgen!"

Palmatofe sagde da til Bagn: "Mændene her i Borgen staae Dig imod, og det endog dine Frænder, som kjende Dig noie!"

Bagn udbrød: "Tale de Mænd, som staae der hos Dig, imod mig! — Det havde jeg ikke ventet af min Frænde Bue!"

"Saa er det dog!" sagde Bue.

"Hvad sige Strutharalds Sønner?" spurgte Bagn. "Det vil jeg vide!"

"Vi vove at vedgaae" — svared Sigvald — "at vi ville, at Du aldrig kommer i vor Flok!"

Nu tog Palnatøke igjen til Orde: „Hvor gammel er Du, Frænde?“

„Derom skal jeg ei lyve!“ — svarede Bagn. „Tolv Vintre“.

„Ja“ — sagde Palnatøke — „saa kan Du ei komme i vort Forbund, Du har langt fra den lovbestemte Alder!“

Bagn svarede: „Ei agter jeg, at Du for min Skyld skal bryde dine Love, men ingenlunde ere de brudte, naar jeg er som den, der er atten Vintre eller flere!“

„Det er bedst, at Du opgiver dit Forsæt!“ sagde Palnatøke. „Jeg vil hellere sende Dig til Bretland til Bjørn og for vort Slægtskabs Skyld give Dig Hælvten af mit Rige der!“

„En Frændes Tilbud er dette og godt“ — svarede Bagn — „men dog vil jeg ikke modtage det.“

„Hvad vil Du da, vilde Frænde,“ — udbød Palnatøke — „siden Du ikke vil modtage et saadant Tilbud!“

„Det skulle I nu sfaae at vide, Jomsvinginger!“ — svarede Bagn. „Jeg vil udbyde Sigvald med to Skibe og hundrede Mand mod mig med ligesaamange. Hvis han viger tilbage, skulle I modtage os, hvis Skjebnen derimod tilstikker mig hvad jeg tiltænker Sigvald, skulle vi drage bort. — Jeg udfordrer Dig da,

Sigvald, til at slaaes med mig, hvis Du har Mands Mod og Hjerte i Livet og ei er feigere end det usleste Kryb.

„Gi er denne unge Mand som andre!“ udbrod Palnatøke. „Hører Du, Sigvald, hvor lidet han slaa-
ner Dig, omendstjondt Du er en udmærket Mand! Og jeg er vis paa, at min Frænde vil give Dig fuldt op at bestille, inden I skilles. Men eftersom Udfordringen er saa bestemt og heftig er det nødvendig for din Anseelse, at Du tager imod den. Skulde min Frænde Bagn imidlertid ikke være saa seiersfæl som han fører store Dåd til, maa Ingen dog bære Baa-
ben paa ham, da jeg nodigt ser, at der bliver tilføiet ham noget Ondt!“

Sigvald seilede saa ud af Borgen med to Skibe.

Bagn og hans unge Kæmper angrebe ham med en saa heftig Steenregn, at han havde nok at gjøre med at dække sig.

Da Stenene slap op, grebe de til Sværdene, som de ligeledes brugte med megen Mandighed.

Omfiger maatte Sigvald trække sig tilbage.

Han flyede ind til Land for at hente Sten.

Bagn satte efter ham.

De mødtes saa paa Land.

Sigvald nødtes ogsaa her til at vige.

Striden blev nu meget heftigere end før.

Sigvald kunde ikke staae sig.

Han blev dreven lige til Borgporten.

Den var lukket.

Palnatøke, der med de andre Hovdinger stod i Kastellet og saae paa Kampen, bød da, at Porten skulde lukkes op for at frelse Sigvald.

„Denne Dreng er ikke for ethvert Barn at lege med!“ — udbrod Palnatøke. „Du har neppe med din Lige at stride, Sigvald, naar Du strider med min Frænde. Det er nu bedst at standse denne Leg; den er prøvet tilfulde. — Det er mit Raad, hvis Eder saa synes, at vi optage denne unge Mand blandt os, om han end er noget yngre end det er bestemt i vore Love. Ingen vil vist kunne maale sig med ham!“

Palnatøkes Ord blev fulgt, Borgen lukket op, Striden standset og Vagn med alle sine Mænd optagen blandt Jomsvikingerne.

I Kampen vare tredive Mænd faldne og mange saarede paa begge Sider.

I Jomsborg satte Vagns Balsemryghed sig, saa Ingen nu overgik ham i Besindighed ligesaa lidt som i Heltetmod.

Hver Sommer drog han ud i Leding ligesom de andre Jomsvikinger og vandt bestandig Seier.

13.

Palnatokes Dod.

Tre Aar efter Vagns Optagelse i Jomsborg blev Palnatoke syg ud paa Eстераaret.

Han anede, at denne Sygdom vilde blive hans Dod.

Han var heller ikke ung langer.

Kong Burislaſ blev strax indbudet til Borgen.

Da han kom, sagde Palnatoke til ham: „Jeg aner, Herre, at jeg vil døe af denne Sygdom og det er heller ikke usandsynligt efter min Alder. Det er nu mit Raad at der sættes en anden Mand i mit Sted til Hovding her. Og det tykkes mig, at af dem, som kunne komme i Betragtning dertil, fattes Sigvald mindst i Dygtighed. Det kan maaske synes Eder noget ubesindigt sagt, men jeg troer at Alle fattes Noget i hvad jeg har været!“

Kongen svarede: „Ofte have dine Raad gavnet os. Vi ville derfor ogsaa følge dette, som desværre synes at skulde blive dit sidste!“

Palnatoke gav dernæst Vagn Halvdelen af sit Rige i Bretland til Cie og Bestyrelse i Forening med

Björn og anbefalede ham høilig til Gomsvifingerne og i Særdeleshed til Kong Burislaf.

Kort efter døde denne herlige Helt til stor Sorg for Alle.

14.

Sigvald bliver Hovding i Gomsborg. Lovene holdes ikke længere saa strengt.

Sigvald overtog nu Gomsborgs Bestyrelse — der siges, ikke meget nodigt.

Det varede ikke længe, inden man afveg Noget fra Lovene. Kvinder vare i Borgen to, tre Dage. Mændene vare længere ude af den. Stundom forefaldt der endog Kamp og Drab.

15.

Sigvald faaer Burislafs Datter Astrid ved at
svige Kong Svend.

Næste Aar drog Sigvald ud af Borgen til Kong Burislaf.

Han forelagde denne to Vilkaar: Enten vilde han ikke længere være i Jomsborg eller Burislaf skulde give ham sin ældste, skønne og forstandige Datter, Astrid, tilægte.

Hertil svarede Kongen: „Jeg agtede at give Astrid en Mand af hoiere Værdighed. Det er mig imidlertid magtpaaliggende, at Du ikke forlader Borgen. Vi ville da alle i Forening overlægge Sagen.“

Kongen gif saa til Astrid og spurgte hende hvad hun syntes om dette Giftermaal. „Vi maa tage en fornuftig Beslutning“ — sagde han — „da jeg ikke godt kan undvære Jomsvingernes Landeværn.“

Astrid svarede: „Sandt at sige vilde jeg aldrig ægtet Sigvald! Men Du skal dog ikke afvise ham men give ham Haab, dog paa den Betingelse, at han befrier os fra de Skatter, Du maa betale den danske Konge Svend eller skaffer denne i din Bold.“

Kongen forebragte Sigvald dette.

Han gif ind derpaa. Hvis det ikke var udført inden den tredie Jul skulde Aftalen være hævet.

Sigvald drog derpaa hjem til Jomsborg.

Samme Aar seilede han med tre Skibe og trehundrede Mand til Sjælland.

Han spurgte, at Kong Svend gjestede en Gaard ikke langt fra Kysten med sekhundrede Mand.

Han lagde sine Skibe ved et Næs, hvor der ingen Skibe var i Nærheden, det ene fæstet bag til det andet, Forstavnene fra Land og Arterne mellem Rortollene.

Derpaa sendte han tyve paalidelige Mænd til Kongen og bod dem sige, at han havde Ting at aabenbare Svend, der vare af den største Vigtighed, men at han laa dødssyg.

Da Kongen horte dette, gif han strax med sine sekhundrede Mænd ned til Stranden.

Sigvald laa tilfængs paa det Skib, der var længst fra Land og bod sine Mænd, da han saae Kongen komme, at trække Brættet, der forte fra Stranden til det første Skib, op, naar tredive Mænd vare komne ombord, og sige, at man ikke maatte trænge saa heftigt paa, at Skibene ikke skulde synke. „Jeg venter“ — sagde han — „at Kongen er mellem de Forreste!“

Naar tyve Mand vare komne paa det midterste Skib, skulde de trække Brættet dertil ombord.

Kongen kom nu og spurgte efter Sigvald.

Man sagde, han laa meget affræftet paa det yderste Skib.

Swend gif saa ombord.

Sigvalds Mand fulgte deres Høvding's Befaling.

Kongen besteg da tilsidst det yderste Skib, kun fulgt af ni Mand.

Han spurgte, om Sigvald kunde tale og fik til Svar, at han endnu kunde det men dog var meget affræftet.

Derpaa gif han hen til ham, boiede sig ned over ham og spurgte, om han kunde høre hvad han sagde og hvad magtpaaliggende Tidende det var, han havde at forkynde.

„Boi Dig lidt længere ned til mig, Herre“ — sagde Sigvald — „forat Du bedre kan høre hvad jeg siger, thi jeg kan kun tale sagte!“

Kongen gjorde saa.

Da greb Sigvald ham med den ene Haand over hans ene Skulder og med den anden under hans anden Arm, og det ikke kraftløst, og raabte til Skibsfolkene, at de skulde bruge alle Marerne saa raist som muligt.

De roede saa bort af alle Kræfter.

Kongens Mænd stode paa Strandbredden og saae derpaa.

Evend udbrod: „Hvad skal det betyde Sigvald! Vil Du svige mig?“

Sigvald svarede: „Ei vil jeg svige Eder, Herre. Men I skal nu fare med os. Vi skulle vise Eder al den Hæder, vi formaae. Eders Mænd, som følge Eder, skulle være velkomne hos os. Naar I komme til det Gilde, vi have beredet Eder, skulle I faae at vide hvad dette har at betyde. Der skal Du ene raade for Alt, og vi skulle alle vise Dig al skyldig Underdanighed.“

„Vi maa nu tage til Takke“ — sagde Evend — „saaledes som Sagerne staae!“

De seilede saa lige til Jomsborg.

Sigvald viste Kongen al Agtelse.

Jomsøvingerne beredte Evend et stort Gilde og kaldte sig Alle hans Mænd.

Sigvald fortalte nu Kongen, at han havde ført ham bort, fordi han havde beilet for ham til Kong Burislafs Datter. „Det er den smukkeste og beleveneste Mo!“ sagde han. „Jeg gjorde det af Venskab for Dig, jeg vilde ikke, at Du skulde gaae Glip af et saa udmærket Parti.“

Alle Jomsøvingerne sandede Sigvalds Ord efter forudgaaet Aftale.

Kongen spurgte om Moens Navn.

„Hun hedder Gunhild,“ sagde Sigvald. „Kongens anden Datter, Astrid, er fæstet mig, men staaer, som det sommer sig, langt tilbage for din Brud. — Jeg skal nu drage til Burislaf og ordne den Sag!“

Derefter drog Sigvald til Burislaf med hundrede Mænd.

Der blev anrettet et stort og hæderligt Gilde for ham.

Han sagde, at han var kommen for at ægte Astrid, han havde nu opfyldt den indgaaede Betingelse, Svend var i Jomsborg, og de kunde nu gjøre med ham hvad de ansaae for tjenligst.

Burislaf og Astrid spurgte ham tilraads.

Han sagde: „Jeg raader Eder til at gifte Gunhild med Svend mod at han eftergiver Eder alle de Skatter, I hidtil have været forpligtede til at betale ham. Jeg skal nok se at faae det sat igjennem.“

Sigvald drog saa tilbage.

Svend spurgte strax hvorledes det var gaaet.

Sigvald svarede: „Sagen beroer nu paa Dig, Herre! Du skal for at faae Gunhild eftergive Burislaf Skatten. Det er ogsaa en større Hæder at have en Svigerfader, som ikke er Noget skat skyldig. Alt tilhører Dig jo ogsaa efter hans Død.“

Sigvald manglede hverken Snildhed eller Belyenhed og fik tilsidst Kongen til at synes godt derom.

Evens og Sigvalds Bryllup skulde holdes paa samme Tid.

Alle Jomsøvingerne droge saa med Kongen til Gildet.

Det var det prægtigste Nogen mindedes i Bindland.

Brudene lode den første Aften deres Hovedtoi falde temmelig sidt ned, saa man ikke ret kunde see deres Ansigter.

Morgenen derefter vare de muntre og skjulte ikke deres Ansigter med Hovedtoiet.

Evend betragtede dem nu noie.

Han syntes da bedst om Sigvalds Kone.

Det var oienfynligt, at han var bleven narret af den listige Jomsøving.

Han lod sig dog ikke mærke med Noget.

Efterat Gildet var endt, drog han hjem med sin Kone, tredive Skibe, meget Mandskab og mange Kostbarheder.

Sigvald tog ligeledes hjem.

16.

Svends og Jomsvingernes Løfter.

Ikke længe derefter døde Strutharald.

Han efterlod sig en Søn i Sjælland ved Navn Heming. Denne Søn var imidlertid for ung til at gjøre Arvefølge efter ham. Kong Svend ansaae sig derfor forpligtet dertil.

Han sendte da Bud til Jomsborg til Sigvald og Thorkel og bad dem komme og hjælpe ham til at gjøre Gildet saa anseeligt som muligt.

Brødrene svarede, de skulde komme, og bade Kongen gjøre Anrettelserne og tage af Arven dertil.

De fleste Jomsvinger fandt det ikke raadeligt at drage til Danmark, da de tvivlede om, at Svend var til at stole paa, eftersom de havde handlet med ham.

Men Sigvald og Thorkel vilde bestemt reise som de havde lovet.

De Andre vilde da ikke staae tilbage, men følge dem.

De drog saa fra Jomsborg med hundrede og halvfjerdsfindstue Skibe, hvoriblandt der imidler-

tid var mange smaa, og en Mængde Folk til Sjælland.

Det var sildigt om Efteraaret.

Kong Svend var ved Gildet og en stor Mængde Folk.

Gildet var anseligt.

Den første Aften drak Jomsvikingerne stærkt.

Allet lob dem i Hovedet.

De bleve muntre og snaksomme og sagde Meget, de ellers aldrig vilde have sagt.

Da Kongen mærkede det, tog han til Orde: „Her er nu en stor Forsamling og megen Lystighed! Jeg vil nu foreslaae, at I begynde paa en eller anden Ekjemt, der er af Betydning og længe kan mindes!“

Sigvald svarede: „Det tyffes mig bedst, Herre, at I begynder, vi Andre skulle da alle følge Eder!“

„Jeg veed“ — sagde da Svend — „at ved anseelige Gilder, hvor udvalgte Mænd have været sammen, have de ofte gjort hoitidelige Løfter sig til Ekjemt og Hæder. Lad os nu ogsaa gjøre det, thi jeg er overbevist om, at saameget som I Jomsvikinger overgaae alle andre Mænd i Norden saameget mærkværdigere vil det blive som I frenkomme med. Jeg skal ikke unddrage mig for at begynde. — Jeg lover da inden tre Vintre at have uddrevet eller dræbt Kong Ethelred i England og saaledes sat mig i Be-

fiddelse af hans Rige! — Nu kommer Raden til Dig, Sigvald! Lad dit Lofte ikke blive ringere!”

„Saa skal jeg da ogsaa love Noget!” udbrod Sigvald. „Jeg lover inden tre Vintre at have uddrevet eller dræbt den mægtige Hakon Jarl i Norge eller selv faaet Bane!”

„Nu gaaer det godt!” sagde Svend. „Det er et mandigt Lofte. Udfør det nu blot ligesaa godt! — Nu er Raden til Dig, Thorkel! Man kan være vis paa, dit Lofte ogsaa vil blive storartet!”

„Jeg har betænkt hvad Lofte jeg vil gjøre, Herre!” sagde Thorkel. „Jeg lover at følge min Broder Sigvald og ikke flye, for jeg ser Bagstavnen paa hans Skib. Slaaes han tillands, skal jeg ikke flygte, saa længe han er i Fylkingen og jeg kan se hans Banner foran mig!”

„Vel talt!” sagde Svend. „Dg Du vil tilvisse udføre det, saa tapper en Mand som Du er! — Nu skal Du til det, Bue! Dg det vide vi, at Du vil love noget Stort!”

„Jeg lover” — sagde Bue — „at jeg skal følge Sigvald paa dette Tog og ikke flye for de Færrreste staae tilbage og holde ud saalænge Sigvald vil!”

„Det gif som vi formodede” — sagde Rongen — „at der vilde komme noget ret Mandigt fra Dig! — Nu skal Du, Sigurd, følge din Broder efter!”

„Mit Lofte er kort, Herre!“ sagde Sigurd. „Jeg vil følge min Broder og ikke flye før han er død!“

„Det stod til at vente“ — sagde Kongen — „at Du vilde følge din Broder! — Men nu er Råden til Dig, Bagn Magesøn, og vi ere meget begjærlige efter at høre dit Lofte, thi din Slægt har i mange Led været vældige Helte!“

Bagn udbød: „Jeg lover at følge Sigvald og min Frænde Bue paa dette Tog og holde Stand saa længe Bue vil; og hertil foier jeg, at, om jeg kommer til Norge, skal jeg gaac i Seng hos Ingeborg, Thorkel Leiras Datter oster i Bigen, uden hendes Faders eller Frænders Minde, for jeg vender tilbage!“

„Det gif som jeg anede“ — sagde Evend — „Du overgaaer de Fleste, vi kjende, i Raskhed!“

Bjorn den Bretske var med Bagn blandt Joms-vikingerne.

Til ham vendte Kongen sig nu: „Hvad Lofte gjør Du, Bjorn?“

„Jeg“ — svarede Bjorn — „lover at følge min Fosterson, Bagn, som jeg har Forstand og Mandighed til!“

Dermed vare Lofterne forbi.

17.

Sigvald faaer ved sin Hustruets Snildhed Svend
til at yde sig Hjælp til det lovede Tog mod
Hakon Jarl.

Kort efter gif man tilfængs.

Sigvald sov snart haardt ind ved sin Hustruets
Side.

Hun derimod vaagede.

Da han havde sovet længe, vækkede hun ham og
spurgte, om han mindedes det Lofte, han havde gjort
om Aftenen.

Han svarede, han erindrede ikke at have gjort
noget Lofte.

„Andet vil Du faae at vide, efter hvad jeg skjon-
ner!“ sagde hun. „Du behøver nu baade Forstand
og Overlæg!“

„Hvad skal jeg da gjøre?“ sagde Sigvald. „Du
er meget viis og kan nok finde paa et godt Raad!“

„Ei veed jeg nu noget godt Raad!“ svarede hun. —
„Noget vil jeg dog foreslaae. Naar Du kommer til
Drikkebordet i Morgen skal Du være lystig. Kongen
vil rimeligviis hufte Eders Lofter. Naar han da

taler til Dig derom, skal Du sige: „Naar Ullet gaaer ind, gaaer Forstanden ud! Havde jeg ikke været drukken igaar, vilde jeg have gjort et betydeligt mindre Løfte. — Men hvis jeg bestemmer mig til det farlige Tog, hvormange Skibe og Folk vil Du da give mig tilhjælp, Herre Konge, thi uden Bistand af Dig, og det ikke ringe, vil jeg ikke kunne drage mod den vældige Hakon Jarl!“ — Træng stærkt ind paa ham. Han vil være lettere at formaae til at tilstaae Dig Hjælp, saalænge han ikke bestemt veed, om der bliver noget af Toget. Er det derimod først besluttet, er det en anden Sag. Han ønsker tilvisse ligesaalidt Dig som Hakon Jarl Godt!“

Det gif som Astrid havde anet.

Kongen, der ret syntes at have besværet Joms-vikingerne, bragte den følgende Dag deres Løfter paa Bane.

Sigvald spurgte da efter sin Kones Raad, hvad Hjælp Kongen vilde yde ham til Toget.

Evend lovede, naar han var færdig dertil, at give ham tyve Skibe.

„Det Bidrag“ — svarede Sigvald — „er godt for en rig Bonde men ei for en Konge!“

Evend lod Brynene synke noget og spurgte: „Hvor meget troer Du da at behøve?“

„Det skal jeg snart sige!“ svarede Sigvald. „Tred-
sindstyve store og velbemandede Skibe. Jeg vil dog give
Dig endnu flere men mindre Skibe for dem, thi meget
usikkert er det, om alle Eders Skibe komme tilbage!“

Da sagde Kongen: „Tredsindstyve Skibe skulle da
være beredte, naar Du er færdig til Toget. Bered
Dig kun dertil!“

„Det er et godt og hæderligt Tilbud, som man
kunde vente sig af Eder, Herre!“ svarede Sigvald.
„Og skaf Skibene strax, thi vi skulle begive os paa
Toget, saasnart dette Gilde er endt!“

Kongen tav et Dieblif.

Bludselig udbrod han: „J gaae hurtigere tilværks
end jeg tænkte! — Jeg skal dog holde mit Ord!“

Da sagde Astrid: „Ei kunne J vente, at J ville
feire over Hakon Jarl, hvis J tøve til han bliver
underrettet om Eders Plan og faaer Tid til at for-
berede sig paa at modtage Eder!“

De gjorde sig saa strax færdige til at reise.

Estrutharalbs Datter, Tosa, sagde til sin Mand,
Sigurd: „Jeg vil bede Dig følge din Broder, Bue,
saa godt som muligt og efterlade Dig et hæderligt
Minde! Jeg skal vente efter Dig, og ingen Mand
skal komme i min Seng saalænge jeg spørger, Du er
i Live.“

Derpaa vendte hun sig til Bue og sagde: „Her

er to Mænd, Bue, som jeg vil give Dig til dette Tog, fordi Du altid har været god imod mig, Sævard Suggende og Aðlaf Holmskalle, jeg giver Dig dem, fordi jeg holder af Dig, og ikke vil jeg lægge Skjul paa, at jeg meget hellere vilde have været gift med Dig end med Sigurd, men nu faaer det dog blive som det er!"

Bue modtog Mændene af hende og takkede hende for Gaven.

Han gav strax sin Frænde Vagn Aðlaf Holmskalle.
 Jomsøvikingerne drog saa bort.
 De havde hundrede Skibe.

18.

Jomsøvikingerne plyndre Tonsberg.

Jomsøvikingerne seilede derpaa med Medbør til Vigen.

De naaede Land sildig om Aftenen.

Strax om Natten ilede de til Tonsberg.

De kom did ved Midnat.

Byens Indbyggere vaagnede ikke ved en god Drøm.

Jomsøvifingerne plyndrede og myrdede.

Den øverste Befalingsmand i Byen, den unge Dgmund den Hvide, der stod i stor Anseelse hos Hakon Jarl, flygtede tilligemed sine Husfolk op paa Loftet, hvor han boede.

Jomsøvifingerne trængte op efter ham.

Han sprang saa ned paa Gaden.

Han kom ned paa Fodderne.

Bagn stod i Nærheden.

Han hug Haanden af ham.

Dgmand undløb til en Skov i Nærheden.

En Guldring var fulgt med Dgmunds Haand.

Bagn tog den op og beholdt den.

Da Dgmund kom til Skoven kunde han endnu høre Vifingernes Raab.

Han standsede da for at prøve, om han ikke af deres Ord kunde mærke, hvo de vare, da han ansaae det for daarligt, om han ikke kunde bringe Bøsteden derom, saaledes som han var mærket.

Af deres Raab opdagede han nu, at det var Jomsøvifingerne og at det var Bagn, der havde hugget hans Haand af.

19.

Ogmund bringer Hakon Jarl Tidende om
Somsøvikingerne Angreb.

Ogmund drog derpaa gjennem Skove.

I tre Døgn laa han ude i dem.

Endelig kom han til beboede Steder.

Han fik nu al den Hjælp, han behøvede, da han var kjendt af Mange og en anset og vennekæl Mand.

Han spurgte, at Jarlen gjeftede en af sine Lehnsmænd med hundrede Mænd. Hans Søn Erik var med ham.

Han begav sig strax til Gaarden, hvor Jarlen var.

Han kom der sildig om Aftenen.

Han gif strax ind i Hallen for Jarlen og hilste ham.

Jarlen tog vel imod hans Hilsen og spurgte ham om Tidender.

„Ringe ere end Tidenderne fra min Færd“ — svarede Ogmund — „men de kunne maaske blive til ikke saa ganske ringe!“

Jarlen spurgte ham hvad han mente.

Øgmund svarede: „Jeg kan sige Eder Hærsgn. En stor Hær er landet øster i Vigen og farer frem med Hærskjold.

Jarlen udbrod: „Folk her i Landet ville da aldrig holde op med Løgsagn, før Nogen bliver hængt derfor!“

Øgmund gik bort.

Erif sagde: „Gi maa Du tage det saa, Fader! Det er ingen usandsfærdig Mand, der bringer denne Tidende!“

„Du kjender da rimeligviis denne Mand, siden Du tager hans Forsvar!“ sagde Hakon.

„Og Du ogsaa!“ sagde Erif. „Det er din Lehnsmænd Øgmund den Hvide. Og har han ofte modtaget os bedre end vi nu modtage ham!“

„Lad ham da igjen komme hid!“ mælede Hakon.

Øgmund kom strax.

Jarlen gjenkjendte ham nu.

„Hvo anførte denne store Hær!“ spurgte han saa.

„Sigvald.“ svarede Øgmund. „Og desuden hørte jeg baade Bue og Bagn nævnes. Og jeg bærer noget Vidnesbyrd paa mig, at jeg ikke opdigter dette!“

Han rakte saa Armen op.

Hakon udbrod: „Umkelig er Du tilredt! Hvo tilføiede Dig den Skade?“

„Da han, der afhuggede Haanden“ — svarede

Dgmund — „tog Ringen, der fulgte den, op, sagde de: „Der gjorde Du en god Fangst, Vagn Nagesen!“

„De Mænd valgte jeg sidst til Modstandere, hvis jeg havde Balget!“ ndbrød Hakon. „Nu behøves baade Forstand og Tapperhed!“

20.

Hakon Jarl samler Folk.

Hakon sendte nu strax nogle Mænd til Glade, hvor hans Son Evend var, for at bringe denne Hær-sagnet og byde ham samle Folk over hele Trondhjem.

Sin Son Erling sendte han sydester gjennem Rogeland.

Han lod desuden Bud ile rundt omkring gjennem hele Landet.

Endog de Mænd med hvilke han var uenig sendte han Bud til og tilbød dem Forlig, naar de denne Gang vilde yde ham Bistand.

Selv drog han strax bort fra Gildet med de Folk han kunde faae derfra, ned til Romsdalen og Nordmore

efter at have bestemt Den Hød ved Sondmore til Samlingssted.

Erif drog nord efter gjennem Nummedalen sin Broder Evend imode og samlede Folk langsmed Rysterne og omkring paa Verne. Da han seilede syd efter gjennem Hamresund, kom der tre Krigsskibe imod ham, anførte af en vild Viking ved Navn Thorkel Midlang, der var i Uenighed med Hakon. Vikingerne grebe strax til deres Baaben og vilde lægge imod Erif. Da sagde Erif til Thorkel Midlang: „Hvis Du vil slaaes med os, ere vi beredte dertil! Men dog ser jeg en bedre Udvei!“ — „Hvilkens?“ spurgte Thorkel. „Daarligt synes det mig, at vi Norges Mænd slaaes indbyrdes! Bedre Leilighed til Kamp er der nu! Hvis Du vil drage til min Fader med dit Mandskab og yde ham Bistand, vil han slutte Forlig med Dig!“ Thorkel fulgte Erifs Raad og gav sig i Følge med ham.

Strax efter traf Erif Evend.

Og droge derpaa sammen til Samlingsstedet.

Der kom i Alt trehundrede Skibe, hvoraf dog mange ikke vare meget store.

De laae i Hjørungevig.

21.

Jomsøvikingerne spørge, hvor Hakon Jarl er.

Jomsøvikingerne droge sønden om Landet med
Hærskjold.

Alle undsflyede, som kunde.

De seilede forbi Stat.

De lagde sig i Havnen ved Hæroerne.

De manglede Levnetsmidler.

Bagn drog da paa sit Skib til Den Hod.

De gik op paa Den for at gjøre Strandhug.

De traf en Mand, som drev tre Køer og tolv
Geder foran sig.

Bagn befalede sine Mænd at tage Køerne og Ge-
derne, slagte dem og fore dem ud paa Skibet.

Manden spurgte om Anførerens Navn.

Bagn sagde det.

Manden udbrod: „Da er her bedre Slagtekvæg,
og det ikke langt fra Eder, Jomsøvikinger!“

„Kan Du maaskee sige os hvor Hakon Jarl er?“
udbrod Bagn. „Isaafald skal Du beholde dine Køer
og Geder!“

Manden svarede: „Han laa her igaarastes silde med et Skib paa den anden Side Den i Hjørningevig. Og I kunne strax dræbe ham, om I ville. Han venter paa sine Følk.“

„Nu skal Du beholde dit Kvæg!“ raabte Bagn. „Gaa ombord med os og viis os Veien til Jarlen!“

Ei sømmer det sig for mig og ikke vil jeg kæmpe mod Jarlen!“ svarede Manden. „Jeg vil imidlertid drage med Eder til I kunne finde Veien ind i Vigen, naar I da ville lade mig fare bort i Fred!“

Bagn seilede derpaa med Manden saa hurtigt som muligt til Herøerne og berettede Sigvald og de andre Jomsvikinger denne Tidende.

22.

Jomsvikingerne og Normændene ordne deres Skibe til Slag.

Uagtet Manden lod som det var en let Sag, de gave sig isærd med, beredte Jomsvikingerne sig dog som om det gjaldt den haardeste Kamp.

De roede derpaa til Vigen.

Manden anede, at Jomsvifingerne vilde synes, der var flere Skibe i Vigen end han havde sagt.

Saa snart man derfor fik Die paa Skibene, sprang han overbord, dukkede under og agtede sig til Land.

Da Bagn blev det var, vilde han lomme ham for hans Arbeide, greb derfor et Spyd og kastede efter ham.

Det foer tværs igjennem ham og blev hans Bane.

Sigvald og de andre Jomsvifinger roede saa ind i Vigen.

Den var helt bedækket med Krigsskibe.

Jomsvifingerne lagde strax deres Glaade i Slagorden: Sigvald lagde sit Skib midt i Fylkingen. Nærmest ved ham lagde hans Broder, Thorkel den Høie, sit; Bue den Tykke og Sigurd Rappe lagde deres Skibe ude i den ene Floi af Fylkingen; Bagn Aageson og Bjørn den Bretske deres ude i den anden.

Hakon Jarl og hans Sonner løste nu deres Skibe og ordnede dem, paa de fleste Steder bleve Tre satte imod en Jomsvifing: Evend tilligemed to andre Mænd, Gndbrand fra Dale og Styrfar fra Gimsar, skulde stride mod Sigvald; mod Thorkel bleve tre Mænd satte ved Navn Njastlegge, Sigurd Steikling og Thorer Hjort, imod Bue sattes Thorkel Midlang, Halsten Kjærlingeane og Thorkel Leira; imod Sigurd Rappe Armod med hans Son, Arne; imod Bagn

lagde Erik sig tilligemed Erling af Skugge og Dgmund den Hvide, der havde at gjengjælde Vagn Haandtabet; imod Bjørn den Bretske bestemtes Ginar den Lille og Brodrene Havarð Upsja og Halvard fra Flynvernæs; Hakon selv skulde understøtte alle Fylkingerne og anføre Flaaden.

Fire Islændere vare med Nordmændene. — Den ene af dem hed Ginar. Han var Hakons Skjald men havde tabt meget i Anseelse hos Jarlen. Misfornøiet derover kvad han:

„I en Uhelds Stund jeg
 Ddins Mjød tillaved,
 kvad til Heltes Hæder,
 medens Andre slumred,
 intetsteds jeg gjæstede,
 hvor man Guldet satte
 høiere end Skjalden,
 uden hos Jarl Hakon!“

Han lod saa som han vilde gaae over til Sigvald og kvad til ham:

„Sigvald, Ulvens Mættter,
 Dig jeg agter søge,
 snart mit Skjold skal hænge
 hist paa dine Skibe,

ei Du ringeagte
 vil mit Hædersdrapa,
 vil paa Guldet ikke
 spare som Jarl Hakon!"

Hakon Jarl horte hans Kvad og kaldte paa ham. Han tog derpaa Skaaler af purt Sølv og helt forgyldte tilligemed to Lodder, det ene af Guld og det andet af Sølv, med et Billede paa hvert. Med disse Lodder havde det en særegen Beskaffenhed. Jarlen pleiede at bruge dem i alle Tilfælde af nogen Vigtighed. Han bestemte saa hvad ethvert af dem skulde betyde. Naar det gode kom op, bevægede det sig altid noget i Skaalen, saa der blev Glam derved. Disse Kosterbarheder gav Hakon Ginar. Denne blev glad og talte ikke mere om at drage bort. Han fik heraf Tilnavnet Skaaleglam. — En anden af Islænderne hed Thorleif Skuma. Han tog sig i en Skov i Nærheden en stor Eggestamme til Rølle, gik derpaa hen til Madsvendenes Ild og fved den. Erik Jarl sagde: „Hvad vil Du med denne store Rølle, Thorleif!“ Thorleif kvad til Svar!

„J min Haand jeg
 Eggekollen
 vældigt fører
 for Jarl Hakon,

den skal vorde,
 hvis jeg lever,
 ond for Daners
 Vifingskare!"

Den tredie Islænder var Thorleif Skumas Broder
 Thord Reithaand, den fjerde hed Vigfus Vigaglumsøn.

23.

Slaget.

Fylkingerne lagde sig imod hinanden.
 Hakon var i Evends Fylking mod Sigvald.
 Der begyndte nu en haard Kamp.
 Bue gjorde en stor Bugt paa sin Floi.
 Erik og Evend droge da did hver med sit Skib
 og fik Floien rettet.
 Bagn gjorde imidlertid en stor Bugt paa Eriks
 Floi, skilte hans Skibe ad og gik igjennem hans
 Fylking.

Da Erik saa det, blev han meget forbitret og
 lagde saa med sit Skib imod Bagns, Stavn imod
 Stavn. Striden blev meget hidsig. Bagn og Aslaf

Holmstalle sprang over paa Grifs Skib, gif hver langs med sit Bord af det og hug rasende til begge Sider, saa Alle vege for dem. Alslaf var uden Hjelm — det var hedt Beir — hans Hoved var skaldet. Grif egger sine Mænd til at gaae imod dem. De trængte da ind paa Alslaf og hug ham i Hovedet baade med Sværd og Dyr. Men Baabnene sprang tilbage fra hans haarde Hjernefal. Islænderen Vigfus greb da en stor Ambolt, som laa paa Dækket, hvorpaa han nylig havde nittet sit Sværdhjalte, der havde løsnet sig, og hug den i Hovedet paa ham. Spidsen gif ned i Hovedet, og han faldt død om. Islænderen Thorleif Skuma løb imod Bagn og slog til ham med Eggekølen. Den traf hans Hjelm saa svært, at han blev saaret i Hovedet og vaskede henimod Thorleif. Men idet han snublede, stak han med Sværdet efter Thorleif. Han sprang derpaa tilbage paa sit Skib. Bagn og Alslaf havde saaledes gjort ryddeligt paa Grifs Skib, at han maatte lade Folk komme ombord til sig fra de andre Skibe for at faae det besat igjen. Der begyndte nu igjen en hæftig Strid mellem ham og Bagn.

Grif saae imidlertid, at Hæfen og hans Fylking var gaaet iland.

Der blev da nogen Stilstand i Kampen.

— Hakon og hans Sønner kom nu sammen og talte med hverandre.

Hakon sagde: „Jeg synes Kampen gaaer os meget imod! Mig tykkes Ingen disse Mænds Ege! Det kan jeg se, at det ikke vil gaae godt saaledes, om man ikke finder paa Raad! — J skulde nu blive tilbage ved Hæren, hvis Jomsvifingerne skulde lægge mod os igjen, hvad der let kunde ske. Jeg vil imidlertid gaae i Land med nogle Mænd og se hvad der kan gøres.“

Han gif derpaa op paa Den Primsigd norden for Bigen.

Der var en stor Skov.

Jarlen gif hen til en aaben Plads i den, lagde sig paa begge Knæer med Ansigtet mod Nord, bad til sin Skytsgudinde Thorgerde Hørdabrud og bød hende forstjellige Dffre, endog Mennesteoffre, og da hun bestandig tyktes ham vred at luffe Drerne for hans Bøn og ikke at ville modtage hans Tilbud, selv ikke de Mennesteoffre, han bød hende, lovede han hende tilsidst hvem hun vilde, kun ikke ham selv og hans Sønner Erik og Evend.

Thorgerde kaarede da Hakons syv Aars gamle, haabefulde Søn Erling.

Hakon lod derpaa Drengen tage og overgav ham til sin Træl Skopta-Kark, der saa dræbte ham.

Derefter drog Jarlen til sine Skibe og eggede sit Mandskab, „Nu veed jeg vist“ — sagde han — „at vi ville seire! Gaaer derfor bedre frem end før! Jeg har offret for Seier til de to Søstre Thorgerde og Trpa. De ville ligesaa lidt slaae Haanden af mig nu som før!“

Normændene og Jomsvikingerne lagde nu anden Gang mod hinanden.

Hakon gik imod Sigvald og foer frem paa det hidfigste i Tillid til sine Skytsgudinder.

Det begyndte nu at trække op i Nord, en tyk fort Sky hævede sig over deres Hoveder — det var hen paa Eftermiddagen — der fulgte strax derpaa en stærk Haglbyge med Torden og Lyn.

Jomsvikingerne maatte stride imod Uveiret, og mange af dem havde nok dermed at gjøre. Det havde været klart og varmt Veir om Dagen, saa Mange havde kastet deres Klæder paa Rustningen nær; nu begyndte de at ryste af Kulde.

De kæmpede desuagtet kjæft.

Hordabrud stod paa Hakons Skib midt i Trylleveiret. Havard Huggende var den Første, der saae hende. Siden saae mange baade synste og ikke synste Mænd hende.

Da Bygen sagtnedes lidt, syntes de at se en Pil

flyve fra hver af Troldekvindens Fingre, og en Mand faldt bestandigt død om for hver Pile.

Hakon og hans Sønner fortsatte Striden saa heftigt som muligt.

Man fortalte Sigvald og de Andre om Troldekvinden.

Sigvald sagde: „Ei tykkes mig, at vi stride mod Mænd her i Dag men mod de værste Trolde! Men om det end tykkes noget vanskeligere at gaae vel imod Trolde, bør vi dog kæmpe saa godt som muligt!“

Da Bygen begyndte at sagtne, anraabte Hakon igjen ivrigt sine Skytsgudinder og mindede dem om, at han ikke havde sparet sin Søn for dem.

Bygen drev saa atter paa.

Havard Huggende saae nu to Kvinder paa Hakons Skib, der skød Pile fra hver Finger ligesom for den ene.

Sigvald tog da til Orde: „Nu vil jeg flye, og saa skulde alle mine Mænd gjøre! Det er nu dobbelt saa galt som før. Ei lovede vi at stride mod Trolde!“

Han løste derpaa sit Skib og holdt bort dermed, idet han raabte til Vagn og Bue, at de skulde gjøre det Samme.

I dette Dieblif sprang Thorkel Midlang fra sit Skib op paa Bues og hug til ham, saa Læberne og

Hagen fløi ned paa Dækket og Tænderne ud af Munden paa ham.

Bue udbrod: „Mindre vil nu den bornholmske Mø synes om at kysse mig, om jeg nogensinde kommer hjem igjen!“

Han hug saa igjen til Thorkel.

Thorkel vilde undgaae Hugget, men gled paa det af Blod glatte Dæk og faldt over mod Rælingen. Hugget traf ham paa Midien og slog ham tværs over.

Bue tog derpaa sine Guldkister, en i hver Haand og sprang over Bord med de Ord: „Over Bord alle Bues Mand!“

Man saa aldrig mere hverken til ham eller Guldkisterne.

Bagn kvad til den bortseilende Sigvald:

„Sigvald selv os haver
stillet her i Kampen,
og den feige Usling
flygter nu til Hjemmet,
tænker i sin Rones
Arme sig at kaste,
medens over Borde
Bue sprang med Kjæfthed!“

og fastede et Epyd efter Manden, der sad ved Roret paa Sigvalds Skib, i den Tanke at det var Sigvald. Denne var imidlertid bleven kold under Bygen og havde sat sig ved Narene for at roe sig varm og ladet en anden Mand sætte sig ved Roret. Ham rammede saa Bagns Epyd.

Thorfel den Høie fulgte strax sin Broder. Sigurd Rappe flygtede ogsaa, da Bue var gaaet overbord. Begge ansaae deres Løfter for opfyldte.

Disse fore saa til Danmark med fire og tyve Skibe.

Saavel Haglbygen som Tordenen og Lynilden standfede efter Sigvalds Flugt.

Alle de, som kunde komme bort fra de tilbageblevne Skibe, sprang op paa Bagns Skib og forsvarede sig der paa det tappreste til det begyndte at blive mørkt.

En ophørte Kampen.

Der stod da endnu firfindstyve Mand tilbage paa Bagns Skib.

Normændene toge al Taffelage bort af Skibene og satte Vagt ud om Natten, at Ingen skulde slippe bort.

Hakon roede derpaa iland med sine Folk, glad over Seieren.

De veiede Hagelfornene, de vare af en uhyre Vægt.

De Saarede bleve saa forbundne. De brugte hele Natten dertil og bleve endda ikke ganske færdige dermed.

Hakon vaagede selv med Gudbrand fra Dale hele Natten.

24.

Efter Slaget.

Bagn og Bjørn den Bretske overlagde om Natten med hinanden hvad de skulde gjøre.

„Et af to“ — sagde Bagn — „enten blive vi her paa Skibene til det dages og lade os da tage til Fange, men det Vilkaar er det ikke værd at vælge, eller vi søge til Land, gjøre Normændene saameget Ondt, vi kunne, og forsøge siden at undslippe!“

Dette Sidste vandt Alles Bifald.

De toge saa Masttræet og Raaen, satte sig alle firhindstøve derpaa og seilede afsted for at see at komme iland.

De kom til et Skjær midt inde i Bigen.

De antog det for Gasslandet.

Mange af dem vare meget afkræftede af Saar og Kulde.

Veiret var koldt.

Ti døde der om Natten.

— Lidt før Dag horte Nordmændene en Buestræng hvine ude paa Bues Skib.

En Pil kom flyvende derfra.

Den traf Jarlens Frænde og Ven Gudbrand den Hvide under Armen, saa han faldt død om.

— Erik kom gaaende til sit Telt.

Thorleif Skuma stod bleg ved Døren.

Erik spurgte: „Hvi staaer Du her og hvi ser Du ud som Du var dødsens, er Du saaret?“

Thorleif svarer: „Jeg ved ikke, om ikke Bagn Alagesons Sværdsod rørte mig lidt i Gaar, da jeg gav ham Kolléhugget.“

Da sagde Jarlen: „Til liden Glæde lod din Fader Dig drage fra Island, hvis Du nu skal døe her!“

Thorleif faldt død om.

— Saasnart det blev lyst, drog Hakon og hans Folk ud at undersøge Skibene.

De kom til Bues Skib. De vilde gjerne vide, hvo der havde affkudt Pilen og hevne det.

De traf Havard Huggende netop i Live med begge Benene afhuggede nedenfor Knæerne.

Evend og Thorkel Leira gif hen til ham.

Havard spurgte dem: „Kom der ikke en Sending fra Skibet her i Land til Eder i Nat?“

„Tilvisse“ — svarede de. „Kom den maaske fra Dig?“

„Ikke er det at dølge“ — gjenmaeledes Havard. „Gif nogen Mand Meen deraf?“

Han, som den ramte, døde paa Stedet.“

„Det var vel. Men hvem ramte den?“

„Gudbrand den Hvide.“

„Ja, saa skete ikke det, jeg helst vilde. Hakon Jarl havde jeg bestemt Pilen. Men dog skal jeg være tilfreds hermed, da den dræbte En, I nodig vilde miste.“

„Her er ikke Noget at betænke sig paa!“ udbød Thorfel Leira. „Lad os dræbe denne Hund som snarest!“

Han hug derpaa til ham.

Og strax løb Andre til og hug ham til han døde.

Derefter droge de til Land og fortalte Hakon dette.

— Normændene bleve nu en Mængde Golt vaerude paa Skjæret.

Hakon bød sine Mænd drage derhen og føre dem til sig.

De roede-da ud.

Kun faa af Jomsvikingerne paa Skjæret vare i Stand til at føre Baaben. De maatte derfor lade sig tage til Fange uden Modstand.

De bleve førte iland.

De bleve bundne med Hænderne bag paa Ryggen, den ene ved Siden af den anden med et Reb.

Jomsvikingernes Skibe bleve derpaa førte i Land.

Det erobrede Gods og Baabnene delte Normændene imellem sig.

Hakon og hans Mænd satte sig faa til at spise.

De brugte store Drd om deres Seier.

De Fangne agtede Hakon i god Ro og Mag at lade dræbe om Dagen.

25.

De fangne Jomsvikinger.

Da Hakon Jarl og hans Folf vare blevne mætte, gik de ud af Teltene derhen hvor Fangerne vare, bevogtede af Skopta-Kark og nogle andre Trælle, der holdt Rebet, hvormed de vare bundne.

Thorkel Leira skulde hugge dem ihjel.

De spurgte Jomsøvikingerne, om de vare saa haard-
føre som Rytet gif.

De fik intet Svar.

Rogle af dem, som vare meget faarede, bleve
nu løste.

Trællene snoede Baande i Haaret paa dem, der
bleve førte frem.

Tre bleve nu først førte frem.

Thorkel Leira gif til dem og hug Hovedet af dem,
den ene efter den anden.

Han spurgte derpaa sine Stalbrødre, om han havde
skiftet Udseende ved denne Forretning, „thi Folk siger“
sagde han — „at Alle gjøre det, der hugge tre Mand
ihjel efter hinanden.“

Hakon Jarl svarer ham: „Ei kunne vi se, at Du
ved dette har skiftet Udseende! — Men dog syntes
mig, Du gjorde det før!“

Man førte nu en fjerde Mand frem. Thorkel
spurgte ham, hvorledes han syntes om at døe.
„Godt“ — svarede han. „Det vil gaae mig ligesom
min Fader, at jeg maa døe“. Thorkel hug derpaa
Hovedet af ham.

Nu blev en femte Mand fort frem. Thorkel
spurgte ham: „Hvorledes synes Du om at døe?“
Han svarede: „Ei mindedes jeg Jomsøvikingerne

lov, om jeg frygtede Doden eller mælede. Angestord. Engang skal Enhver døe." Thorkel hug ham.

Normændene besluttede nu at spørge Enhver af Jomsvikingerne for de bleve dræbte, hvad de syntes om at døe, for at prøve, om de vare saa mandige som Ordet gif, og om Ingen af dem vilde tale Angestord.

En sjette Mand blev fort frem. Han svarede til Thorkels Spørgsmaal: „Godt synes mig om at døe med Hre. Men Du, Thorkel, vil leve med Skam!"

Den syvende sagde: „Jeg synes meget godt om at døe. Men hug mig hurtig. Jeg holder paa en Kniv. Vi Jomsvikinger have ofte talt om, om et Menneske, der hugges meget hurtig, er sig noget bevidst, naar Hovedet er af. Jeg skal nu vise Kniven frem, hvis jeg er mig noget bevidst, i modsat Fald vil den falde ned." Thorkel hug ham. Hovedet fløi af. Kniven faldt ned.

Den ottende sagde: „Godt synes jeg om min Død som alle vi Stalbrodre. Hug mig lige i Ansigtet og læg noie Mærke til, om jeg blinker noget med Diuene. Det have vi ofte talt om." Thorkel gjorde saa. Jomsvikingen blinkede ikke. Dienlaagene trak sig kun sammen, da Doden foer over ham.

Derpaa fremfortes en ung Mand med et stort silkegult Haar. Han sagde til Thorkels Spørgsmaal:

„Levet har jeg nu min skønneste Tid; de have nu ladet Livet, som jeg ei agter det værd at overleve. Men ikke vil jeg, at Trælle skulle lede mig til Døden, men en Mand, der ikke er ringere end Du, Thorkel, og vil en saadan ikke være vanskeligt at finde her, han skal holde mit Haar ud fra Hovedet og rykke Hovedet til sig, saa Haaret ikke bliver blodigt.“ En Hirdmand gif da til og vikiede Haaret om sin Haand. Thorkel hug til. Da den unge Mand horte Sværdet hvine, rykkede han Hovedet haardt til sig, saa Sværdet traf Hirdmanden som holdt Haaret, og hug begge hans Arme af i Albueleddet. Den unge Jomsviking sprang op og lo: „Hvo har sine Hænder i mit Haar!“ Hakon Jarl tog da til Orde: „Stor Ulykke bringe disse Mænd! — Dræber ham snarest mulig. Han har tilføiet os Skade nok! — Og det er det Bedste, at de, som ere tilbage, blive dræbte som snarest; disse Mænd ere altfor onde at have med, at gjøre til at vi kunne tage os i Agt for dem, og ikke har der været talt for meget om deres Haardhed og Manddom.“

Grif sagde til Faderen: „Vide ville vi dog, hvem de ere!“

„Hvad hedder Du, unge Mand?“ spurgte han derpaa En. „Evend“, svarede denne. — „Hvis Søn er Du, Evend?“ vedblev Grif. — „Vne den Ulykkes.“ — „Hvor gammel er Du?“ — Hvis jeg overlever denne

Vinter, er jeg atten Vintre gammel." — Du skal overleve den" — sagde Eriſ — „om jeg maa raade." Han gav ham derpaa Fred og tog ham blandt ſine Mænd. Haſon Jarl tog da til Orde: „Ei veed jeg nu hvad Du tænker paa, at Du vil give en ſaadan Mand Fred, der har tilføiet os ſaa ſtor Skam og Skade. Dog ſommer det ſig mig ikke at tage Manden ud af dine Hænder. Du kommer da til at raade denneſinde!"

Derpaa ſagde han til Thorkel Leira: „Hug nu de Andre ſnart!" Eriſ ſiger: „Ei ſkulle de dræbes før jeg har ſaaet at vide hvem de ere!"

En ung, ſtor, ſmuk og raſt Mand blev nu løſt. Rebet havde viſket ſig noget om hans Fodder. Thorkel ſpurgte ham, hvorledes han syntes om at døe. „Godt ſynes mig derom" — ſvarede han — „naar jeg blot forſt ſik mit Loſte udført!" Eriſ ſpurgte ham: „Hvad hedder Du, og hvilken er din Vt?" Han ſvarede: „Bagn hedder jeg og er en Son af Aage Palnatokeſon efter hvad der er mig ſagt!" — „Hvilket er det Loſte, ſom Du ſaa gjerne vilde opfylde inden din Død?" ſpurgte Eriſ videre. „Det lovede jeg" — ſvarede Bagn — „at jeg ſkulde komme i Seng hos Ingeborg, Thorkel Leiras Datter uden Faders og Frændes Minde og dræbe Thorkel, hvis jeg kom til Norge. Og der ſtorter mig endel i min Glæde, hvis

jeg ikke faaer udført det inden jeg døer!" — „Det skal jeg forhindre" — raabte Thorkel, løb ind paa ham og hug til ham med begge Hænder. Bjørn den Bretske sparkede Vagn bort fra Hugget og det saa haardt, at han styrtede. Thorkel hug Nebet over, hvormed Vagn var bunden, snublede og faldt, Sværdet fløi ham ud af Haanden. Vagn sprang strax op, greb Thorkels Sværd og hug ham Banesaar dermed. „Nu har jeg udført mit ene Løfte" — sagde han — „og er nu noget bedre tilfreds end før!" Hakon Jarl sagde nu: „Lader ham ikke gaae løs længe, men dræber ham strax, han har tilføiet os en stor Skade!" Men Grif sagde: „Han skal ligesaalidt dræbes som jeg, hvis jeg maa raade, jeg vil tage ham under min Beskyttelse!" — „Gi behøve vi nu at blande os i Noget" — udbrod Hakon — „ene vil Du nu raade!" — „Det er et godt Bytte, Fader" — svarede Grif — „at antage Vagn i Thorkel Leiras Sted, og indsætte ham i deenes Hæder og Værdighed. Thorkel kunde vente, hvad der traf ham, den Vises Gjætning gaaer i Opfyldelse, Du faae jo i Dag Døden paa ham!" — Vagn sagde: „Kun under den Betingelse tykkes det mig bedre at tage Fred af Dig, Grif, at alle mine Stalbrødre ogsaa faae den, vi ville fare en Færd sammen!"

„Jeg vil tale med dem" — svarede Grif.

Han gif saa hen til Bjørn den Bretske og spurgte, hvad han hed. Han sagde det. „Er Du den Bjørn“ — vedblev Eriks — „som saa kjæft hentede Manden ud af Kong Svends Hal?“ — „Ei veed jeg“ — svarede Bjørn — „at jeg kjæft hentede Manden ud, men ud hentede jeg ham.“ — „Vil Du modtage Livet af mig?“ — sagde Eriks. „Ikke synes jeg om at dræbe en saa gammel Mand.“ — „Modtage vil jeg vist Livet af Dig“ — svarede Bjørn — „paa den Betingelse, at min Fosterson, Vagn, og alle de Mænd, som endnu ere tilbage, ogsaa faae Fred.“

„Det skal nu være tilstaaet Eder Alle, hvis jeg maa raade“ — sagde Eriks. „Og jeg skal raade!“

Derpaa gif Eriks for sin Fader og bad om Fred for de tiloversblevne Jomsvikinger.

Hakon tilstod ham det.

Alle de bundne Jomsvikinger bleve da løste og fik Fred.

— Bjørn den Bretske fik den Gaard, Halsten Kjærtingebane havde eiet.

Han drog siden hjem til Bretland og herskede derover til sin Død.

— Med Eriks Minde drog Vagn øster til Bigen og gif samme Aften han kom did, i Seng til Thorkel

Leiras Datter Ingeborg. Han blev der saa Vintren over. Om Vaaren drog han tilbage til sine Gaarde i Thy med Ingeborg. Han levede der i lang Tid.

26.

De flygtede Jomsvikinger.

Med Hjemkomsten til Danmark gjorde Astrid et Gilde for Sigvald.

Hun lod anrette et Bad for ham. „Det vil være godt“ — sagde hun — „at rense Saarene fra Slaget efter saa lang en Reise!“

Hun betjente ham selv i Badet.

Hun sagde: „Jeg formoder dog, at der have været nogle Jomsvikinger i Slaget, som have fort en mere skrammet Vælg bort derfra!“

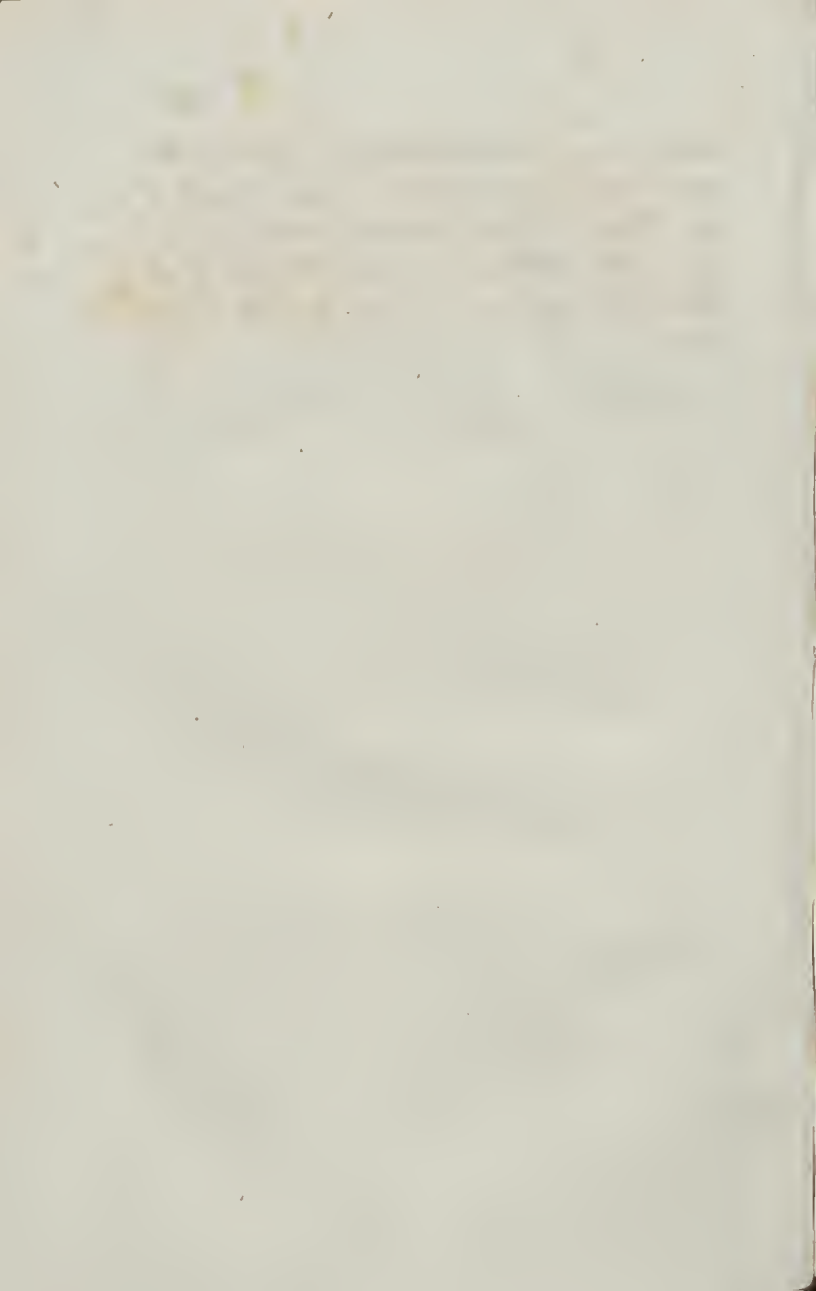
Sigvald svarede: „Endnu kunde det vel indtræffe i mit Liv, at Du ikke havde Sigt at sige! Tænk efter, om Du da vil være bedre tilfreds!“

Sigvald herskede nu over Sjælland.

— Thorkel den Høie opfostrede Kong Svends Son Knud. Svend udforte sit Løfte ved Strutharalds Arveol og uddrev Kong Ethelred af England. Han døde der. De Danske førte hans Lig hjem til Danmark og begravede det i Roskilde ved hans Faders. — Thorkel havde Overbestyrelsen over Danmark efter Svends Død, for den tiaarige Knud. Englænderne syntes, at ingen Tid var beleiligere til at falde over deres Lands Erobrere end nu, Svend var død og hans Son saa ung. Ved en List overrumplede de de Danske tilbels uden Baaben og dræbte de Fleste af dem. Thorkels Broder Heming, der havde Anførselen i det nordlige England over det ene af de to Thingmannalid, Svend havde oprettet, var blandt de Faldne. Tre danske Skibe slap dog bort og forkyndte Ulykken i Danmark. Thorkel syntes ikke, det var passende at drage mod England, saalange Knud var saa ung og ikke kunde være med. Han ventede derfor tre Aar med Hønnen. Derpaa drog han med Kongen til England. De havde otte hundrede Skibe i Alt. Thorkel havde tredive. Han dræbte en af Hovedmændene for Dyrøret og ægtede hans Enke, Ethelreds Datter, Ulfhild. Han førte frem langs Kysterne. Han fangede Ethelreds Dronning Emma, som Knud paa hans Tilskyndelse ægtede. Længe derefter var Knud til Gæstebud hos

Thorkel. Han saae Ulfhild og syntes, Thorkel havde sveget ham ved at tage hende og saae ham til at ægte Emma. Han lod ham derfor dræbe.

— Sigurd Røppe overtog Bestyrelsen af sit Fædrelegods paa Bornholm efter sin Fader Besætes Død.

III.

Gunlög Drmstunge og Helga den
Favre.

1.

Thorsten og Jofride.

Paa Gaarden Borg ved Borgsfjorden paa Islands Vestkyst boede Thorsten, en Søn af den berømte Egil Skaldegrimsøn. Han var en stor og rig Hovding, forstandig, sagtnodig og yndet af Alle. Han var en fager Mand med lyst Haar og smukke Dine.

Han var gift med Jofride, en dygtig Kvinde, hvis Fader, Gunnar Hlifsøn, var beromt for sin Vaaben-dygtighed. Jofride var kun atten Aar gammel, da hun ægtede Thorsten. Hun havde dog alt været gift, med Thorod, Tungeods Søn.

Jofride havde flere Børn med Thorsten.

2.

Thorstens Drom.

En Sommer lagde et Skib ind i Mundingen af Gufaa, der falder ud i Borgfjorden i Nærheden af Borg.

Skibsforeren var en aldrende, rig og klog Normand ved Navn Bjergfin.

Thorsten red ned til Skibet.

Skibets Folk kom ind hos Forskjellige i Egnen.

Thorsten tog imod Skibsforeren.

Bjergfin var nu paa Borg om Vinteren.

Han talte kun lidt.

Han havde megen Gammen af Dromme.

Det blev Foraar.

En Dag sagde Thorsten til Bjergfin, om han vilde ride med ham op under Balsfeld, hvor Indvaanerne ved Borgfjorden havde deres Thingsted: det var sagt ham, at hans Bodvægge vare brostfældige.

Bjergfin sagde Ja.

De rede saa derop sammen med Huskarle.

De kom til en Gaard under Fjeldet.

Thorsten befalede sin Fæstebonde, der beboede den, at følge dem med Arbeidsredskaber.

Da de derpaa kom til Thorstens Bod, gave de sig til at udbedre den.

Det var en hed Solskinsdag.

Thorsten og Bjergfin bleve meget trætte.

Da de vare færdige med deres Arbejde, satte de sig i Bodden.

Thorsten faldt i Sovn.

Hans Sovn var urolig.

Da han vaagnede, var han nedslagen,

Bjergfin spurgte ham. hvad han havde drømt.

Thorsten svarede: „Drømme have Intet at betyde!“

Da de rede hjem om Aftenen, spurgte Bjergfin igjen Thorsten, hvad han havde drømt.

Thorsten sagde: „Skal jeg fortælle Dig min Drøm, skal Du ogsaa tyde den!“

Bjergfin lovede at gjøre hvad han kunde.

„Jeg drømte“ — fortalte da Thorsten — „at jeg var hjemme paa Borg udenfor Karldøren og saae op paa Husene. Paa Møningen af et af dem sad en fager Svane, som jeg syntes hørte mig til og jeg holdt meget af. Ned fra Fjeldene kom saa en stor sortoiæt Drn med vældige Aløer. Den satte sig hos Svanen og fluffede fjælent for den. Svanen syntes godt om den. En anden stor Drn kom derpaa flyvende fra Syden.

Den satte sig ligeledes hos Svanen og vilde ogsaa kjæle for hende. Da begyndte den første Drn at reise Fjedre. Drnene streedes haardt og længe. De blødt begge. De faldt tilsidst paa hver sin Side døde ned af Huset. Svanen sad ene bedrovet tilbage. Der-
 efter saae jeg en Falk komme flyvende fra Vest. Den satte sig hos Svanen og var om imod den. De fløi saa begge bort i samme Retning.

Dermed vaagnede jeg."

"Denne Drom er sagtens umærkelig" — vedblev han — „og betyder vel, at Vindene skulde mødes fra de Verdenshjørner, hvorfra Fuglene kom."

"Det er ikke min Mening" sagde Bjergfin.

"Lad mig da høre, hvorledes Du tyder den!" svarede Thorsten.

Bjergfin sagde: „Disse Fugle monne være Fylgier. Din Kone er frugtsoommelig. Hun vil føde et fagert Pigebarn, som Du vil holde meget af. Hende ville gjæve Mænd fra de Egne, Drnene kom fra, elste overmaade. De ville strides om hende og dræbe hinanden. Saa vil en tredie fra den Kant, Falken kom fra, beile til hende, og ham vil hun blive gift med."

Thorsten udbrød: „Slet og uventligt har Du tydet min Drom! Du forstaaer Dig ikke paa Dromme!"

„Vi faae at se!“ svarede Bjergsin.

Fra den Tid af kunde Thorsten ikke ret lide Norkmanden.

Denne tog bort om Sommeren.

3.

Jofride foder en Datter.

Om Sommeren beredte Thorsten sig til at ride til Thinge.

Han sagde til sin Hustru: „Du er frugtsommelig. Foder Du et Pigebarn, skal det udsættes!“

Jofride svarede: „Det er et ondt Ord, tilmed af en saa rig Hovding som Dig! Det vil Du aldrig kunne bære over dit Hjerte!“

Thorsten sagde: „Du kjender mit Sind og veed, det ei er raadeligt at overtræde mit Bud!“

Derpaa red han bort.

Jofride fødte et deiligt Møbarn.

Hun lod sin Gaarehyrde kalde og sagde til ham: „Du skal lægge Sadel paa min Hest, bringe dette Barn op til min Svigerinde, Thorgerde Egilsdatter paa Hjardarholt, og bede hende opfostre det, saa min

Mand ikke faaet Nys om det. Jeg holder saa meget af det, at jeg ikke naenner at udsatte det! — Her er tre Mark til Løn for din Tjeneste. — Thorgerde skal skaffe Dig Stibsleilighed og forsyne Dig med Levnetsmidler til at reise over Havet."

Faarehyrden gjorde som hun befalede.

Thorgerde lod saa Barnet opføde hos en af sine Fæstebønder.

Da Thorsten kom hjem, sagde Jofride, at Pigen var bleven udsat.

Om Hyrden fortalte hun, at han havde stjaalet hendes Hest og var rømmet.

4.

Gelga kommer til Borg.

Nu hengif jeg Nar.

Da red Thorkel engang til Gilde hos sin Svoger Olaf Paa paa Hjardarholt, der var den mest ansete Hovding der vestpaa.

En af Gildesdagene sad Thorgerde i Høisædet og talte med sin Broder.

Ligeoverfor dem sad tre Smaapiger.

Da sagde Thorgerde: „Hvorledes synes Du, Broder, om disse tre unge Moer ligeoverfor os?“

„Meget godt!“ svarede han. „Men den ene af dem er dog langt sagerere end de to andre. Hun har Olaf Paaas Hoviskhed, men os Myremænds skjære Hud og Udtryk i Ansigtet.“

„Ja!“ — sagde Thorgerde — „deri har Du Ret, at hun har vor Hud og Ansigtstræk! Hun er heller ikke Olafs Datter!“

„Hvorledes skal jeg forstaae det!“ — udbrød Thorsten. „Hun er jo dit Barn!“

„Kjære Broder!“ — svarede Thorgerde. „Denne sagne Pige er din og ikke min Datter!“

Hun fortalte ham saa, hvorledes Alt var gaaet til, og bad ham tilgive sin Hustru og hende, at de saaledes havde skuffet ham.

Thorsten svarede: „Jeg kan ikke vredes paa Eder! Det gaaer her som i de fleste Ting, at Skjæbnen vil raade. I have forebygget en Misgjerning. Jeg synes saa godt om denne unge Mo, at jeg anser det for en stor Lykke, at hun er min Datter. Hvad hedder hun?“

„Helga!“ — svarede Thorgerde.

„Helga den Favre!“ siger Thorsten.

Han vedblev: „Jeg vil tage hende hjem med mig!“

Thorsten førte saa Helga til Borg.

Baade Thorsten og Jofride elskede hende høit.

5.

Gunlog Drmstunge kommer til Borg.

Paa Gaarden Gilsbakke, nordøst for Borg, boede den næst efter Thorsten mest ansete og rige Hovding ved Borgsfjorden, Illuge den svarte. Han var noget haardsindet.

Hans Kone hed Ingeborg.

Med hende havde han mange Born.

En af hans Sønner hed Gunlog.

Han var stor og stærk, havde smukt, lysebrunt Haar, førte Dine, behagelige Ansigtstræk, men en mindre velbannet Næse, han var midiesmal, hårdebred, velskabt. Han var fremadstræbende, heftig af Sind, noget vanskelig at komme ud af det med. Han var en god Skjald, noget bidende. Han blev kaldet Drmstunge.

Da han var tolv Vintre gammel, bad han sin

Fader om Reisemidler, han vilde drage udenlands at se andre Folks Sæder.

Illuge sagde: „Du har endnu ikke ret lært at skikke Dig blandt dine Egne!“

Kort efter saae Illuge, da han en Morgen tidlig gik ud, sit Udhus aabent og sex Baresække, og Ridetøi lagt ud. Gunløg kom gaaende med fire Heste.

Han sagde, han havde taget Tøiet ud.

„Hvad skal det betyde?“ sagde Illuge.

„Jeg vil have det til min Reise!“ svarede Gunløg.

„Du skal ikke tiltage Dig nogen Myndighed“ — udbrod Illuge — og reise før jeg vil!“ og fastede Sagerne ind igjen.

Gunløg red bort.

Han drog til Borg.

Han bad Thorsten om at maatte opholde sig der, da han var kommen i Uenighed med sin Fader.

6.

Gunløg elsker Helga.

Gunløg opholdt sig saa paa Borg.
 Han lærte Lovkyndighed af Thorsten.
 Han var godt lidt af Alle der.
 Han indgik Fostbroderskab med Thorstens ældste
 Søn Skule.

Han og Helga vare jevnaldrende.
 Hun var deilig; hendes Haar var saa svært, at
 hun kunde indhulle hele sit Legeme deri, og fagert
 som Guld.

Gunløg og Helga legede jævnligt Tavl sammen.
 De holdt meget af hinanden.

— En Dag, da man sad i Stuen, paa Borg, sagde
 Gunløg til Thorsten: „Der er en Ting i Loven, Du
 endnu ikke har lært mig — at fæste sig Hustru!“

Thorsten svarede: „Det er let!“ og lærte ham det.

Gunløg sagde: „Lad os nu se, om jeg har for-
 staaet det ret! Jeg vil lade som jeg fæstede din Datter
 Helga.“

Thorsten sagde: „Men det skulle alle Tilstedeværende
 vide, at det kun er Spøg!“

Gunløg fæstede sig saa Helga til stor Gammen
for de Tilstedeværende.

7.

Gunløg skal reise udenlands.

Sex Aar svandt.

Forholdet mellem Fader og Søn blev bedre.

Gunløg besøgte af og til Gilsbakke.

Han var nu atten Aar, og hans Uregjerlighed begyndte at sætte sig.

Kristendommen blev da antagen paa Island.

Gunløg bad atter sin Fader om at maatte reise udenlands.

Faderen sagde: „Ja. Du ter Dig nu bedre end før!“

Han red saa hen til en Mand, Odun Festrargram, der havde et Skib i Mundingen af Gufaa, og kjøbte sin Søn Halvpart i det.

En af Illuges Hjemmemænd og nære Frænder, Thorkel den Svarte, som var blevet opfostret paa Gilsbakke, besluttede at reise med Gunløg.

8.

Helga loves Gunlog, der reiser udenlands.

Gunlog lod de Andre gjøre Alt istand til Udenlandsreisen. Han opholdt sig imidlertid paa Borg. Han holdt mere af at tale med Helga end færdes med Kjøbmændene.

En Dag spurgte Thorsten ham, om han vilde ride med ham op til hans Heste i Langevandsdal.

Gunlog sagde Ja.

De rede saa.

De kom til Thorstens Sætere.

Der stode fire røde Heste, den ene, en Hingst, især smuk.

Thorsten bød Gunlog den.

Gunlog svarede, han behøvede ingen Heste, da han vilde reise udenlands.

De rede videre.

De kom til en graa Hest med fire Hopper, den bedste ved Borgfjorden.

Thorsten bød Gunlog den.

Gunlog afflog ogsaa den.

„Men hvorfor“ — sagde han — „byder Du mig ikke hvad jeg gjerne vil have?“

„Hvad er det?“ spørger Thorsten.

„Din Datter, Helga den Fagre!“ svarer Gunløg.

„Det lader sig ikke saaledes afgjøre!“ siger Thorsten og giver sig til at tale om andre Ting.

De rede hjem.

„Jeg vil vide“ — siger Gunløg underveis — „hvoreledes Du vil svare mig paa min Beilen til din Datter!“

„Jeg bryder mig ikke om din Snak!“ svarer Thorsten.

„Det er ikke Snak, det er min Alvor!“ siger Gunløg.

„Du skulde først vide hvad Du vilde!“ udbryder Thorsten. Har Du ikke besluttet at reise indenlands! Du er ingen Mand for Helga saa lidt sat som Du er!“

„Er Illuge den Svartes Søn Dig ikke god nok!“ siger Gunløg.

„Var Du en saadan Mand som din Fader, vilde Du ikke faae Afslag!“ svarer Thorsten.

„For saa Mænd vil det tage en god Ende at afvise mig som Beiler!“ raabte Gunløg.

„Brug dine Trudsler“ — gjenmælede Thorsten — „oppe mod Fjeldbyggerne hvor Du har hjemme, herude paa Myrerne hos os kommer Du ingen Begne med dem!“

— Næste Morgen red Gunløg op til Gilsbakke og bad sin Fader ride med sig til Borg og frie for sig.

„Du er da et vanfølmødigst Menneske!“ sagde Illuge,
 „Du har bestemt at reise udenlands, og nu vil Du
 frie! Det vil Thorsten ikke synes om!“

Illuge red dog med Gunløg, fulgt af tolv Mænd,
 ned til Borg.

Thorsten tog venstabeligt imod ham.

Lidligt Morgenen efter deres Ankomst sagde Illuge
 til Thorsten: „Jeg vil tale med Dig!“

„Lad os gaae der op paa Høien og tale sammen!“
 svarede Thorsten.

Gunløg gik med.

Illuge fremførte Sønnens Frieri.

Thorsten svarede: „Jeg har kun det at udsætte
 paa din Søn, at han forekommer mig lidet sat! Hvis
 han havde dit Sind, vilde jeg ikke betænke mig paa
 at sige Ja!“

Illuge siger: „Det vil bryde vort Vensteb, hvis
 Du afflaaer min Begjæring!“

Thorsten sagde saa: „For dit Ords og vort Ven-
 stebets Skyld vil jeg da sige Ja. Helga skal vente tre
 Aar paa Gunløg. Kommer han ikke tilbage inden
 den Tid, skal jeg være løst fra min Forpligtelse!“

Derefter skiltes de.

Illuge red hjem.

Gunløg gik under Seil.

9.

Gunlog i Norge.

Gunlog drog til Norge.

Han landede ved Nidaros.

Erik Jarl, en Søn af den navnkundige Hakon Jarl, og hans Broder Svend regjerede dengang over Norge.

Erik Jarl havde sit Sæde paa sin Fædrenegaard Glade.

Skule Thorstenssøn, Gunlogs Fostbroder, var dengang hos Jarlen som hans Hirdmand og stod i stor Anseelse.

Gunlog og Odun Festsargram gik med fem Mænd ind paa Glade. Gunlog var iført en graa Kjortel og hvide Sockebrog. Han havde en Byld paa Bristen, hvoraf der flød Blod og Materie.

Jarlen kjendte Odun og spurgte ham om Nyt fra Island.

Han spurgte nu Gunlog hvem han var.

Gunlog sagde det.

Jarlen vendte sig derpaa til Skule Thorstenssøn og spurgte ham om Gunlog.

Denne sagde: „Herre! Tag vel imod ham! Det er en Søn af den bedste Mand paa Island og min Fostbroder!“

Jarlen saae ned til Gunløgs Fod.

„Hvad feiler din Fod, Islænder!“ sagde han.

„Der er en Byld paa den, Herre!“

„Og Du halter ikke!“

„Ikke skal jeg halte, saalænge mine Ben ere lige-lange!“

Da sagde en af Jarlens Hirdmænd: „Denne Islænder er lovligt stortalende! Det var ikke afveien, om vi prøvede ham Noget!“

Gunløg sendte ham et hvast Diefæst og kvad en Spottevisе om ham.

Hirdmanden vilde gribe en Dre.

Men Jarlen sagde, han skulde være rolig, man skulde ikke lægge sig Eligt paa Hjerte.

„Hvor gammel er Du, Islænder?“ spurgte han.

„Atten Vintre!“ svarede Gunløg.

„Du bliver ikke atten til!“ svarede Jarlen.

Gunløg sagde noget sagte: „Sørg hellere for Dig selv!“

„Hvad siger Du, Islænder!“ udbrød Jarlen.

„Hvad jeg tænker“ — svarede Gunløg — „at Du hellere skulde vogte Dig selv!“

„Hvad mener Du!“

„At Du ikke faaer et saadant Endeligt som din Fader, Hakon Jarl!“

Jarlen blev blodrod i Ansigtet og raabte: „Griber denne dumdriftige Daare!“

Da gif Skule for Jarlen og sagde: „Giv Manden Fred for min Skyld og lad ham drage bort!“

Jarlen sagde: „Saa lad ham da skynde sig herfra og aldrig mere sætte Foden i mit Rige!“

Skule fulgte saa Gunløg ned paa Bryggen.

Der laa en Englandsfarer færdig til at lægge ud.

Paa den gif Gunløg og Thorkel den Svarte ombord.

10.

Gunløg i England.

Om Høsten kom Gunløg til London.

Den engelske Kong Ethelred opholdt sig den Vinter i Lundunaborg.

Der herskede dengang samme Sprog i England som i det øvrige Norden.

Gunløg gif for Kongen.

„Hvad Landsmand er Du?“ spurgte Ethelred.

„En Islænder!“ svarede Gunlog. „Jeg har digtet et Kvæde om Eder, som jeg ønskede, I skulde høre!“

Gunlog fremsagde saa Kvædet.

Kongen takkede ham derfor og gav ham en guldbræmmet Skarlagensskappe, foret med kostbart Skind, i Bragarlon.

Han gjorde ham til sin Hirdmand.

Gunlog blev der om Vinteren.

— En Morgen tidlig mødte Gunlog i et Stræde tre Mænd. Den fornemste af dem var en stor og stærk Mand med et affkrækkende Ydre. Han hed Thororm.

Han sagde til Gunlog: „Laan mig nogle Penge, Normand!“

Gunlog svarede: „Det er ikke raadeligt at laane ubekjendte Mænd Penge!“

Thororm lovede at betale dem tilbage paa en bestemt Dag.

Gunlog sagde da, han vilde vove det paa det Samme, og gav ham Pengene.

Da Gunlog kort efter talte med Kongen, fortalte han ham Historien.

Ethelred udbrød: „Der har Du baaret Dig galt ad! Det er en stor Ransmand og Viking. Giv Dig ikke af med ham! Pengene skal jeg erstatte Dig!“

Gunlog svarede: „Slet var det bevendt med dine

Gjerdmand, hvis de anfaldt uskyldige Mænd men lode sig træde under Fodder af Boldsmand! Det skal aldrig ske!"

Da Gunlog saa kort efter traf Thororm, krævede han sine Penge.

Thororm afflog at betale.

Gunlog kvad da:

• „Kaldet er jeg Ormetunge,
frække Boldsmand, Guldets Røver,
vogt Dig for den unge Slange,
at Du ikke Braaden prøver!"

' Fra min Læbe flyve hvasse
Ord, som nodigt Kæmper høre,
men ei mindre hvast forsenden
kan i Strid jeg Sværdet føre!"

„Enten betaler Du mig" — vedblev han — „eller Du moder mig paa Holm om tre Nætter!"

Vikingen lo. „Aldrig har endnu Nogen vovet at udfæste mig, hvormegen Nret jeg end har gjort! Jeg er rede!"

Da Gunlog siden fortalte Kongen dette, sagde denne: „Det er slemt! Denne Mand dover ethvert Baaben. — Du skal nu kæmpe med det Sværd, jeg her giver Dig, men viis ham dit eget!"

Ved Holmgangen traf Gunlog saa sit Sværd.

Rongegaven havde han hængende paa Armen i en Løffe.

Bærserken stirrede paa Sværdet og sagde: „Iffe frygter jeg det!“

Han dækkede sig iffe engang.

Han hug saa til Gunløg og fløvede næsten hele hans Skjold.

Gunløg hug til ham med Rongegaven. •

Det blev Bærserkens Banesaar.

Af denne Bedrift blev Gunløg meget berømt.

Om Baaren bad han Ethelred om Orlov.

Denne vilde gjerne beholde ham hos sig.

Men Gunløg kvad:

„Bidt om Land maa Kæmpen drage,

vidt om Land Bedrifter øve!

Erællen sidder dorff ved Arnen,

Rivet vil den Kjække prove!

Naar engang jeg saa paa Island

sidder ved min Hustrus Side

mindes jeg ved Vinterilden

Rongerne, jeg gjæsted vide!“

Rongen forærede ham saa en kostbar Guldring og bad ham komme tilbage til Høsten.

11.

Gunløg i Irland.

Gunløg seilede nu med nogle Kjobmænd til Irland, hvor Sigtrng Silkeslæg nylig havde bestegget Thronen.

Han landede ved Dublin.

Han gik for Kongen og sagde: „Jeg bringer Eder et Kvæde!“

Kongen udbrød glad: „Der har endnu aldrig No-gen bragt mig et Kvæde!“

Gunløg kvad saa et Drapa, der begyndte:

„Hvem jeg hædre vil,
Drd jeg har dertil!“

Han sluttede:

„Endt er, høie Drot!
Kvædets stolte Gang.
Hørte sligt Du før?
Det er Drapaflang!“

Kongen takkede ham for Kvædet. Han kaldte sin Skatmester og spurgte ham, hvorledes han skulde lønne det.

„Hvad synes J, Herre?“ sagde denne.

„Hvorledes er det lønnet, naar jeg giver to Ruorrer?“

„Det er formeget, Herre! Andre Konger give gode Sværd eller Guldringe i Bragarløn!“

Kongen gav da Gunløg en ny Klædning af Skarlagen, en guldbræmmet Kjortel, en Kappe med herligt Skind og en kostbar Guldring.

Gunløg takkede ham for de prægtige Gaver.

Efter kort Tids Forløb seilede han bort.

12.

Gunløg paa Drakenørne.

Gunløg seilede saa til Drakenørne, hvor Sigurd Jarl Blodversjon regjerede.

Han bragte ham et mindre Kvæde, en Flok.

Jarlen gav ham en stor solvbeslagen Dye derfor og bad ham blive hos sig.

Han afflog det imidlertid og gik ombord hos nogle Kjøbmænd.

13.

Gunlog i Vestergotland.

Om Høsten kom han til Kongehelle i Vigen.
 Han fik sig en Veiveiser op til Vestergotland.
 Han tog til Skara, hvor den aldrende Sigurd
 Jarl regjerede.

Gunlog fremsagde en Flok for ham.
 Jarlen bad ham blive hos sig om Vinteren.
 Gunlog tog imod Tilbudet.

— Juleaften kom tolv Sendebud fra Erik Jarl i
 Norge, med Foræringer til Sigurd.

Jarlen modtog dem vel og gav dem Sæde hos
 Gunlog.

Der holdtes store Julegilder.

Goterne og Normændene tvistedes om, hvem af
 deres Jarler der var størst.

De toge Gunlog til Boldgiftsmand.

Hans Afgjorelse var saa snild, at begge Parter
 vare fornoiede dermed.

Han havde imidlertid ladet noget indflyde i sin
 Dom om Slaget ved Evolder, der i hoi Grad be-
 hagede Erik Jarls Mænd.

Da disse derfor efter Julen kom tilbage til Grif med Foræringer fra Sigurd fortalte de ham den Hæder, Gunløg havde vist ham.

Grif udlod sig da med, at hvis Gunløg kom til ham igjen skulde han have frit Ophold.

Det spurgte Gunløg.

Gunløg fik siden en Beiviser af Sigurd Jarl til det egentlige Sverrig.

14.

Gunløg i det egentlige Sverrig.

Olaf, en Søn af Grif Seiersfæl og Sigrid den Storraadige, regjerede dengang over det egentlige Sverrig. Det var en mægtig og berømt Konge.

Gunløg kom til Upsal, da Vaarthinget holdtes.

Der opholdt sig dengang en Islænder ved Ravn Ravn hos Olaf. Han var en Søn af den rige Goddordsmand Dnuud paa Mosfjeld, syd for Borg. Det var en stor, stærk og anselig Mand, en god Skjald.

Gunløg gik for Olaf.

Olaf spurgte, hvem han var.

Han sagde, han var en Islænder.

Kongen vendte sig da til Ravn og spurgte ham om Gunløg.

Denne sagde: „Han er af god Væt og selv den dygtigste Mand!”

„Lad ham da sætte sig hos Dig!” sagde Kongen.

Gunløg tog til Orde: „Jeg har digtet et Kvæde til Eder, Herre, som jeg ønskede, I vilde høre!”

Kongen svarede, han ikke havde Leilighed dertil nu.

Gunløg satte sig saa ved Ravn.

De fortalte hinanden om deres Reiser.

Ravn var om Sommeren dragen fra Island til Norge og i Begyndelsen af Vinteren derfra herhid.

De bleve snart Venner.

— En Dag, da Thinget var forbi, sagde Gunløg til Kongen: „Nu vilde jeg gjerne Herre, I skulde høre mit Kvæde!”

„Velan!” svarede Kongen.

„Jeg har ogsaa digtet et Kvæde til Eder” — sagde Ravn — „som jeg da ogsaa vil fremsige!”

„Ogsaa det!” svarer Kongen.

„Men mit først!” udbryder Gunløg.

„Jeg er først kommen hid!” siger Ravn.

„Naar kom vore Fædre sammen” — udbryder Gunløg — „og min efter din! Ikke heller skal jeg følge Dig!”

„Lad Kongen raade!” sagde Ravn.

Kongen sagde da: „Gunlog skal kvæde først, han vilde blive mest opbragt, fik han ikke sin Billie!”

Gunlog kvad da et Drapa.

Olaf vendte sig til Ravn, da det var endt: „Hvorledes synes Du om dette Kvæde?”

„Godt, Herre! Det er et storartet Kvæde men noget haardt som Gunlog selv!”

„Nu skal Du fremsige dit, Ravn!” sagde Kongen. Ravn gjorde det.

„Hvad synes Du om det, Gunlog?” sagde Kongen.

„Godt, Herre!” Det er et fagert Kvæde men noget hverdags som Ravn selv!”

„Hvorfor” — vedblev han — „digter Du kun en Flos om Kongen, Ravn? Lykkes han Dig ikke en Drapa værd?”

Ravn svarer: „Lad os ikke tale videre derom! Vi kunne en anden Gang atter tage fat derpaa!”

Kort efter bad Ravn Kongen om Orlov.

Da han var færdig til at rejse, sagde han til Gunlog: „Det skal nu være ude med vort Benskab, siden Du vilde gøre mig til Skamme for Kongen! Engang skal jeg tilføie Dig ikke mindre Bænere end Du vilde tilføiet mig!”

„Ikke ændser jeg dine Trudsler!” svarede Gunlog. „Aldrig skulle vi mødes, og jeg vige for Dig!”

Med gode Gaver fra Kong Olaf seilede Ravn saa til Trondhjem og derafra om Sommeren tilbage til Island.

15.

Ravn fæster Helga den Fagre.

Ravns Frænder og Venner modtog ham med Glæde. Om Vinteren var han hjemme hos sin Fader paa Mosfjeld.

Om Sommeren drog han til Althinget.

Hans Søstersøn og Ven, Skapte, var da Lovmand paa Island.

Ravn sagde til ham: „Jeg vil beile til Thorsten Egilssøns Datter, Helga den Fagre, og beder om din Hjælp dertil!“

Skapte svarer: „Er hun ikke endnu Gunlogs Fæstemø?“

Ravn siger: „Er ikke den Tid, hvori hun skulde vente paa ham, udloben? — Gunlogs Overmod er ogsaa for stort til at han skulde mindes hende eller sit Løfte!“

Ravn og Skapte gik da med mange Mænd til Thorstens Bod.

Skapte fremførte deres Grinde.

Thorsten svarer: „Hun er endnu Gunlogs Fæstemø!
Og jeg vil holde vor Aftale i Et og Alt!“

Skapte siger: „Gre ikke de bestemte tre Vintre
forbi!“

„Jo!“ — svarer Thorsten — „Men han kan komme
tilbage endnu i Sommer.“

Skapte siger: „Men naar han nu ikke gjør det!“

„Saa kunne vi altid tales ved!“ svarer Thorsten.

Gunlog kom ikke.

Næste Sommer gik Ravn og Skapte atter paa
Althinget til Thorsten.

Thorsten siger: „Jeg vilde nodig, at min Datter
skulde forvolde Splid! Jeg vil først tale med Illuge!“

Han gik saa til denne.

„Lykkes jeg Dig ikke løst fra alle Forpligtelser
mod din Søn, Gunlog!“ sagde han.

„Bisælig!“ siger Illuge. „Jeg kan Intet gjøre,
jeg kjender ei Gunlogs Omstændigheder!“

Der blev da bestemt, at Ravn skulde holde Bryllup med Helga paa Borg i Begyndelsen af Vinteren, hvis Gunlog ikke kom tilbage om Sommeren.

Den ene Uge forløb efter den anden. Gunlog
kom ikke.

Helga saae med Sorg sit Giftermaal imøde.

16.

Gunløg kommer forsilde hjem.

Samme Sommer som Ravn drog tilbage til Island reiste Gunløg med gode Gaver fra Kong Olaf den Svenske igjen til England.

Han opholdt sig om Vinteren hos Ethelred som hans Hirdmand i megen Anseelse.

Kong Knud den Store, der nylig havde bestreget den danske Throne, truede bestandigt England, hvor Heming, en Broder til Sigvald Jarl, herskede over det Rige, Knuds Fader, Svend Tveskæg, havde erobret der.

Om Sommeren bad Gunløg Kong Ethelred om Orlov.

Kongen svarede, det sømmede sig ikke for hans Hirdmand at forlade ham nu, Alfred truede.

Efter næste Midsommer lod Kongen dog Gunløg reise, da de Danske ikke kom.

Gunløg tog til Glade.

Erik Jarl modtog ham vel og bad ham blive hos sig.

Gunløg takkede Jarlen for Tilbudet men sagde, han maatte til Island for at hjemføre sin Fæsteme.

Han gif saa ombord hos Halfred Vanraadessjald, der var den sidste Islandsfarer, som var tilbage i Norge, da det alt var leden langt ud paa Sommeren.

Halfred spurgte Gunløg, om han havde hørt, at Ravn havde beilet til Helga den Fagre.

Gunløg sagde: „Ja, loseligt!“

Han kvad:

„Sjald den onde, sorte Ravn
min hvide Due ta'er i Favn,
det vorder ham ei Gammen;
thi mindes vil den ranke Maar,
at vi paa Borg i Ungdomsaar
har leget Tavl tilfammen!“

Gunløg landede ved Vinterens Begyndelse i Graunhavn ved Melrakkaslette.

Der paa Sletten var en Bondeson ved Ravn Thord.

Han brødes med Rjebmændene.

Man fik ogsaa Gunløg til at brydes med ham.

Forgjæves paakaldte Thord Thor, Gunløg slog begge Fodderne fra ham.

Gunløgs ene Fod gif imidlertid af Led, og han faldt ogsaa.

Thord udbrod da: „Det kan h ende, at det ikke gaaer Dig bedre ved en anden Leilighed, naar Ravn Onndsson hjemf rer Helga den F vre!“

Gunl g svarede ikke.

Hans F d blev forbunden og trukken i Led.

— Han kom med H lfred til Gilsbakke den Aften, de sad ved Bryllupsgildet p  Borg.

Gunl g vilde strax ride derved.

Illuge og alle Andre raadede ham derfra.

Gunl g vilde ikke lade sig sige.

Hans F d var imidlertid i en saadan Tilstand, at han ikke kunde gj re det.

H lfred red hjem til sit.

17.

Ravn holder Bryllup med Helga den F vre og hjemf rer hende.

Brylluppet stod da p  Borg.

Bruden var meget bedrovet, hun t nkte p  Gunl g.

Ravn drog derp a hjem til Mosfjeld med hende.

— Kort efter lod Ravn en Morgen tidlig ilde i Sovne.

Da han vaagnede, sagde han: „Jeg dr mte, jeg laa

paa mit Leie i dine Arme svømmende i mit Blod.
Det varsler mit Drab!"

Helga svarede: „Det skulde jeg ikke græde over!
Ild har Du sveget mig! — Gunlog maa være kommen
tilbage!"

Hun græd da meget.

Kort efter spurgtes Gunlogs Hjemkomst.

Helga blev da saa uomgjængelig mod Ravn, at
han ikke kunde holde hende hjemme men maatte drage
tilbage med hende til Borg.

18.

Gunlog og Helge træffes paa Skaano.

Om Vinteren efter Jul blev Illuge den Svarte
og hans Sonner budne til et Bryllup paa Gaarden
Skaano hos Hungerdes Frænde Thorkel, som holdt
hendes Bryllup der med Sverting.

Illuge gjorde sig færdig til at reise.

Gunlog sad uvirksom.

Illuge gik da hen til ham og spurgte, hvorfor
han ikke lavede sig til.

Gunlog svarede, han vilde blive hjemme.

„Iffe skal Du det, min Son!“ sagde Illuge:
 „Sorg ikke for en Kvindes Skyld! Lad som Ingen=
 ting! Det vil aldrig skorte Dig paa Kvinder!“

Gunlog drog da med Faderen.

Ved Brylluppet fik Illuge og hans Sonner Plads
 i det ene Højsæde, Thorsten, Ravn og Brudgommen
 ligeoverfor i det andet, Kvinderne sad paa den op=
 høiede Dværbank, Helga den Fagre hos Bruden.

Helgas Døie hvilede ofte hjærtigt paa Gunlog.

Gunlog var iført den prægtige Klædning, Irlands
 Konge, Sigtryg Silkefæg, havde foræret ham. Han
 overgik alle Andre.

Der herskede liden Lystighed.

Da man lavede sig til at tage bort, nærmede
 Gunlog sig Helga.

De taledes længe sammen.

Gunlog kvad:

„Med Sorgen under Hjeldes Tag
 for Gunlog svinder hver en Dag! —

Alt, uddød er i Skjaldens Bryst
 al Drom, alt Haab om Livets Lyst!

Var hvad tilforn hans Drømtunge,
 end hvadfere den nu maa sjanget!

Paa sorte Vinger iled Ravn
og tog min Due i sin Favn

som Thiasse i sin Drnekflo
med Idun fløi til Jattebo.

Vel blegne maa din Elsters Kinder,
Du deiligste blandt Jordens Kvinder!

En Idun Du i Fjeldes Lø
mig Vbler gav fra Livets Træ.

Nu staaer alene jeg tilbage.
Vel maa jeg sørge, maa jeg flage!"

Han gav hende den herlige Kappe han havde
faaet af den engelske Kong Ethelred, idet han kvad:

„Lad denne Skrud, min unge Mø,
din hulde Skabning smykke,
som aldrig jeg paa Verdens D
op til mit Bryst skal trykke!"

Hun takkede ham inderligt for Gaven.

Gunløg gik ud i Hjemmemarken.

Der stode mange Heste.

Gunløg sprang op paa en af dem og satte affled.

Ravn stod i Nærheden.

Han maatte springe til Side.

Gunløg raabte: „Du har Intet at frygte denne-gang! Men Du veed, hvad Du har fortjent!“

Ravn siger: „Ikke sommer det sig at yppe Strid for en Kvinde! Der er nok af dem! I Syden findes Mangen skjønnere end Helga!“

Gunløg svarer: „Kan være! Men ikke tyffes det mig!“

Illuge og Thorsten løbe til for at forhindre Strid.
Man red hjem.

Efter at Helga var truffet sammen med Gunløg, havde Ravn ikke Godt af hende.

19.

Gunløg kæmper med Ravn paa Althinget.

En Dag næste Sommer paa Althinget, da alle Rettergangsagerne vare endte, traadte Gunløg Drms-tunge frem paa Lovbjerget og spurgte: „Er Ravn Dmundsøn tilstede?“

„Ja!“ svarede Ravn.

„Du har taget min Fæstems fra mig!“ vedblev Gunløg. „Derfor æfter jeg Dig til Holmgang om tre Nætter her paa Dgeraaholm.“

Ravn svarede: „Jeg er rede!“

Begges Frænder syntes ilde derom.

Isluge ledsagede sin Son med mange Mænd til Holmen.

Onund, Skapte og andre Frænder fulgte Ravn.

Da Gunløg gik ud paa Holmen, kvad han:

„Snart skal Gunløg paa Althingets D
vove en Dyst for sin elskede Mø!“

Ravn kvad:

„Falder jeg end i dette Mode,
spørge skal Helga, at tappert jeg døde!“

Gunløgs Broder Hermund holdt Skjoldet for Gunløg, Everting for Ravn.

Den, som blev saaret, skulde løse sig af Holmen med tre Mark Sølv.

Ravn havde som den Udæskede det første Hug.

Han hug i Gunløgs Skjold foroven.

Hans Sværd brast itu under Hjaltet.

Spidsen deraf sprang tilbage fra Skjoldet op paa Gunløgs Kind og saarede ham let.

Begges Frænder og mange andre Mænd løbe nu imellem dem.

Gunløg sagde: „Jeg erklærer Ravn for overvunden, han er afvæbnet!“

Ravn udbrod: „Og jeg erklærer Dig for overvunden, Du er saaret!“

Gunløg vilde saa, forbittret, fortsætte Kampen.

Men Illuge sagde, det skulde være nok for den Gang.

Gunløg sagde: „Gid Ravn og jeg da mødes en Gang hvor Du er for langt borte til at skille os ad!“

Begge Parter gik hjem til deres Boder.

Næste Dag blev det forbudt ved Lov at gaae paa Holm.

— En Morgen gik Gunløg og Hermund til Døgeraa for at toe sig.

Paa den anden Side af Aaen gik endel Kvinder, deriblandt Helga den Fagre.

Hermund sagde til Gunløg: „Ser Du din Veninde Helga paa den anden Side Aaen?“

De gik saa over Aaen.

Gunløg og Helga talte sammen.

Gunløg og Hermund gik igjen tilbage.

Helga stod og stirrede længe efter Gunløg.

Thinget endtes.

Man red hjem.

20.

Ravn tilbyder Gunløg en ny Tvekamp.

En Morgen, da Gunløg vaagnede hjemme paa Gilsbakke i den luffede Seng indenfor Bænken, vare alle de Andre i Huset alt staaede op.

Tolv fuldbevæbnede Mænd kom ind.

Det var Ravn.

Gunløg sprang op og greb sine Vaaben.

Ravn sagde: „Der er ingen Fare! — Men i Sommer paa Althinget fandt Du, at vort Mellemværende ikke blev afgjort. Lad os da drage til Norge i Sommer og kæmpe. Jeg har ingen Glæde af Helga! En af os maa falde!“

Gunløg svarede: „Det er et mandigt Tilbud, som jeg gjerne modtager! — Tag tiltakke hos os!“

Ravn afflog at blive.

— Begges Frænder vare meget misfornøiede hermed.

21.

Gunlog og Ravn dræbe hinanden udenlands.

Ravn seilede med sine to Fætttere Grim og Olaf til Norge. Han opholdt sig om Vinteren og næste Sommer og Vinter i Lifanger i Throndhjem uden at høre Noget til Gunlog.

Gunlog og Thorkel Svarte gik tilføes med Halfred Banraadskjald. De vare blevene meget fildigt færdige. De kom kort før Vinterens Begyndelse til Orkenøerne. Gunlog blev der om Vinteren i stor Anseelse. Om Foraaret drog Gunlog i Leding med Jarlen til Syderøerne og Skotlandssjørdene. De holdt mange Slag, hvori Gunlog bestandigt udmærkede sig. Da Jarlen tidligt om Sommeren vendte tilbage, gik Gunlog ombord hos nogle Rjømænd og seilede til Norge. Han tilbragte Vinteren hos Erik Jarl paa Glade. Jarlen havde spurgt alt hvad der var forefaldet mellem Gunlog og Ravn, og forbød Gunlog at kæmpe i hans Rige. Gunlog svarede, han havde jo at befale. Han var temmelig indesluttet. — Om Foraaret gik han en Dag ud med Thorkel Svarte. Paa en Slette et Stykke Wei fra Gaarden stode endel Mænd i Kreds om to,

der fægtede. Den ene forestillede Ravn, den anden Gunlog. De Omfringstaaende sagde, Jøslænderne huggede smaat og vare sene til at mindes deres Ord. Gunlog gif taus bort. — Kort efter sagde han til Jarlen, at han ikke længer vilde taale hans Hirdmænds Spot og bad ham om Bevisere. Jarlen, der havde erfaret at Ravn var draget østerpaa, gav ham to. Gunlog red da selv syvende fra Glade.

Han kom om Aftenen til Throndhjem.

Ravn var selvsemt reist derfra om Morgen.

Gunlog reiste saa videre til Bærdalen.

Han kom stedse om Aftenen til det Sted, hvor Ravn havde tilbragt Natten.

Han naaede den øverste Gaard i Dalen.

Ravn havde forladt den om Morgen.

Gunlog reiste videre strax om Natten.

I Dagbrækningen fik han Die paa Ravn.

Ravn standsede paa et lidet Næs i en Sø.

Da Gunlog kom ham nær, sagde han: „Det var vel, vi endelig traf hinanden!“

Ravn svarede! „Han vilde ikke laste det!“

Han spurgte saa Gunlog, om de skulde kæmpe alene eller deres Stalbrodre med.

Ravns Fættene Grim og Olaf sagde, de vilde ikke staae som Tilskuere.

Thorkel den Svarte var af samme Mening.

Striden begyndte.

Grim og Olaf angreb Gunløg.

Han dræbte dem uden at blive saaret.

Ravn fældede imidlertid Thorkel den Svarte.

Alle Gunløgs og Ravens ledsagere faldt.

Gunløg og Ravn stode da ene tilbage.

De anfaldt saa hinanden med vældige Hug.

Gunløg kæmpede med Sværdet, Ethelred havde givet ham.

Han afhug omsider Ravens ene Fod.

Denne hoppede hen til en Træstub og støttede Stumpen paa den.

Da sagde Gunløg: „Du er ikke længere kampdygtig, jeg vil ei stride med Dig, lemlæstede Mand!“

Ravn svarer: „Det er sandt, at det er gaaet tilbage for mig! Men endnu kunde jeg fortsætte Kampen, fik jeg Noget at drikke!“

Gunløg siger: „Evig mig ikke, saa vil jeg bringe Dig Vand i min Hjelms!“

Gunløg gif saa hen til en Bæk, fyldte sin Hjelms med Vand og rakte Ravn den.

Denne tog imod den med sin venstre Haand, men hug i det samme med den høire Gunløg et stort Saar i Hovedet.

„Gode Ild! Du mig nu!“ — sagde Gunløg — „umandigt har Du handlet mod den, der troede Dig!“

„Sandt er det!“ svarede Ravn. Men jeg kunde ikke unde Dig Helga den Favres Favntag!

De stredes saa atter med megen Hefstighed.

Gunløg hug tilsidst Ravn Banesaar.

Jarlens to Veivisere, der havde været Tilskuere ved Kampen, gik nu til og forbandt Gunløgs Hoved.

Han kvad imidlertid:

„Foran er Ravn alt

dragen til Freia.

Gunløg ham følger —

Bunden er stor.

Grædende sidder

efter os Helga.

Stærk er din Magt, o

Freia, paa Jord!”

Veiviserne begrove de Døde.

De satte derpaa Gunløg paa hans Hest og førte ham ned til Trondhjem.

Han laa der i tre Nætter og blev betjent af Præsten.

Saa døde han og begravedes ved Kirken.

Alle beklagede meget de to Islænderes sorgelige Skjebne.

22.

Illuge og Hermund hevne Gunløgs Drab.

Om Sommeren forend Gunløgs og Ravens Død spurgtes til Jøland, drømte Illuge, at Gunløg stod blodende for ham og fortalte ham sit Drab.

Samme Nat drømte Dnund det Samme om Raven.

— Næste Sommer paa Althinget sagde Illuge til Dnund paa Lovbjerget: „Hvad Bøder vil Du give mig for Gunløg, som din Søn sveg?“

„Ingen!“ svarede Dnund. „Jeg har lidt ligesaa-meget som Du!“

„Det vil Du komme til at fortryde!“ svarede Illuge.

— Om Sommeren efter Thinget var Illuge stedse meget bedrovet.

— Om Høsten red han en Dag hjemmefra med tredive Mænd.

Han kom tidlig om Morgenens til Mosfjeld.

Dnund og hans Sonner undkom.

To af hans Frænder bleve imidlertid grebne, den ene lod Illuge dræbe, den anden fodhugge.

Derefter red Illuge hjem.

Han gav ikke Dnund Dpreisning herfor.

— Hermund kunde ikke glemme sin Broder Gunløg's Død.

Han ansaae den endnu ikke for tilstrækkelig hevnet.

Han red om Fjoraaret op til Hrutafjord, hvor Dnunds Broder'son Ravn opholdt sig med sit Skib.

Denne var gaaet iland med mange Mænd.

Hermund red hen til ham, gjennemborede ham med sit Spyd og red sporenstreg's bort.

Ravn's Stalbrodre stode bestyrkede.

Seller ikke for dette Drab blev der givet Bøder.

23.

Helga den Fævres Død.

Thorsten Egil'sson giftede efter nogen Tids Forløb Helga med en Mand i Hraundalen ved Navn Thorkel Hælfel'sson.

Det var en tapper og rig Mand, en god Skjald.

Han avlede adskillige Børn med hende.

Hun kunde dog aldrig glemme Gunløg.

Hendes største Glæde bestod i at fremtage Ethelred'skappen, Gunløg havde givet hende paa Skaans,

og brede den ud for sig. Hun sad saa og stirrede paa den.

— Engang kom der en stor Sot paa Thorkel Halkelsøns Gaard.

Dgsaa Helga blev angreben af den. Hun holdt sig dog oven Senge.

En Løverdagasten sad hun med sit Hoved paa sin Husbonds Ekjød.

Hun lod Gmlogs Kappe tage frem.

Hun reiste sig, bredte Kappen ud for sig og stirrede en Stund paa den.

Derpaa sank hun død tilbage i sin Mands Favn.

Thorkel kvad da:

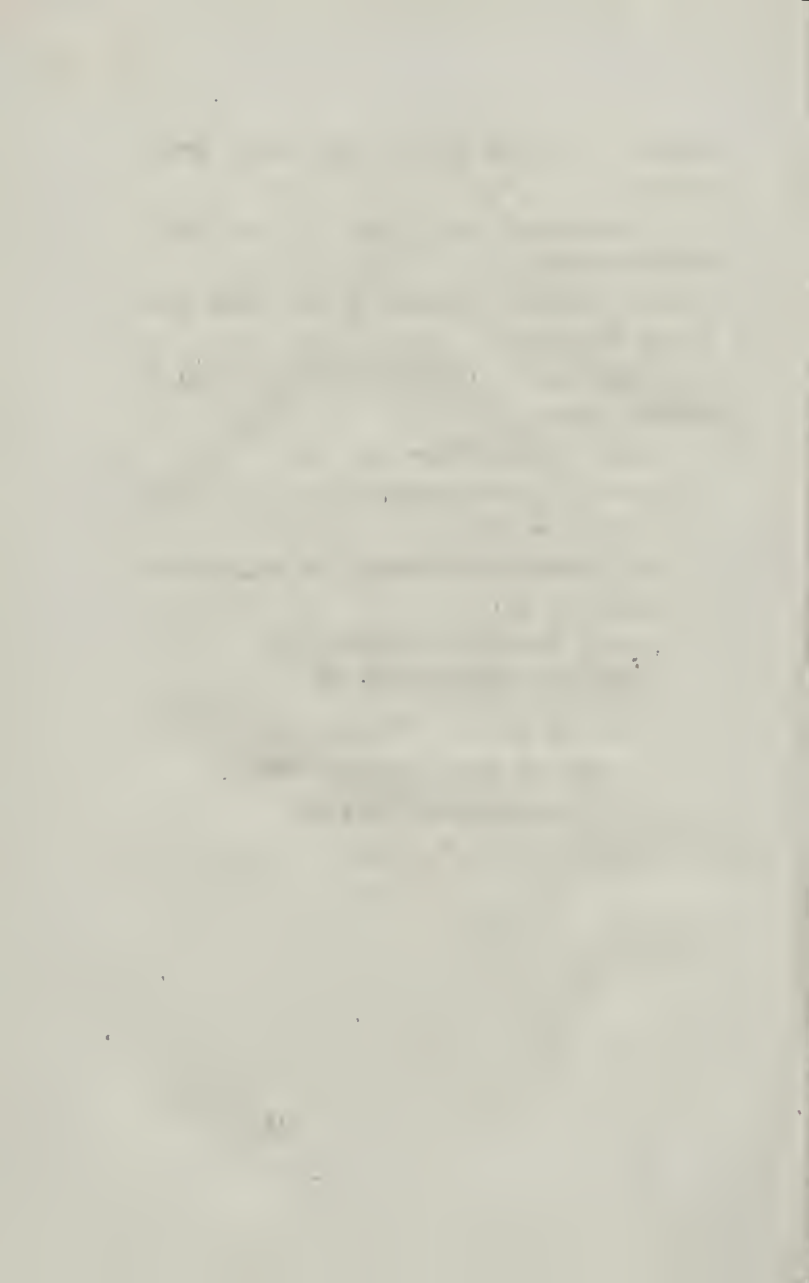
Helga slumred ved Thorkels Bryst,

Helga var Thorkel Livets Lyst.

Dog jeg troer, at i Thorkels Arm
drømte hun sig ved Gmlogs Barm."

— Helgas Lig blev fort til Kirke.

— Hendes Død vakte almindelig Sorg.

IV.

Thorsten Stanghug.

En Mand ved Navn Thorarin boede i Sunnudal i den østlige Del af Island. Han var gammel og kunde næsten ikke se mere. Han var temmelig fattig, men eiede en stor Mængde Baaben. Han havde været en stor Viking i sine yngre Dage og var endnu ikke til at spøge med trods sin Alder.

Han havde en Son, der hed Thorsten. Han var stor og stærk, men sagtnodig. Han bestred Gaardens Drift hos sin Fader med saadan Dygtighed, at tre Andre ikke vilde have gjort det bedre.

Fader og Son eiede Stodheste og tjente især ved at sælge unge Rideheste, som de altid havde gode og modige.

Paa Gaarden Hof ikke langt fra Sunnudal boede den rige og mægtige Hovding Bjarne, kaldet Drabsbjarne.

En Mand ved Navn Thord passede Heste for ham. Denne var meget overmodig af at tjene en saadan Hovding.

— Thorsten og Thord bleve en Sommer enige om at foranstalte en Kamp mellem unge Heste.

Da den gik for sig, bed Thords Hest daarligere fra sig end Thorstens.

Thord slog da Thorstens Hest stærkt paa Snuden. Thorsten gav saa Thords et endnu stærkere Slag. Den løb.

Der blev saa en stærk Raaben.

Da hug Thord Thorsten med Hestestangen. Den ramte Thorstens ene Dienbryn. Det slængedes og faldt ned over hans Dic.

Han skar en Igl af sin Skjorte og bandt det op.

Han lod som Intet var forefaldet og bad at skjule det for Faderen.

I Koft hos Bjarne vare to Brødre, Thorhal og Thorvald, der sladdrede om Alt hvad de horte i Herredet. De skumlede over dette og gave Thorsten Dgenavnet Stanghug.

— Vinteren efter, kort før Jul stod Thorsten tidlig op i Sunnudal, bragte Hø ind og lagde sig derpaa paa en Bænk.

Hans Fader kom ind og spurgte: „Hvorfor er Du saa tidlig paa Benene, min Søn?“

Thorsten svarede: „Det forekommer mig, at her er Saa at vælge imellem til det som skal gøres.“

„Har Du ikke Smerter i Hovedet, min Søn?“ spurgte den Gamle videre.

„Ikke mærker jeg det“ — svarede Sonnen.

„Hvad kan Du fortælle mig om Hestekampen i Sommer! — Blev Du ikke slaaet som en Hund?“

„Det tykkes mig ingen Ure at kalde det hellere Slag end Baadesgjerning.“

„Jeg troede ikke, jeg havde en feig Søn.“

„Tal kun det herom, Du ikke senere vil komme til at fortryde.“

„Herom vil jeg ikke kunne bruge saa store Ord som mit Sind er til.“ sagde Thorarin.

Nu stod Thorsten op, tog sine Baaben og gik hjemmefra.

Han gik til Bjarnes Hestestald.

Thord var der.

Thorsten sagde til ham: „Jeg ønskede at vide, gode Thord, om det var af Baade Du slog mig ved Hestekampen i Sommer eller med Billie.“

Thord svarede: „Derfor Du har to Munde kan Du med den ene kalde det Baadesgjerning, hvis Du

vil, og med den anden Alvor. Det er nu de Boder, som Du vil faae af mig derfor!"

Thorsten gjenmælede: „Vær da beredt paa, at det kan hændes sig, at jeg ikke oftere kræver Dig derfor!"

Han løb derpaa imod ham og gav ham Banehug.

Han gik saa til Hof.

En Tjenestepige stod udenfor.

Til hende sagde han: „Sig Bjarne, at Kvæg har stanget Thord ved Hestestalden og at han vil vente ham til han kommer did!"

„Gaa hjem." sagde hun. „Jeg skal fortælle ham det ved Leilighed."

Thorsten drog saa hjem.

Pigen gik til sit Arbejde.

Bjarne stod op om Morgenens.

Da han var kommen tilbords, spurgte han efter Thord.

Man svarede, han var taget hen til Hestene.

Bjarne sagde: „Jeg troer, han vilde være kommen hjem igjen, dersom han ikke var kommen Noget til."

Da sagde den Pige, Thorsten havde talt med: „Sandt er det, som ofte bliver sagt om os Kvinder, at vi have ringe Vid. Thorsten Stanghug kom her i Morges og sagde, at Kvæg havde stanget Thord saaledes at han ikke vilde være istand til at hjælpe sig

selv. Men jeg vilde ikke vække Dig dengang. Siden har jeg glemt det."

Bjarne stod da op fra Bordet, gif hen til Hestestalden og fandt Thord dræbt.

Han anlagde saa Sag imod Thorsten.

Denne blev erklæret fredløs.

Han blev dog hjemme i Sunnudal og drev Gæaarden for sin Fader.

Bjarne lod det gaac hen.

— Om Efteraaret sad man paa Hof og sved Hoveder af slagtede Gaar.

Bjarne var ude og horte paa Folkenes Samtale.

Brodrerne, der vare i Kost hos ham, toge til Orde: „Vi havde ikke troet, da vi toge i Kost hos Drabsbjarne, at vi vilde komme til at svide Lammehoveder her, medens Thorsten, som han har faaet erklæret fredløs, svider Bedehoveder i Sunnudal. Men de fleste blive forsagte, naar en Ulykke hænder dem. Og ikke vide vi, naar han vil afsværte denne Plet paa sin Ansæelse.

En Mand svarede: „Det er værre at have sagt dette end at have tiet. En Trolld maa have lagt Eder de Ord paa Tungen. Vi troe, at Bjarne ikke nærmer at berøve den blinde Gamle og de andre Uforsørgede i Sunnudal deres Støtte. Undres skulde jeg forresten, om I ofte sved Lammehoveder her!"

Det mærkedes ikke paa Bjarne, at han havde hørt dette.

Næste Morgen vækkede han Brodrene og bad dem ride til Sunnudal og bringe sig Thorstens Hoved til Kloffen ni. „J tykkes mig bedst skikkede til at afvælte den Plet paa min Anseelse, naar jeg selv ikke har Kraft dertil!“ sagde han.

De syntes nu, de havde talt Formeget.

De toge dog til Sunnudal.

Thorsten stod i Døren og hvæssede et kort Sværd.

Han spurgde dem, hvorhen de agtede sig.

De svarede, de skulde søge efter Heste.

Thorsten sagde: „Dem behøve J ikke at søge længe efter, de ere her ved Gjerdet.“

„Det er dog ikke vist, at vi finde dem“ — sagde Brodrene — „hvis Du ikke nærmere viser os hen til dem.“

Thorsten gik saa ud.

Da de havde tilbagelagt et Stykke Vej, løftede Thorvald sin Dø og styrtede ind paa Thorsten.

Denne stødte til ham med Haanden, saa han faldt omfuld, og gjennemborede ham saa med sit Sværd.

Thorvald vilde saa hugge til ham, men fik Brodrenes Skjebne.

Derpaa bandt Thorsten begge Ligene op paa He-

stene, lagde Tømmerne op paa Halsen af dem og drev dem hen paa Beien.

De gif saa hjem til Hof.

Tjenestekarle vare udenfor.

De gif ind og sagde til Bjarne, at Thorhal og Thorvald vare komne hjem og havde ikke rejst omsonst.

Bjarne gif da ud og saae hvad der var sket.

Han sagde Intet.

— En Aften efter Jul begyndte hans Kone, Nanveig, i Sengen: „Hvad troer Du, Bjarne, man nu taler mest om her i Herredet?“

„Det veed jeg ikke.“ svarede Bjarne. „Mig synes Manges Ord ikke værd at lægge Mærke til.“

„Man taler mest om“ — vedblev hun — „at man ikke tykkes at vide hvad Thorsten Stanghug kan gjøre som Du vil anse for fornødent at hevne. Han har nu dræbt tre af dine Fjolk. Og dine Thingmænd synes ikke at kunne vente sig synderlig Bistand af Dig, hvis det forbliver uhevet.“

Bjarne svarede: „Her maa man sande, at Ingen bliver flog af Andres Skade. Nu vil jeg lyde dine Ord. Thorsten har imidlertid Ingen dræbt uden Marsag.“

Om Morgenren vaagnede Nanveig, da Bjarne tog sit Skjold ned.

Hun spurgte ham, hvor han skulde hen.

Han svarede: „Nu skal det proves, hvem der gaaer af med Hren, Thorsten eller jeg.“

„Hvormange skulle ledsage Dig?“

„Ikke vil jeg oversalde ham med Overmagt. Jeg vil drage alene.“

„Bov Dig ikke alene mod denne Kæmpe!“

„Nu kan man sande, at det gaaer Dig som andre Kvinder, der græde det ene Dieblif over Det, som de det foregaaende eggede til. Jeg taaler ofte længe. at baade Du og Andre egge mig; men paa den anden Side nytter det ikke at søge at hindre mig, naar jeg vil Noget.“

Bjarne tog saa til Sunnidal.

Thorsten stod i Døren.

Bjarne sagde: „Du skal gaae til Tvekamp med mig idag paa Høien her paa Hjemmemarken.“

Thorsten svarede: „Jeg mangler Alt til at kæmpe med Dig. Jeg skal strax forlade Landet, naar Skibe gaae. Jeg kjender din Edelmødighed og veed, at Du vil skaffe min Fader Gaarden dreven, naar jeg forlader ham.“

„Det nytter ikke at undslaae Dig.“ gjennælede Bjarne.

„Du tillader mig dog først at tale med min Fader?“

„Bisfelig.“

Thorsten gik saa ind og fortalte den Gamle Sagen.

Denne sagde: „Enhver, der har fornærmet en mægtigere Mand i samme Herred, kan vente, at han ikke vil komme til at slide mange Skjorter. Men jeg kan ikke sørge over Dig, da det tykkes mig, at Du sandelig har gjort dit. Tag derfor dine Baaben og forsvær Dig saa hurtigt som muligt. Den Tid har været, da jeg ikke veg selv for en Kæmpe som Bjarne. Mig tykkes det ogsaa bedre at miste Dig end at have en feig Søn.“

Thorsten gik saa ud igjen.

Han gik derpaa hen til Høien med Bjarne.

Kampen begyndte.

Deres Skjolde bleve stærkt forhuggede.

Da de havde kæmpet meget længe, sagde Bjarne: „Jeg tørster nu. Jeg er ikke saa vant til Arbejdet som Du.

„Gaa da til Bækken“ — svarede Thorsten — „og drik.“

Bjarne gjorde det.

Han lagde Sværdet ned ved Siden af sig, medens han boiede sig og drak.

Thorsten tog det op, saa paa det og sagde: „Du har vist før havt bedre Sværd!“

Bjarne svarede Intet.

De gif saa atter op paa Høien.

De kæmpede igjen i nogen Tid.

Bjarne syntes, Thorsten besad større Baabensfærdighed og stod fastere end han havde ventet.

„Meget hænder mig idag!“ sagde han. „Løse ere nu mine Skotvinger.“

„Bind dem da.“ svarede Thorsten.

Bjarne boiede sig saa ned og bandt dem.

Thorsten gif ind.

Han bragte to Skjolde og et Sværd ud.

Han sagde til Bjarne: „Her er et Skjold og et Sværd, som min Fader sender Dig. Dette Sværd vil ikke være mere sløvt end det, Du hidtil forte. Jeg er heller ikke oplagt til at staae længere uden Dækning for dine Hug. Men gjerne vilde jeg nu holdt op med denne Veg, jeg frygter, din Lykke vil formaae mere end min Ulykke, og Enhver har sit Liv fjært.“

„Det hjælper Dig ikke at undslaae Dig“ — sagde Bjarne — „vi skulde endnu kæmpe.“

„Jeg vil ikke hugge først.“ sagde Thorsten.

Bjarne huggede saa Thorstens Skjold istykker.

Thorsten gjorde det Samme med Bjarnes.

„Det var et stort Hug!“ sagde Bjarne.

„Ikke var dit mindre!“ svarede Thorsten.

Bjarne vedblev: „Bedre bider nu dit Baaben end før!”

Thorsten svarer: „Jeg vilde gjerne spare mig en Ulykke, hvis jeg kunde. Jeg kæmper hange med Dig. Jeg vil endnu overlade hele Sagen til din Afgjørelse.”

Bjarne skulde da hugge til Thorsten.

Begge vare nu uden Dækning.

Da sagde Bjarne: „Dette er ikke lige Bytte at begaae en Misgjerning istedetfor at gjøre en god Gangst. Jeg antager mig fuldkommen erstattet for mine tre Husfolk ved Dig alene, hvis Du vil være mig tro.”

Thorsten svarede: „Der har idag tilbuddt sig Leilighed for mig til at svige Dig, da Du boiede Dig over Bækken og over dine Sko, hvis min onde Skjebne havde været større end din Ulykke — jeg vil ikke svige Dig!”

„Jeg ser, at Du er en sjelden Mand!” sagde Bjarne. Du maa tillade mig at gaae ind til din Fader og fortælle ham hvad jeg finder for Godt.”

„Gjør som Du vil” — svarede Thorsten — „men far dog varlig.

Bjarne gik saa ind og hen til den luffede Seng, hvori den Gamle laa.

„Hvad Nyt har Du at fortælle, Bjarne?“ spurgte denne.

„Din Søn's Død.“

„Forsvarede han sig noget?“

„Jeg troer, Ingen har været tappere end han.“

„Det er ikke underligt, at Du er vanskelig at modstaae, da Du nu overvandt min Søn.“

Da sagde Bjarne: „Jeg vil tilbyde Dig Ophold, paa Hof, Du skal der indtage Højsædet paa den lavere Bænk, saalænge Du lever, og jeg vil være Dig i Søn's Sted.“

„Jeg har intet at stole paa“ — svarede den Thorarin — „men den Dumme glædes ofte ved Løfter. Saaledes ere Eders, I Høvdingers, Løfter, naar I ville hufvule Folk efter slige Tildragelser, at man har No en Maaned, siden betragtes vi som Almisselemmer og saaledes glemmes sent vore Sorger. Imidlertid maa dog den Mand, som en sliq Mand som Du tilfiger Noget ved Haandslag, finde sig tilfreds dermed, hvorom Taler end er. Jeg vil derfor modtage dette Løfte af Dig. Kom da hid til mig i Aflukket. Jeg ryster af Alderdom og Svaghed, heller ikke er det umuligt, at min Søn's Død har taget paa mig.“

Bjarne gif da ind i Aflukket og tog den Gamles Haand.

Han bemærkede imidlertid, at han samlede efter et Sværd og vilde stifte efter ham.

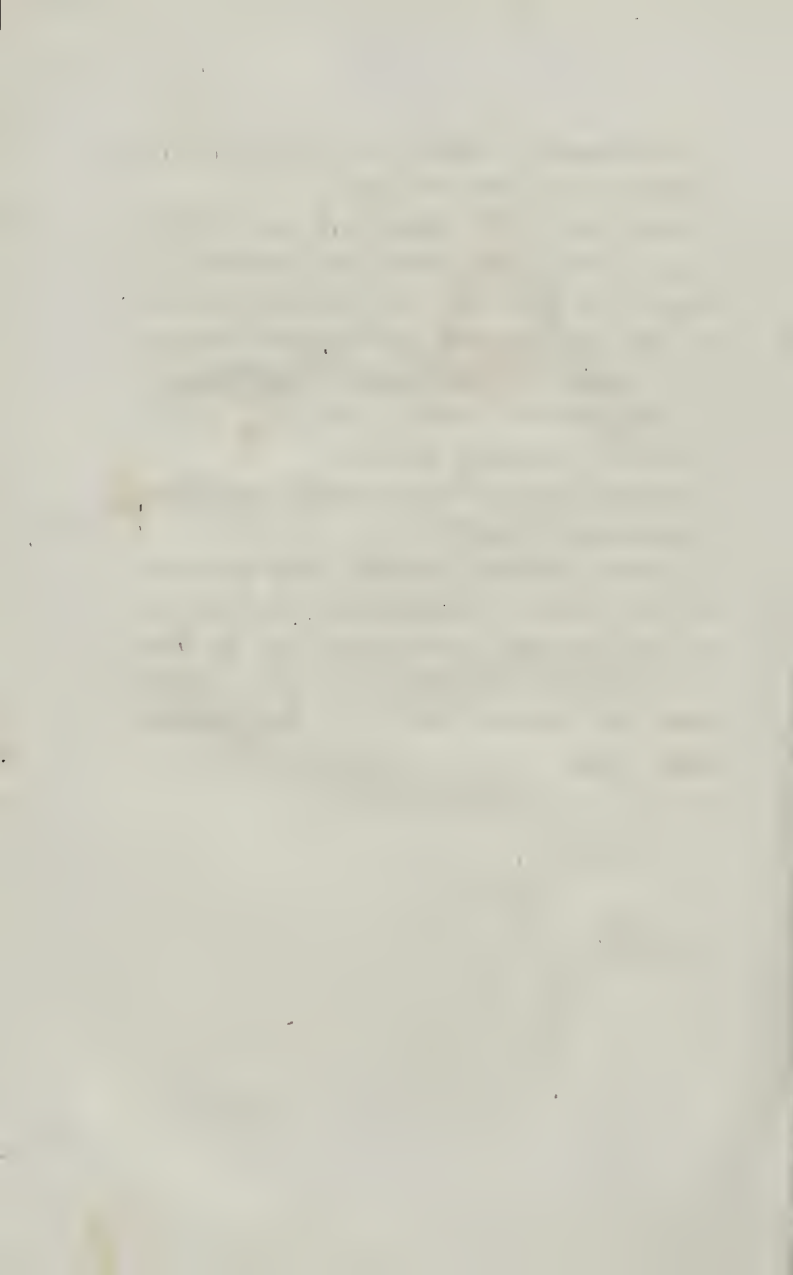
Han rykkede da strax Haanden til sig og udbød: „Du usle Gamle! Nu skal det gaae Dig efter Fortjeneste. Din Søn lever. Han skal drage hjem til mig. Men for Dig skulle Trælle arbejde, dog skal Du ikke komme til at mangle noget saalænge Du lever.“

Thorsten tog nu hjem med Bjarne.

Han var hos ham til sin Død.

Alle vare enige om, at han overgik næsten Alle i Høisindethed og Tapperhed.

Bjarne vedligeholdte sin Anseelse. Han blev vennefælere og sagtnodigere med Alderen. I sin sidste Levetid blev han meget troende. Han drog til Rom. Paa denne Reise døde han. Han ligger begravet i Valeri, ikke langt fra Rom. Han efterlod sig flere herlige Born.

V.

Hakon Hareksson.

1.

Hakon i Hjemmet.

Ofter i Bigen i Norge boede engang en Mand ved Navn Harek. Han eiede tolv Aulsgaarde foruden den Hovedgaard, paa hvilken han boede, havde en Mængde Skibe paa Soen, der gjorde Handelsreiser til alle Lande ved Østersøen, Tydskland, Island og England, og eiede som en Folge deraf mange Penge og Koftbarheder. Han holdt tre Hovedgilder hvert Aar ved Jul, Midvinters og Paaske. Han blev pris- set af Alle for medelst sin Ruundhaandethed.

Da han gif til sine Fædre, efterlod han alle sine Herligheder til sin eneste Søn Hakon, der var en smuk Mand med gode Anlæg.

Da han havde modtaget Arven, giftede han sig efter sine Frænders Raad med en brav, forstandig og sat Kvinde af anset Slægt.

Han var imidlertid meget ungdommelig ubesindig, thi

han vilde leve ligesaa pragtfuldt som hans Fader uden at besidde dennes Driftighed.

Hans Kone foreholdt ham det og sagde: „Hvad tænker Du paa! Det baader ikke dit Gods, om det end staaer paa gode Fodder, at Du ofrer det ud med begge Hænder og tænker mere paa Leg og Lystighed og daglige Gilder end at sørge for din Eiendom. Det er mit Raad, at Du afskaffer de tre Hovedgilder. Du er ingenlunde forpligtet til at holde dem efter din Fader.“

Hakon svarede: Han kunde ikke bringe det over sit Hjerte at vanslægte saaledes fra sin Fader og opgive hans pragtfulde Levemaade.

„Du maa da raade!“ sagde Hustruen. „Men om et Aar skal jeg sige Dig, hvad Du har ødt.“

Han levede saa som før, og vedligeholdte derved sin Vennefælskab og Berømmelse men ikke sit Gods.

Efter et Aars Forlob spurgte hans Kone ham, hvad han troede om sit Gods.

Han svarede, han ikke havde meget at sige derom.

„Da kan jeg sige Dig“ — sagde hun — „at alle de Handelsfibe, din Fader efterlod Dig ere borte!“

Hakon svarede: Det skulde ikke hindre ham.

Der forlob nu atter et Aar.

Da sagde Konen, at alle de tolv Avlsgaarde vare

gaaede i Lobet, og at det var nødvendigt, om end
 skulde, at formindste Gilderne.

Hakon svarede: Det kunde endnu vel gaae. „Vi
 eie jo uhyre Kjøstbarheder baade af din Medgift og
 min Arv.“

„Bliver Du saaledes ved“ — sagde Konen — „er
 hele Formuen forbi om et Aar.“

Hakon vedblev dog.

Da Tiden til Paaaskegildet kom, sagde Hakon til
 sin Kone, at han vilde anvende Alt paa dette Gilde.

Konen syntes ikke godt derom, men gjorde dog af
 Kjærlighed til ham som han vilde.

Bed dette Gilde, der var saa prægtigt som muligt,
 var der da saa mange Gjæster, som der aldrig havde
 været ved noget andet.

Den sidste Gildeaften blev der drukket til langt
 ud paa Natten.

Gjæsterne gik berusede til Sengs.

Hakon sov i en lukket Seng.

Da hans Kone kom i Seng til ham, sagde han:
 „Du fortjener visseelig min Kjærlighed, saa blid som
 Du har været mod mig, uagtet jeg gjengjælder Dig
 med Dødt: egenfindig har jeg været og nu agter jeg
 at tilføie Dig en ny Sorg — Jeg vil paa ingen
 Maade blive længere her i Landet, jeg vil drage alene
 hemmelig bort herfra endnu i denne Nat, raade saa

Gud for, hvorledes det vil gaae mig? To Ting beder jeg Dig om: at Du først luffer Sengen op sildig i Morgen, at jeg kan faae desto længere Tid til at komme bort, hvis der bliver søgt efter mig, og at Du vil bie efter mig med samme Trost som Du venter af mig!"

Konen brast i Graad.

Med taareblandede Kys skiltes de saa næsten ved Midnat.

Hakon gik sagte ud af Gaarden og ind i en nærliggende Skov, hvori han blev ved at gaae frem lige til Dagens Komme og siden skjulte sig.

Tolf ventede langt ud paa Morgenens udenfor Hakons Seng. De hvilede til hverandre at han vel sov formodest den lange Nattesiddende.

Endelig syntes de, som vilde tilbords for saa at ride bort fra Gildet, at det varede altfor længe, bankede paa Sengen og sagde, det var paa Tide, Hakon stod op.

Konen sagde da, at han ikke var der.

Man gik saa ned i Kjælderen og omkring i alle Husene og søgte efter ham.

Da man ikke fandt ham, forvandledes Glæden til Sorg.

2.

Hakon i Danmark.

Hakon fortsatte nu ubemærket sin Vandring mod Øst, skult af Skove og Morke.

En Morgen kom han ud af Skoven til Havet, netop som et stort Skib lagde op til Reie udenfor et Fjorbjerg.

Da de havde draget deres Seil ned, kaldte Hakon paa dem og bad dem tage sig ombord.

Han gik for Skipperen, der var en Danske ved Navn Gyrd, Hirdmand hos Kong Svend Estridsøn i Danmark, havde gjort en Handelsreise til England med kongelige Varer og var nu paa Hjemreisen med Ladning.

Hakon kaldte sig Vigfus, sagde, at han var en fattig Normand af god Slægt og bad Skipperen om at tage sig med til Svend Estridsøn, da han anede, at, om han skulde faae nogen Lykke, vilde det være hos den danske Konge.

Det tillodes ham, da han saae ud til Roget, og de Danske kjendte deres Konges gode Hjerte og Gævmildhed.

Kort efter fik de god Bor og seilede til Sjælland, hvor de spurgte at Kongen opholdt sig.

Gyrd begav sig snarest muligt til Gaarden, hvor Kongen var, med Vigfus.

Kongen sad tilbords.

Han tog meget naadig mod Gyrd og spurgte, hvorledes det var gaaet med Englandsreisen.

Gyrd sagde, det var gaaet vel dermed.

Kongen spurgte ham saa, hvad det var for en ung Mand han havde med sig.

Vigfus navngav sig og bad Kongen om nogen Bistand.

Kongen spurgte, om han besad nogen Kunstfærdighed.

„Nei,“ sagde Vigfus. „Men jeg har den Tro, at jeg vil gjøre min Lykke hos Eder!“

Kongen sagde: „Desto større Opfordring er der for mig til at tage mig af Dig!“

Siden lod Kongen den bedste Jernsmed i Gaarden kalde og sagde til ham: „Her er en ung Mand, som Du skal modtage og lære dit Haandværk, om han kan lære det, behandel ham vel og nær ingen Avind imod ham, om Gud giver ham godt Nemme, som jeg haaber.

Jernsmeden tog nu Vigfus med til sin Smedie.

Efter sex Maaneders Forlob var Lærlingen ligesaa dygtig som Mesteren.

Han tiltog bestandig i Færdighed, saa han var bleven den bedste Jernsmed i Danmark.

Jernsmeden gif da med ham til Kongen.

Kongen takkede ham meget.

Han kaldte saa en Solvsmed og satte Vigfus i Lære hos ham.

Han var endnu hurtigere til at lære denne Kunst, saa at Mesteren efter sex Maaneders Forlob sagde til Kongen, at han ikke var istand til at lære ham mere.

Kongen satte da Vigfus til en Guldsmed.

Efter otte Maaneders Forlob kom Mesteren for Kongen og sagde, at han var til Ende med at lære denne Mand, saa snild og duelig en Arbejder havde han aldrig set; hvad Kunst han vilde lægge sig efter vilde han lære til større Fuldkommenhed end Andre.

Kongen blev glad derover.

Han satte saa Vigfus til en Stenarbejder.

Efter et Aars Forlob overgif han ogsaa heri langt alle Andre i hurtigt og skjønt Arbeide.

Hans Læretid var hermed til Ende.

Kongen lod ham nu forfærdige Rigsfleenodier.

Efter et Aars Forlob var Vigfus færdig.

Kongen takkede ham for sit Arbeide og vilde betale det.

Bigfus sagde imidlertid, at han havde Kongen at takke for, at han kunde Noget og at han ingen Betaling fortjente.

Evend syntes, det var underligt, han vilde arbejde for Intet.

„Det skal da ikke være saa!“ sagde Bigfus. „Jeg vil nu vælge det, som synes mig hæderligst og vil blive mig til mest Gavn: Jeg beder Eder at give mig et godt Raad.“

„Du tyffes mig en underlig Mand“ — svarede Kongen — „afflaaer Penge men beder om Eligt! Hvo siger Dig, jeg er fremviis?“

Bigfus sagde, han havde prøvet det paa sig selv.

Kongen talte da: „Det er mit Raad, at Du aldrig troer en lav og rodstægget Mand.“

Bigfus takkede for Raadet som for den skønneste Gave.

Det næste Aar forfærdigede han Guldflenodier, som Alle beundrede.

Kongen tilbød ham atter Penge.

Han bad igjen om et godt Raad.

Kongen talte da: „Hvor mange Forretninger, der end hvile paa Dig, saa pas vel paa, naar Du er i Kirke, at Du ikke gaaer fra Gudstjenesten, for den er endt.“

Bigfus takkede for Raadet.

Det følgende Aar arbeidede han i Sten og byggede Kongen en Hal, hvis Mage der aldrig var set i Danmark.

Da den var færdig, kom Kongen til ham, takkede ham for hans Arbejde og spurgte, hvad han helst vilde have derfor.

„Et godt Raad, Konge.“ svarede Vigfus.

Da sagde Evend: „Hvorledes kan dog en Mand være paa en Gang saa udmærket og saa fordringsfri. Vi kunde gjerne tage det op for Spot! Dog Du skal endnu have din Billie. Vi raade Dig da, om Du bliver saa vred paa Nogen, at Du faaer Lyst til at dræbe ham, at Du kommer Gud ihu og læser den hellige Bon, Pater noster, i Gud Faders Navn; og hvis Bredden ikke derved forlader Dig, et andet Pater noster i Guds Sønns Navn; og hvis den endnu ikke formildest derved, et tredie i den hellige Aands Navn; hvis Du da endnu har Lyst dertil, kan Du gjøre det, om Gud ikke forhindrer det og stiller din Brede.“

Vigfus takkede Kongen som for før for det gode Raad.

Han spurgte saa, hvad han nu skulde gjøre.

Kongen sagde: „Kom med mig.“

Han gik da fra Staden ned til Bryggen med ham.

Der flod en Knor paa Bolgerne, ladet, tjeldet og fuldkommen færdig til at seile.

Kongen sagde: „Dit Arbeide Bigfus, er meget værdt, skjøndt vi kun lønne det lidt, dette Skib skal Du have til en Englandsreise. Bliv i England i Vinter; der er noget at fortjene, hvis den engelske Konge, som jeg venter, lader Dig bygge for sig, thi Hallerne i England ere endnu byggede paa gammeldags Maade. Skibets Ladning vil desuden nok bringe Dig Endel ind, thi der er gode Tider i England. Skibsfolkene kan Du, naar Du kommer derover, give et Fartoi at seile tilbage paa, og saaledes spare Kosten, Du ellers skulde give dem. Du vil ikke fattes Folk til Vaaren, om Du, som jeg tænker, vil drage tilbage til dit Fædreland.

Bigfus takkede Kongen for al den Godhed, han havde viist ham ved at lade ham lære Saameget og ved at give ham de gode Raad og Gaverne, og sagde, han skulde til Gjengjæld beromme ham over alle andre Konger.

Han gik dernæst ombord og seilede bort.

3.

Hakon i England.

Han kom til England.

Han fulgte den danske Konges Raad.

Det vare ikke længe, inden det rygtedes, hvor stor en Kunstner han var.

Den engelske Konge bod ham da til sig.

Da han kom, spurgte Kongen ham, om han vilde arbejde for ham, han havde en gammel Hal, som skulde nedbrydes.

Bigsus sagde: „Har den danske Konge ikke raadet mig til at paatage mig det Arbeide, som tilbydes mig, og jeg kunde udføre denne Vinter!“

Formedelst Tidens Knaphed satte den engelske Konge en engelsk Mester — en lav, rødskjægget Mand — foruden Bigsus til at bygge Hallen.

Enhver af dem skulde arbejde paa sin Side med de dem tildelte Svende thi Kongen vilde se, hvo af dem, der var den dueligste og hurtigste.

Kongen havde imidlertid givet den engelske Mester tolv Svende, men Bigsus kun syv.

Arbeidet gik dog meget hurtigere og blev meget

smukkere under Vigfus' Hænder end under Englænderens, skjøndt han havde mindre Hjælp.

Kongen undrede sig høilig derover og tænkte ved sig selv, at det var meget, at en Udlænding skulde overgaae den, som Englænderne kaldte Mester.

En Aften efter endt Dagværk kaldte Kongen den engelske Mester til sig, gjorde ham store Bebreidelser over, at en Normand skulde overgaae ham i Kunstfærdighed og sagde, at han vilde tabe sin Berømmelse derved for bestandigt.

Den engelske Mester svarede: „Herre! Jeg kunde' vente, at det vilde forekomme Eder saa. Jeg nødes da til at aabenbare Eder hvad jeg nødig vilde. Det staaer sig ikke bedre med denne Normand end at hans Arbeide fremmes og forskjømmes ved saadan Bistand, som ingen brav Mand skulde benytte. Mine Kammerater kunne vidne med mig, at vi have mærket Bæggen strax som Normanden om Aftenen var gaaet hjem, men om Morgenens var den meget hoiere. Det er mig saaledes umuligt at kappes med ham.“

Kongen sagde, at det ikke monne være sandt.

Den engelske Mester kaldte da sine Kammerater til.

De tilbød deres Ed paa, at hvert Ord, Mesteren havde sagt, var sandt.

Det gif da saa vidt, at de med Haanden paa Bibelen svore paa, at Vigfus var en Troldmand.

Kongen raadforte sig nu med Mesteren, hvad han skulde gjøre og sagde, at det var ham ikke kjært, at have en saadan forbandet Bygning over Hovedet, da han ikke kunde vide, hvad Fare han derved udsatte sig for. „Hvorledes skulde vi tage Normanden af Dage“ — vedblev han — saa vi ingen Bebreidelser udsætte os for, thi ikke synes han mig lovlig dræbt, om vi ikke dræbe ham for andet end Arbeidet, saa stor Berømmelse, han har erhvervet sig i Danmark.

„Det skal der nemt findes Raad for.“ svarede Mesteren. „Lad mig faae Eders Handske til Tegn med det Bndskab til Vigfus, at I meget berømmer hans Færdighed og fra dette Dieblif af overdrager ham hele Arbeidets Bestyrelse; han skal i Morgen før Solens Opgang ride hen til Trællene og bestyre det Arbeide, jeg for har havt. Saasnart jeg har bragt ham denne Befaling fra Eder, vil jeg ride hen til Trællene og sige dem, at Normanden vil komme til dem tidlig om Morgenens og at det er Eders Villie, at de skulde brænde ham paa et Baal, hvad Skikkelse han end ved sin Trolddom paatager sig.“

Dette Raad samtykkede Kongen i.

Mesteren gjør da saa.

Vigfus mindedes Kong Svends første Raad, at han ikke skulde troe en lav, rødskjægget Mand. Derover blev han saa bekymret, at han vaagede

hele Natten, thi han vilde paa den ene Side følge Raadet, men paa den anden Side syntes det ham farligt ikke at adlyde den engelske Konge.

Han begav sig dog før Solens Dpgang tilhest paa Beien.

Da Solen stod op, laa der en smuk Landsby for ham.

Da han kom ind i den den lige Bei gennem Gaden, hørte han, at der paa den anden Kant ude ved Muren ringedes til Messe.

Bigfus red saa til Kapellet, steg af sin Hest og gik ind deri.

Der stod en gammel Præst, som var særdeles langsom af sig.

Bigfus syntes, at han aldrig vilde komme til rette Tid til sit Arbeide, hvis han ventede til Gudstjenesten var forbi.

Kong Svends andet Raad, at han altid skulde høre Messen ud, randt ham i Hu.

Dog kunde han ikke nu give sig Tid dertil, han sprang paa sin Hest og red videre.

Men idet han red ligeud af den anden Kant af Byen, ringede det i et andet Kapel strax ved Porten.

Han steg da atter af Hesten, gik ind deri og knælede.

Da den hellige Nadver var uddelt, besluttede

han at gjøre sin forrige Ulydighed god igjen, og at oppebie Betsignelsen efter Messen, hvor lang Tid der end forløb.

Han gjorde da saa.

Solen stod alt høit paa Himlen, da han igjen steg paa sin Hest.

— Den engelske Mester vaagede en Tid om Natten af Glæde over, at Normanden skulde dræbes om Morgenens tidlig den næste Dag.

Saa snart det gryede ad Dag, red han ind i Skoven for at kunne give Kongen nøiagtig Underretning om, hvorledes det var gaaet.

Saa snart han kom til Trællene, omringede de ham imidlertid, greb ham og trak ham uden Skaansel hen paa Baalet, som de forud havde antændt.

Forgjæves skreg han: „Jeg er jo den engelske Mester, Kongens Ven!“

Trællene svarede: „Troer Du, fordomte Trøldmand, at vi ikke kjende din Ondskab. Du kan jo paatage Dig hvad Skikkelse Du vil, som Mesteren sagde os i Nat. Derfor skal Ilden fortære Dig.“

De kastede ham strax paa Baalet.

Der brændte han saa til Kul.

Idet Trællene stode om Ilden og talte med hverandre om det Skete, kom Vigfus ridende og spurgte dem, hvorfor de ikke bestilte noget.

De sagde, de havde udført den meest foruødne Morgengjerning ved at dræbe Troldmanden, som forrige Høst var kommen fra Danmark.

Vigfus tav, saae hvorledes Messen havde reddet ham og takkede Gud inderlig for sin Frelse.

Han foresatte derpaa Trællene Arbeide og red saa hen til sit.

Da Kongen om Dagen som sædvanlig kom for at se til Arbeidet, traf han Vigfus paa sin Plads men Pladsen ved den anden Side tom.

Kongen undrede sig meget derover men tav.

Da tog Vigfus til Orde: „Gud vidste bedre end I, Konge hvad Ret var, thi I blev bedragen til at fordomme en Uskyldig, men det onde Menneske, der forførte Eder, faldt i den Grav, han gravede for mig. Saameget mere maa jeg prise Kong Evend. Allige ere I to Konger.“

Kongen gik beskæmmet bort.

Men kort efter kom han igjen tilbage, talte mildt til Vigfus og sagde, at han, for de skiltes, vilde gjøre ham fyldest for det Onde, han ved Bagvadsfelse og Mened havde ladet sig forlede til at ville tilføie ham og bad ham nedbryde den Deel af Bygningen, Englænderen havde opført og bygge det Hele efter en Form.

Vigfus gjorde da saa.

Hallen stod færdig, før Skibe begyndte at seile.

Engländerne roste meget Arbeidet, hvad det ogsaa fortjente.

Kongen gjorde da et stort Gilde til Hre for Vigfus.

Efter Gildet gav han ham to Skibe, ladede med gode Varer.

Vigfus beredte sig nu til at reise til Norge med den engelske Konges to Skibe, Svends Knor og endnu et fjerde stort Skib, han kjøbte sig. De to sidste ladede han med de Varer, han havde tilkjøbt sig for den danske Konges Gave. Han udsirede alle sine Skibe med beundningsværdig Kunst og skaffede sig forgyldte Bimler og sribede Seil af forskjellige Farver til dem.

Derpaa styrede han bort fra England.

4.

Hakons Tilbagekomst.

En Aften kom han til Bigen ligeved sit Odelsland.

Han lagde Skibene i Skjul, steg i en Baad med nogle Mænd og roede sagte op til sin Gaard.

Han gif ene iland.

Da han kom til Gaarden, blev han ilde tilmode og heftigt forbittret ved at se Gaarden istandsat og nylig tjæret — hans Kone maatte have giftet sig igjen!

Han gik ind i Gaarden og saa sin Kone ligge med en ung, smuk Mand i sin Favn.

Han vilde strax skille denne ved Livet.

Men han erindrede da Evends tredie Raad.

Han gik saa bort fra Sengen saa langt han kunde komme og begyndte paa Pater noster.

Breden havde imidlertid ført ham tæt til Sengen, da det var ude.

Han gik da anden Gang tilbage og tænkte ved sig selv at hvor haardt det end holdt skulde han paa-
skjønne sit Livs Frelse i England og følge Evends Raad.

Det gik som før.

Han gik saa bort tredie Gang.

Da Bønnen var ude, var han kommen til Sengen med blottet Sværd.

Han greb i den unge Mands Haar og agtede at rykke Hovedet frem over Sengestoffen.

Konen, der laa yderst, vaagnede ved Røkket og raabte: „Vor Søn, min Hakon!“

Der blev nu stor Glæde.

Hun fortalte ham, at det var den Dreng, hun gik frugtommeligt med, da han reisste, og at han hed

Harek efter hans Bedstefader. Hakons Frænder og Benner havde ydet hende saamegen Hjælp, at hun havde havt nok, ja kunnet istandsætte Gaarden.

Hakon sagde, at hun, naar det blev Morgen, skulde faae hans Herlighed at se.

Han gif saa tilbage til sine Skibe.

Da Solen rødneede Gjeldene, seilede han saa med en mild Lustning til Land.

Folk strømmede til for at se dette prægtige Optog, og mange troede, det var en Konge der kom seilende.

Han naaede Land, lod Seilene falde, kastede Anker og gif iland.

Da kjendte man ham.

Der blev saa en stor Glæde over hele Bygden.

Samme Dag blev der anrettet et kosteligt Gilde.

Han fortalte sine Hændelser og takkede sine Frænder og Benner for al deres Trost.

Han vedligeholdte alle sine Levedage sin Ansæelse, thi saadan Lykke og Klogskab havde han faaet hos den danske Konge, at hans Gods aldrig kunde gaae tilgrunde. Han tilbagekjøbte de Jorder, han forhen havde tilsat ved sin Ddselighed og slette Bestyrelse og levede bestandigt i Overflod.
